

ŞAHİKA
KARATAY MEVLANA KIZ
ANADOLU İMAM HATİP
LİSESİ

YIL:10 SAYI: 10
MAYIS 2024

Yıllık Yerel Süreli Yayın

İmtiyaz Sahibi ve Sorumlu
Yazı İşleri Müdürü
İHSAN KABUL

EDİTÖR
Ertuğrul MOLU

YAYIN KURULU
Faruk ÖZDEMİR
Adem ER
Çağlayan CANPOLAT
Hakan EKERER
Muhammed DEĞERLİ
Emine İlknur BAYRAK
Zeyneb Betül AKSOY
Dilanur ZORLU
Süreyya Ayşe KÜÇÜK
Nisanur ARICI
Kamile UYSAL

TASARIM-BASKI
ÇİMKE BASİMEVİ

Yeni Matbaacılar Sitesi
10453. Sok. No: 25 Karatay
| KONYA Tel: 0332 342 52 82

YAZIŞMA ADRESİ

Mevlana Kız And. İHL
Karatay / KONYA

<http://mevlanaihl.meb.k12.tr>
karatayihl@gmail.com

Dergimiz
ŞUBAT 2005/2569 sayılı
Tebliğler Dergisi'nde
yayınlanan Sosyal Kulüpler
Yönetmeliği esaslarına
göre hazırlanmış olup yazı,
fotoğraf ve reklamların
sorumluluğu sahiplerine
aittir.

DERGİMİZ ÜCRETSİZDİR
Basım Tarihi: Mayıs 2024

Editörden...

Ertuğrul Molu

Yeni bir sayıdan merhaba,

Çinliler kızdıklarında, sinirlendiklerinde ya da birinden nefret edip, ona kinlenip beddua edecekleri zaman bela okumak yerine "Tuhaf zamanlarda yaşayasın." derlermiş. Tuhaf zamanlar! Tıpkı eskiden Osmanlı halkının kızdıkları zaman birilerine Allah belanı versin demek yerine "Dilerim Yavuz'a vezir olasın." dediği gibi. Her iki cümlede görünüşte sanki bir dua, iyiliğe dair bir temenni gibi gözükse de muhatabı olan kişi bu cümlenin altında ezilir ve korkarmış. Hatta ölümüne. Çünkü Sultan Yavuz'a vezir olmak demek, haktan, adaletten ayrıldığına başının gövdeden ayrılmasıyla neticelenirmiş ki vezirlik öyle istenen bir şey olmamış o vakitler. Diğer çekik gözlü cümle ise tuhaf zamanları işaret ederek kişinin başının dertten, tasadan kurtulmaması demekse de başka bir açıdan kişinin hayatının belirsizliğine vurgu da yapmaktadır. Normal bir yaşantının dışına çıkıp herkes tarafından tuhaf karşılanan şeylerle yaşaması istenmiş zahir.

Dünya son zamanlarda sanırım tuhaf zamanlarda yaşıyor ve belli ki bir yerlerde birlerinin nasırına bastı ve bu bedduayı aldı! Pandemiyle başlayan bu tuhaf zamanlar; depremler, savaşlar, kıtlık, ekonomik çöküş, toplumsal çürüme, hayatın bizzat kendisine karşı olan ilgisizlikle devam edip gitti. Savaşlar sınırlarımızın dışında olsa da sanki hemen yan odamızda oluyormuş gibi derinlerden hissettik. Depremler farklı farklı şehirlerde olsa da sanki aynı anda bütün şehirlerimizde yaşandı. Bir felaketten başımızı kaldırmadan diğeriyle tanış çıkmamız artık sıradan sayılır oldu. Kimi sabır gösterdi kimi tevekkülün kaybolan ipini gidip arayıp buldu ona sarıldı tekrardan, kimi hayatı, kendini, yaşadığı yılları derleyip toparlayıp kendini kuytu bir köşede sorguya çekti. Her kim ne düşündü ne yaptıysa hep bu tuhaf zamanlardan sonra yaşandı. Bela ve musibetler kendimizi hizaya çekmek için verilen bir nimet bir yerde. Daha büyük bir felaketin az sonra başımıza gelmemesi için gönderilen bir merhamet boyalı süsü belki de! Anlayana sadece!

Sabır ve tevekkül. İki dayanak noktamız doğru, ama devamında kendimizi hizaya çekip düzeltmeye dair emareler göstermedikten sonra bunların da pek işe yarayacak halleri yok. Kesilen kolonlar gibi akıbetleri olmaz mı?! Eğer bunların sağına soluna, üstüne bir şeyler koymazsak; mesela, tövbe, mesela acabalarla sorgulanan bir hayat, mesela ölüm gerçeğine gerçek anlamda sarınıp sarmalanmak gibi o zaman, sabır ve tevekkülün de ne anlamları ne de herhangi bir güçleri olur!

Tuhaf zamanlardayız! Dünya kötülükle mayalandığı için sanırız bu son dönemde bu mayanın daha bir kıvama geldiğini görerek yaşıyoruz. Bize düşen değil artık, kalan tek şey doğruluğa ve iyiliğe dair kelimele sarılmak. İyi olduğumuz sürece bizde affa nail olup helak olmaktan kurtulabiliriz.

Bütün bu olumsuzluklar içinde dergimizin yeni sayısı biraz geç çıktı. Umarız ki bundan sonra bir daha kötü hadiseler şahit olmayız ve hayatımız kendi rutinimiz içinde devam eder gider. Tuhaf zamanlarda yaşamadan!..

İhsan KABUL

Okul Müdürü

Değerli Dostlar,

Hamd âlemlerin Rabbi olan Allah'a, salat ve selam O'nun sevgili Resulüne olsun. Okulumuzda geleneksel olarak çıkardığımız okul dergisi Şahika'nın yeni bir sayısını daha çıkarmaya bizleri muvaffak kıldı.

Eğitim kurumlarımızın önemli bir parçası olan İmam-Hatip okulları 17 Ekim 1951'de Milli Eğitim Bakanlığının onayı ile resmi olarak açılmıştır. İmam-Hatip okullarında temel İslam bilimlerinin yanında, matematik, fizik, kimya, biyoloji gibi sayısal, edebiyat, tarih, felsefe, sanat gibi sözel müsbet/pozitif bilimlere ait dersler okutulmaktadır. Bu yönüyle bu okullarda okuyan öğrenciler hem dini ilimler, hem de pozitif/müspet ilimlerle mücehhez bir şekilde yetiştirilmektedir.

İmam-Hatip okulları, sadece derslerle dolu sınıflardan ibaret değildir. Bu okullar, kalplerin ve zihinlerin şekillendiği, ruhların beslendiği, ve geleceğe ışık tutan birer merkezdir.

İmam-Hatip okulları İslam'ın temel değerlerinin öğretildiği, kötülüğü ve çirkinliği ortadan kaldırmayı, iyiliği yaymayı, nesilleri milli ve manevi değerlerle mücehhez bir şekilde yetiştirmeyi gaye edinen kurumlardır.

İmam-Hatip okulları imanla, ilimle ve ahlakla yoğrulmuş nesilleri yetiştirmeyi gaye edinen, geleceğin liderleri olacak gençlerimizi, İslam'ın rahmet ve hikmet dolu mesajları ile

yoğurarak adalet, merhamet, sabır, doğruluk, saygı ve sevgi gibi değerleri yaşam biçimi haline getirmelerini öğreten birer eğitim kurumlarıdır.

İmam-Hatip okulları geleneklerimizin ve modern dünyanın kesişimindedir. İlim ve irfanın yanı sıra maneviyatın da ön planda olduğu, dinimizin rehberliğinde, ilmin ve irfanın öğretildiği eğitim kurumlarıdır.

İmam-Hatipler İslam'ın yüce değerlerini anlamaya, yaşamaya ve paylaşmaya çalışmayı, içinde yaşadığımız çağın zorluklarına ve sorunlarına İslam'ın sağlam ilkeleriyle cevaplar aramayı öğreten okullardır.

Bu vesile ile kuruluşundan bugüne kadar İmam-Hatip okullarının kurulmasında ve gelişiminde emeği geçenlerden, başta İmam-Hatip okullarının kurucusu ve ilk müdürü Celaleddin ÖKTEN'i (Celal Hoca) ve bu yolda hizmet edip ahirete göçenleri rahmetle ve minnetle anar, yaşayanları da şükranla yad ederiz.

Okulumuz öğretmenleri ve öğrencilerinin katkıları ile hazırlanan bu dergide emeği geçen tüm öğretmen ve öğrencilerimize teşekkür ederim. Dergimizde öğretmen ve öğrencilerimizin eğitici, öğretici, fikri ve edebi yazı ve şiirlerine yer vermeye çalıştık. İlgiyle ve keyifle okumanızı temenni ederim.

Selam ve dua ile...

AYNA | Meryem Çınar

*Dur, bir parça bana da bırak bu hayattan.
Gardiyanaya selam çak ve bana da bırak hayattan.
Bırakma dar ağacında asılı tek bir halat,
Salıncak yap ya da bir hamak.
Aya varınca dedeyi sallandır uçurumdan,
Yeryüzüne yağsın taştan kaset.
Dedeyi sallandır uçurumdan.
Durma, haydi gökleri yak.
İşte budur "Yaşamak"!*

*

"Bu karşımdaki pencere hep açıktı. Aslında çok da düşündüm atlamayı ancak ölmek için değildi tüm buna benzer düşünceler. Kuşlar yuvadan atıldığında uçmayı öğrenirdi ve işte pencereden atlamak uçmak için bir gereksinimdi. Yere çakılmadan hemen önce iki kanattı yaratılan. İsim düşerdi yakadan, kimliksiz olurdu kuş. Karşımdaki pencere yeni bir dünyaydı; eğer iki kanadım çıksaydı. Kimi zamansa pencerenin önünde oturup sadece göğü incelerdim. Güneş altın kadar parlak ay ise oldukça karamsar. Birkaç tane çocukları vardı; yıldızlar. Kavga ettiklerini de görmüşüm hem de çok kez ama benden gizlemek için kapkara bir perde çektiler araya. Sanki gözlerinden hızlı hızlı akan yaşlar pencereme çarpmıyormuş gibi, benden gizlediler. Bunca küçük düşürücü harekete rağmen gördüğüm en güzel varlıklardı. Güneşin o sıcak gülüşü, yıldızların durmadan dilek tuttuğu, ayın ise farklı kılıflara girişi..."

Böyle yazmıştı, yaşamının ne demek olduğunu bilmeyen insan. Oysa yaşamak atlamak o pencereden. Kırılan kol iyileşir, yere çakılınca yeniden yaşam gelir; yaşam, ardı arkası gelmeyen ip söküşüyle ölümden korkmak

yaşamakla nasıl eşleşir?

Kimliksiz doğduysa da insan, ismi kaybolduysa bile yakasından, özgür kılınmaz mı ki hayattan?

Uzaktan izlemek hayatı, öylesine güzel ve öylesine tatlı ancak bu korkakların hakkı. Şeytan etrafındaydı yaşamın, yaşamak isteyen insan ise şeytanın.

"Bugün büyük bir kasvet vardı dışarıda. Bunu fark eden tek ben değildim ki kapım çaldı. Uzun zamandır zilin sesini duymadığımdan tınısı unuttuğumu fark ettim. Öyle ki yalnızlık hissiyatı çöktü üzerime. Yanlışlıkla bastığım zamanlar olurdu elbette ama bir başkasını gözlemlemek sanki içimden kocaman bir şeyi meydana çıkarmıştı. Delikten bakınca gördüğüm pala bıyıklı, gözlüklü, kasketini ters takmış orta yaşlarda bir adamdı. Kapıyı açmamla evime adımını atması bir oldu. Bir selam çaktı. Pencerenin önüne doğru gidip cebinden çıkardığı kitabı pencerenin dışındaki mermere koydu. Bu adam kimdi ve neden benim evimde rahatlıkla dolaşıp neden geldiğiyle alakalı tek kelime bile söylememişti. Tehditvari hareketlerde bulunmasa bile kendimi tehdit altında hissetmeye başlamıştım. Öyle ki arkasını bana dönüp, kasketini düzelterip sisten hiçbir şeyin gözükmediği cama ellerini yapıştırmış, ağzından çıkan buharla camda garip şekiller çizmeye başlamıştı. Artık kendimi tam anlamıyla tehdit altında hissediyordum. Dışarıya koyduğu o kitapta neydi, bu adam kim ve neden benim evimdeydi? Yoksa beni öldürmeye mi gelmişti? Kim beni niye öldürmek istesin ki? Cama çizdiği bu karışıklık da neyin nesiydi? Kimsiniz, diye sordum. Kimsiniz ve niçin geldiniz? Arkasına usulca döndü, gözlerindeki donuk bakışla 'Misafire böyle mi davranırsınız?' dedi. Hiçbir misafir böyle davranışlarda bulunmazdı! Bağırıp evden kovsam

bana zarar verir miydi? Korku ve hayret içinde tekrarladım, 'Kimsiniz?'. Pencerenin dışına koyduğu kitabı aldı hunharca yere doğru sallamaya başladı. Salladıkça içinden harfler, rakamlar, noktalar, virgüller, resimler, insanlar, köprüler, öfkeler, korkular, gözler, sesler, mumlar, güneş, ay, yıldızlar, anneler, babalar, entelektüeller, hançerler, kuş tüyleri, şeytan, melek, tanrı ve son olarak ayna düştü. Adam arkasını döndü. Gördüklerim karşısında kendimi uyandırmaya çalıştım. Rüyada ve hatta kabusta olmalıydım. Bu adam kimdi, büyü mü yaptı yoksa ben mi delirdim? Dört bir yana dağılan onca şey bir araya gelip kitabı sırtlamaya başladılar. Bağırıyor, yardım çığlıkları atıyordum. Elime geçen ne varsa adama fırlattım ancak o ayna adamı koruyor fırlattığım şeyleri ise bana savuruyordu. Tanrı, şeytan ve melek aynanın etrafında büyüyüp küçülüyor. Mumdaki ateş aynaya doğru parafini damlatıyor. Ben ise duvarın yanındaki masanın dibinde avazım çıktığı kadar bağırıyordum. Adam hala pencereye bakıyor, bu sisli havada arkasında yaşanan karmaşayı görmemezlikten gelip sesimi dahi duymuyor ve cama çizdiği karmaşayla uğraşıyordu. Kendince söyleniyor kasvetli havaya daha da yardımcı oluyordu. O pencerenin önü benim yerim, kasvetli havalar ise benim yandaşımdı. Adam hem hırsız hem de hadsizdi. Bu oda benim, odanın bulunduğu ev benim, pencere benim, önü benim. Ona doğru adım attım içimden gelen bu cesaret her şeyin benim olmasından kaynaklanıyordu. Ayna ona doğru yaklaştığımı gösteriyordu ancak bunu bir tek ben görüyordum. Onu pencereden aşağı atıp öldürecektim. Kitaptan düşen her şey ayaklarımdan omzuma kadar çıkmaya başladı. Korku içime tam anlamıyla yerleşmiş ancak öfke kadar yer edinmemişti. Bunca şeye rağmen ona yaklaşmış camı açıp itirmeye çalışmıştım. Birden arkasını döndü ve...

Pencerenin dışına koyduğum kitabı hunharca sallamaya başladım. Pencerenin önüne düşen birkaç kuş tüyünü içine koymuş olmalıydım ve şu an onlara çok ihtiyacım vardı. Havanın bu kadar sisli olması cama bir şeyler çizmek için çok elverişliydi. Yere düşen birkaç

kuş tüyünü elimle birleştirip, ağzımdan çıkan buharla ve kuş tüyleriyle resimler çizmeye başladım. Bir yandan kendi yansıمامı da görüyordum. Havanın sisi öylesine yoğundu ki camdaki çizimler bir kâğıdın üzerine yapılan çizimlerden farksızdı. Bu karmaşa, sisli hava ve yansıمام içimde çok uç noktalara dokunmaya başlamıştı sanki. Pencereyi açsam atlayacaktım ve tüyler kanadım olacaktı. Sisli havanın içinde süzülecek, ardı arkası gelmeyen bir uçuşa başlayacaktım. Pencereyi açtım ve kendimi süzülme için zorluyordum. Adım atsam, bir basamak çıkacak göğe doğru gidecektim. Aya varıp belki de dünyaya el sallayacaktım. Yaşamın olduğu birkaç gezegen bulup, yaşayanlarla arkadaş olacaktım. Ve kendimi iyice zorladım. Ancak arkamdan gelen bir ses beni alıkoydu.

Birden arkamı döndüm ve burnumun ucunda bir insanla karşılaşınca çığlık attım ancak bu bir aynaydı, aynadaki ise ben. Üstüme doğru daha da geliyordu, daha da ve daha da. Az önce atlamak istediğim pencerenin mermerine belim kıvrılmış, aşağı doğru korkak yan gözlerle bakıyor ve bağırıyordum. Buradan düşmek ne kadar da korkunç olurdu. Karşımdaki ayna neyin nesiydi, kimindi, pencereden aşağı süzölmüş olabilir miydim ya da belki de hala uyuyordum. Ölümle burun burunayken ayna yok oldu. Yansıمام ise sıkıştığı aynadan kurtulmuş beni, kendini bu pencereden atmaya çalışıyordu. Pencereden süzölme isteğim ondan geliyordu diye düşündüm. Ani bir manevrayla kendimden kurtulmuşum. Korkulu gözlerle kendime bakıyordum, bağırığımı görüyordum ancak bunu duymak çok zordu. Delirmiş gibi elinde ne varsa bana fırlatıyor beni daha da korkutuyordu. Kâbus olmalıydı. Pencerenin mermerine çıkmış, gözleri fal taşı gibi açık, eliyle kapıyı işaret ediyor ve bağırır bir yüz ifadesiyle bana bakıyordu. Donup kaldığım yerimde adeta hissizleşmeye başlamış ve tüm duyularımı kaybediyordum. O an karşımdaki pencereden aşağı atladı. Arkasından koşup bakmak için adımımı attığım an ayağımda sıkıca bağlı bir halat, beni aniden onunla sislerin içine gömdü."

YAĞNUR

*Saliha Nesrin
Gümrah*

Bir yağmur damlasına hasretti gökyüzü
Ağaçlar birer su dilencisi
İnsanlarsa ne istediklerinden bihaber
Duyumsadım
Damla damla yağmuru
Hissettim
Ağaçtaki coşkuyu
İçime çektim bu muhteşem kokuyu
Aşk mıydı bu?
Yoksa bir varoluş çabası mı
Yağmurun gelişi neden
Bir anlık heyecan mı
Kendini bırakacak kadar sorgusuz
Güveniyor mu toprağa
Bir damlanın bile zayi olmayacağına ne kadar emin
Şahidim.
Yağmurun toprağa olan muhabbetine
Şahidim
Toprağın yağmurdan sonraki cümbüşüne
Şahidim
Kokusunu süsünü yağmurdan sonra sunuverişine
Şahidim
Her başlangıç her bitiş toprakta
Şahidim
Aşkın getirisine
Bu kadar çok sevmek doğru mu toprağı
Her zerresiyle ona kendini sunmak
Tüm verimini ona adamak
Pek tabii sadıktır toprak
Karşılıksız değil yağmurun toprağa olan muhabbeti
En kuytusunda saklar her bir damlayı
En gizlisinde en özelinde
Her damlayı en güzel bir karşılama ile benimser
O da tüm güzelliklerini yağmurun gelişine saklamış
O gelince açar çiçekler
Yeşerir ağaçlar
Bizzat bekler ilk damlanın düşmesini minik mantar
Bir solucan açığa çıkışını gökkuşağına denk getirir
Bir karınca yağmurdan sonra çıkar toprağa
Ve bu denk gelişler böyle sürüp gider
Rahmetiyle gelir yağmur
Tekrar göğe yükselene değin de mutlu eder doğayı
Şahidim
Vuslatı kadar ayrılığı da güzeldir onun
Bekleyişin değeri ondadır
Vuslatın özleminde
Özlemler bekliyoruz
Gelmeni yağmur
YağNur...

DÜNYA DOLU İNSAN, İNSAN DOLU DÜNYA VAR

Ümmühan Tuğçe Çetin

Aynı gökyüzüne bakıp aynı havayı soluyan insanlar ama hepimiz farklı düşüncelerde ve farklı hayatlardayız. Tıpkı herkesin kendine ait parmak izi olduğu gibi, farklı dünyalara ve bu dünyayı süsleyen eşsiz melodilere sahibiz. Ne kadar garip değil mi? Aynı dünyada yaşayıp ayrı dünyalar yaşıyoruz ve bu yaşamamıza engel olmuyor hatta bu dünyalar birleştiğinde ise yaşadığımız bu dünyayı oluşturuyor ve bize eşsiz bir senfoni sunuyor.

Yaşadığımız bu hayatlar bir başkasının hayatıyla birleşiyor er ya da geç. Birleşen bu hayatlarda duyulan o güzel melodiler birbirine çok uyumluymuş gibi geliyor. İnsanlar kendi melodilerini duymadan yani kendi dünyalarını tanımadan başkasının hayatını tanımaya çalışıyorlar. Bir insan kendi hayatını tanımadan bir başkasının hayatını tanımaya başlaması ona o hayatı zindan ediyor. Eğer kişi kendi melodisini duymaya başlamış ve kendi dünyasını adım adım gez-

mişse bir başkasının hayatına girdiğinde hem onun dünyasına hem de kendi dünyasına çiçekler ekliyor ve kocaman bir çiçek bahçesine çeviriyor her iki dünyayı da. Kendi dünyasını süsleyen, herkesin yaşadığı bu dünyayı da süsler.

Yaşamak, nefes almak, bakmak, ağlamak bunları aynı dünyada yapıyoruz, ama ayrı dünyalarda farklı sebeplerden. Her insanın yaşadığı tek bir dünya ve her insanın kendisine ait olan bir dünya, ikisi de dünya ama

farklılar, onları farklı yapan bizleriz. Bizim en ufak bir dokunuşumuz, ağlamamız, gülmemiz, yaşadıklarımız, yaşayacak olduklarımız ve başka insanların dünyasından aldıklarımız bu farklılıkları ortaya çıkartıyor aslında. İnsanların içinde kendilerine ait istedikleri gibi şekillendirdikleri, kendi seslerini en rahat duydukları ve sessizliğin sesine ulaştıkları kocaman bir dünyaları var oysaki biz dünyayı bir tane sanıyoruz. Bilmiyoruz ki her insanın içinde bir dünya var.

İçimizdeki o dünyayı duyamayız, göremeyiz. Ta ki yaşlanana kadar. Yaşlanıp, ruh olarak da beden olarak da dinginleşene kadar. Kendimizi en çok yaşlandığımız zaman duyarız sanırım. Yaşlanınca kendimizle o gerçek benle tanışırız. Çünkü az sonramız yoktur. Az sonramız ölümdür.

İnsanın elinde olan bir şey değil bu. Hayatta yol aldıkça, yaş aldıkça her insan kendinden yavaş yavaş uzaklaşır. En yaşlı insanlar, kendilerine en uzak olan insanlardır bu yüzden. Hayat bir yol ise yaş, o yoldaki kilometre taşları ve ne kadar çok kilometre taşı geçerse o kadar yaşlanmayız sadece kendimizden de uzaklaşırız. Yabancılaşırız kendimize. Çünkü asıl biz, yolun en başında kalmıştır. Yaşlandıkça maziye daha çok dönmelerimiz, geçmişe dair hatırlamalarımız, geçmişi özlemle yâd etmemiz hep bu yüzden. Yolun başındaki bize geri dönme uğraşlarıdır bu hatırlamalar. Maziye en çok didikleyip duranlar kendi öz benliklerine dönmek adına en büyük savaşı verenlerdir. Yaşlı insanların dünü, bugünü hatırlamayıp çocukluklarını hatırlamaları bu yüzden hep. Çünkü yolun sonunu görür olduklarında, yolun en başını hatırlamaları daha kolay ve daha çekici gelir. Bu gayet de normal, olağandır aslında. Ölmeye yakın, dirimi hatırlamak! Hayatın en başına kaçıp sığınmak ve o hayat/yolu tekrar ve tekrar yeniden

yaşamak. Niye ki? Çünkü insanın içinde bir lav denizi daha ilk andan itibaren küçük küçük kabarcıklar eşliğinde ve büyük bir tortu denizi gibi var edilmiştir. O ateşle harlanıp durur. O ateş, varlığını besler ve onu hiçbir zaman hatırlamayacağı, bir gerçeği ısıtıp ısıtıp önüne koyar. O gerçek; İnsan ölümsüzdür. Sen ölümsüzsün, bu dünya için yaratılmadın! Ölümünden korkma! Geleceğe dair planlarında, hep varmış gibi, var olacakmış gibi kasım kasım kasılmalar aslında bu ölümsüzlük gerçeğinin diğer gölgesi. Ölümsüzdür insan, evet doğru, ama ölümsüz olmak için en başta ölmek gerek! İşte bu paradoksu aşamadığı için onu, bile isteye yok saymayı, unutmayı, anlamayı ve hatta inkâr etme yollarını tercih etmekte. Yaşlandıkça çocukluğumuza kaçıp saklanmalar bu korkudan beslenmekte. Ölse az sonra ölümsüzlüğe dirileceğiz ama öyle dahi olsa ölmekten, ölümüne korkup kaçmakta. Yaşlandığımızda, çocukluğumuzda değil de ölüme sarılsak rahat edeceğiz, ama yaş alanlar, hayatta çok çok yaşayanlar sırf bu yüzden kendilerine en uzaklaşmış kişiler olarak kendilerini duyamazlar. Maziye atlayıp en başa geri dönme çalışmaları olan hatırlamalar hep bu zaman içinde alınan yolların, geriye dönme meşakkatlerinden başka bir şey değil. Beyhude bir çaba. Yorucu, ama insanı dinamik tutan da bir egzersiz.

SUKUTU HAYAL

Hakan Ekerer

Şimdilerde artık hayatımı-
zın doğal ve sanki oldubitti
varmış gibi bir parçası haline
gelen malum virüs belası,
yaklaşık iki yıl önce kapımızı
çalmıştı. Henüz vaka sayıları
bu denli yüksek olmadığından
ve işin ciddiyetini tam anlamıyla
idrak edemediğimizden dolayı
okullar ilk tatil edildiğinde
bunun geçici bir önlem olduğunu
düşünmüş, öğretmenler olarak
geri döndüğümüzde konu açığını
nasıl kapatacağımız konusunda
endişelenmeye başlamıştık.
Fakat çok geçmeden durumun
düşündüğümüzden çok daha vahim
olduğunu anladık. Sokağa çıkma
kısıtlamaları, farklı sektörlerin
kapanması, vaka sayılarının hızla
yükselmesi, okulların kapalı
kalmaya devam etmesi vaziyetin
vahametini iyiden iyiye gözler
önüne sermişti.

O senenin sonunda artık
uzaktan eğitime geçilmiş,

kısa bir bocalamadan sonra
ben de duruma uyum sağlamıştım.
Sağlamıştım ama ne yazık ki on
beş yıldır severek yaptığım
öğretmenlik mesleğinden ilk defa
zevk almamaya başlamıştım.
Neredeyse sabahtan akşama kadar
simsiyah ekrana karşı ders
anlatmak en büyük güdülenme
kaynağım olan öğretme
tatminine ket vurmuştu. Nasıl
bir usta elinden çıkan sanat
eserini görmek isterse biz
öğretmenler de çalışmalarımız
sonucu öğrencilerimizdeki
değişimleri görmek isteriz.
Evet, hiç durmadan dersten
derse geçiyor, usanmadan
anlatıyordum ama tatil havasındaki
öğrencilerden karşılık alamamak,
onlarla olan bire bir teması
kaybetmek... Havanda su dövmekti
bu. Okulların kapalı kalmaya
devam edeceğine dair yapılan her
yeni açıklama derslerin tadını
bir kez daha kaçırıyor, katılım

sayısını düşürüyor ve benim
de motivasyonumu olumsuz yönde
etkiliyordu. Eğitim faaliyetlerinin
durumu ile ilgili sürekli dertleniyor,
kendi kendime bir çıkış yolu arıyordum.
Benim var oluş gayem otuzu aşkın
mevcudu olan bir sınıfta sadece on
çocuğa ulaşabilmek miydi? Mutlaka
kendi çapımda da olsa bir şeyler
yapmam gerektiğini düşünüyordum.

Öte yandan bütün bu problemlerden
haberdar olan okul idaresi bizlerden,
öğrencileri canlı derslere katılım
konusunda teşvik etmemizi istedi.
Yaptığımız çeşitli toplantılarda bu
hususla farklı görüşler ortaya atıldı.
Ben de zaten monotonlaşan ve iletişimden
hayli uzak olan derslere kendimce
bir renk getirmek istedim. Bu yolla
hem öğrenme heyecanını canlı tutabileceğimi
hem de çocukların eğlence ihtiyaçlarını da

karşılayabileceğimi düşündüm.

Bu amaç doğrultusunda ertesi gün derse geç gelen öğrencilere bir kuple şarkı veya türkü söyleteyim dedim. Bunun tatlı bir ceza olacağını düşündüm. O gün ilk derse geç girenler arasında Zehra isimli öğrenciyi gözüme kestirdim. Babacan bir tavırla:

- Kızım Zehra, aç bakalım mikrofonunu, neden geç girdin derse bakalım, dedim.

Çocuk mikrofonu açıp anlaşılmaz bir sesle bir şeyler geveledi. Utandığı besbelliydi. Ben de daha fazla üstüne gitmemek adına kısa bir türkü söylerse kendisini affedebileceğimizi şaka yollu söyledim. Zehra sesini daha da kısarak:

- Şey hocam, şimdi söylemesem olmaz mı? On yaşındaki kuzenim kalp krizi geçirdi de. Şimdi taziye evindeyiz, akşamları buraya geliyoruz, dedi.

Çok suçlanmışım. Hâlbuki esas amacımın şarkıyla, türküyle ilgisi yoktu. Sadece işin içine biraz eğlence katıp çocukların ilgisini çekmek istemiştim. Onca öğrenci arasında Zehra'yı bulmam kör talih olsa gerek diye düşündüm. Kısa bir tereddütten sonra Zehra'ya başsağlığı dileyip konuşmama devam ettim. Taziye evindeki çocuğa türkü söyletmeye çalışmak çok ayıp olmuştu. Düştüğüm durumu öğrencilere belli etmemek adına hiç bozuntuya vermedim ve hemen B planına geçtim. Durumu bir an

önce kurtarmalıydım. Bu kez de derse katılmayan öğrencilerden birinin velisini arayacaktım. Bu yapacağımın diğer öğrenciler arasında da çabucak duyulacağını ve katılım konusunda olumlu etkileri olacağını düşünmüştüm. Sınıf listesine bakıp derste olmayan bir öğrenciyi rastgele seçtim:

- Çocuklar, Gülnisa'dan haberi olan var mı? Derse de girmiyor uzun zamandır. Durun babasını bir arayalım beraber.

Öğrenci bilgi formlarını alelacele karıştırıp babasının telefon numarasını buldum, aradım ve hoparlörü açtım. Bunu bir nevi gözdağı olarak da düşünmüştüm. Kendimi kısaca tanıttıktan sonra kızının derslere katılmadığını, bu durumun bir an önce düzelmesi gerektiğini, yoksa ileride daha büyük problemler yaşayacağını uzun uzun anlattım. Gülnisa'nın babası sözlerimi hiç kesmeden vakarla dinledi, sıra kendisine geldiğinde:

- Hocam kusurumuza bakmayın. Annesiyle yeni ayrıldık. Kız yanımda kalıyor. Ben de ancak bodrum katında bir ev tutabildim, telefonun interneti burada çekmiyor. Şimdi babaannesi de bizim yanımızda. Akdeniz hastalığı var. Haftada iki kere sara nöbeti geçiriyor. Bugün de o günlerden biri. Elde avuçta ne varsa doktora harcadık hocam. Çocukla da ilgilenemedik. Ben de şaşırırım ne yapacağımı! Yoksa biliyorum internet lazım ama ne yaparsın işte!

Adam konuştuğu yerin dibine geçtim sanki. Sonra bir utanç hali sardı benliğimi. Adamdan mahcup bir tavırla özür dileyip telefonu kapattım. Bizi dinleyen bütün sınıf da bunun farkında olmalıydı ki normalde benim zorla susturduğum çocuklardan çıt çıkmıyordu.

Üst üste denk geldiğim bu iki olay gerçekten birer dramdı. Hem de romanlardaki, filmlerdeki, şarkılardaki gibi kurmaca değil iliklere kadar yaşanan dram... Ve en dehşet verici tarafı da bu dramları çok yakınımıdaki kişilerin canlı canlı yaşıyor olmaları ve benim bunlardan zerre kadar haberim olmayışydı. Peki, bu insanlar böyle dertlerle boğuşurken benim öğretmen olarak tek derdim neydi: Canlı derse öğrenci katılması. Bu ulvi mesleğe başlarken toplumda bana biçilmiş rol sadece bu muydu? Heyhat! Onca yıllık öğretmenin kitaplar bitirdiğini, sorular çözdüğünü, projeler yaptığını ama toplumun sorunlarına vâkıf olmayı başaramadığını anlamıştım günün sonunda.

Bu şekilde dersi tamamlayamazdım. Önce devam etmek için çabaladım ama olmadı. Öğrenciler de durumun farkındaydı. Hissedebiliyordum. Onlara biraz başımın ağrıdığını ve yarın devam edeceğimizi söyledim. Hâlbuki ağrıyan, ok saplanmış gibi sızlayan yüreğimdi!

Söz

Reside Altun

Sonunda... Sonunda yıllardır havasını, kokusunu teneffüs etmek istediğim şehre kavuşuyorum. Küçükken izlediğim dizilerde birkaç kuleyle öğrendim adını. Babam iş için belirli aralıklarla giderdi oraya. Beni de götür baba, derdim hep. Daha minicikken tasviriyle yer edindi gönlümde İstanbul. Evet, İstanbul!

Hocalarımızda bu geziyi duyduğumda hissettiğim mutluluğun tarifi yok galiba. Tarihi belirlendiyse günler geçmek bilmedi. Neyse ki takvimler 15 Kasım Salı ile buluştu. Tüm hazırlıklarım tamdı, akrep ve yelkovan da yerini aldığında yolculuk başladı. Pek çok kişi uyumuştum, bense her ana tanıklık etmeliyim düşüncesiyle uyu-yamamıştım. Şu an bunları yazarken bile İstanbul'a adım attığım ilk andan bahsetmek için can atıyorum. Gözlerim

İstanbul'u ararken birçok şehri geçtik. Saatler sonra gelen o haberle gara, belki de az çok bulunmak istediğim şehrin garına, adımımızı attık. O anı arkadaşımınla videoya almıştık, size o videoyu izletebilme imkânım olsun isterdim. Orada tüm hissiyatımız gözler önündeydi fakat ben buraya aktarabilmek için elimden geleni yapacağım.

Benim için yağmurdan sonra beliren gökkuşağı kadar gerçekleşmesi beklenen ve bir o kadar da özel bir andı. İstanbul ve benim buluşmam. Henüz anın gerçekliğini kavrayamadan kitap satıcılarıyla, hoş geldiniz sözleriyle bizi karşılayan güzel insanlarla dolu bir caddede yürümeye başladık. Bir süre yürüdük ve otobüslere geldik. Çok uzun sayılmayacak bir otobüs yolculuğundan sonra Eminönü'nde idik.

Daha önce burada bulunmuş gibi hissediyordum, ta ki Galata'yı görene denk. O an yıllardır bulunmak istediğim karenin içerisinde bulunduğumu kavradığım an oldu. Rehberimiz bize bulunduğu alanın tarihinden bahsediyordu fakat ben Galata'nın güzelliği karşısında öylece kalakalmış, konuşmaları algılayamıyordum.

Hayranlıkla çevremi izlerken otobüsten inip vapura bindik. İstanbul denizinin kokusu farklıydı, evet. Nasıl tarif etsem, daha önce hiç tatmadığım ama fazlasıyla özlediğim bir koku. Daha sonra da hissedebilmek ümidiyle ciğerlerime doldurup sakladım o kokuyu. Birkaç saat geçti ben farkına varmadan, nasıl fark edebildim ki bu güzellikler karşısında akıp giden zamanı. Uzaktan görmüş olup beğenimi gizle-

yemediğim Galata, Ortaköy camii, Dolmabahçe Sarayı ve ismini saymadığım pek çok mimari yapıt. Her biri apayrı emekler ve yaşanmışlıklarla dolu. Gezimize devam etmek üzere oradan ayrıldık. Kısa fakat İstanbul trafiği sayesinde uzun süren bir yolculuğun ardından Gülhane Parkındaydık. İstanbul trafiği demişken beklemekten hoşlanmayan biri için trafikte geçen süre fazla güzeldi. İstanbul'da geçen her saniye anlamlıydı benim için çevremdeki ağaçlar ve gördüğüm her yerin anısı vardı. Nazım Hikmet'e hak veriyorum şiirinde buraya yer vermesi konusunda. Ağacı, toprağı, denizi, rüzgârı, çiçeği böceği bile bambaşkaydı İstanbul'un. Ağaç bambaşka döküyordu yaprağını, denizi bambaşka dalgalanıyordu, rüzgârı bambaşka vuruyordu tenimize. Eğer yazımı İstanbul'da bulunmadan oku-

yorsanız mübalağa ettiğimi düşünüyor olabilirsiniz. Fakat bir defa tecrübe edindiğinizde bana hak vereceğinize eminim

Gülhane Parkı'ndan ayrılıp Ayasofya'ya doğru yol aldık. Bir süre yürüdükten sonra gelmiştik. Mimarisiyle adeta büyüledi bizi Ayasofya. İstanbul'da yaşıyor olsaydım vaktimin çoğunu geçirdiğim bir yer olacağını hiç çekinmeden söyleyebilirim. Nereyi incelemek istediğime karar veremediğim, verilen ve verilecek olan hiçbir sürenin yetmediği, yetmeyeceği bir geziydi Ayasofya.

Adı, ihtişamlı görüntüsü, işçiliği ve hikayesiyle kalbimin çarpışına yepyeni bir ritim kazandırdı. Sultanahmet Meydanı'na doğru ilerledik yeniden gelmek ve buluşmak üzere sözleştik Ayasofya ile.

Sultanahmet Meydanı'nda bize tanınan sürede doyamam da seyrettim İstanbul'u. Üzerimden atamadığım hayranlık duygusunun etkisiyle pek fotoğraf çekmemiştim fakat çekmediğim fotoğraflarda bizzat bulunmanın verdiği mutluluk vardı içimde. Hem sonra sorularda bile yolumuzun kesiştiği Dikilitaşları da gördüm, elimde elim de sıcacık kestanemle yürüdüm İstanbul'un dar ve yokuşlu (tarih kokan) sokaklarında yavaş ama aceleci adımlarla. Zaman yetmeyecek endişesi benimleyken hızlı davranmaya razı değildi ayaklarım. Manzara kavramı yeniden oluşurken zihnimde, çoktan toplanma alanıma dönmüştüm. Otobüslerle gara doğru yol alırken hiç unutmuyacaktım her detayı zihnime kazımak için tekrar tekrar bu aziz kente. Sonunda gara gelmiştik ve buradan ayrılmak üzere saatimizi bekliyorduk. İçimde şimdiden yerini belli eden özlem ve hep benimle kalmasını umduğum mutluluk belirdi.

İşte o an Ziya Osman Saba'nın mısrası canlandı aklımda: Seni görüyorum yine İstanbul Gözlerimde kucaklar gibi uzaktan Minare minare, ev ev yol, meydan.

Fakat bu defa baştakin-den farklıydı bazı şeyler. Hiç tatmadan özlediğim o koku yerini ciğerlerimde saklı İstanbul kokusuna bırakmıştı. Hem buraya ilk gelişimdi fakat son olmamalıydı, neticede Ayasofya ile verilmiş sözüm vardı.

ÇOCUKLARIN GÖZYAŞLARI

Dilanur Zorlu

Henüz duyulamıyor, yok edilişlerde,
Kaybedilmiş mutluluk şarkıları.
Yaşamın yarım kalmış intiharını,
Benliğimin idamıyla birleştiriyorum,
Masum çocukların anıları ölürken...
Aydınlık yok artık, siyah perdelerin ve
Bitkin bakış taşıyan insan bedenlerinde.
Öpücük dolu mektup ve ellerinde geriye kalan
Tek bir fotoğraf eşliğinde, veda ederken babalar,
Bu duyguların bedenimde hiçlikle
Karşılaşmasından korkuyorum,
Elimden bir şey gelmezken...
Parçalara ayrılmış, ölümü bekleyen
Soğuk ve bedensiz ruhlar,
Donmuş zamanın izinde gidiyor.
Ölüm gerçekliğinin meşrulaştırıldığı merasimlerde,
Hayalet yüzler ölümsüzlük için bekliyor.
Zevk için doldurdukları kadehlerde
Ağlayan çocukların gözyaşları var.
Evren tümüyle aşkın solgun suretine bürünmüş.
Ölüm düşüncede kendini yok etmiş.
Öldürmek bir sözün yıkımıdır.
Çocukların ağladığı hiçbir dava haklı değildir.

MERHAMET EĞİTİMİ | *Adem Er*

Son dönemlerde adını sıklıkla duyduğumuz “değerler eğitimi”; bizi biz yapan bazı değerlerin örselemesini, içinin boşaltılmasını engellemek adına gerçekleştirilen ulvi gayretler bütünüdür. Üzülerek görmekteyiz ki zengin ve köklü medeniyetimizin nur saçan kandilleri artık daha cılız yanmaya başlamıştır. Daha dün kadar manevi zenginliklerimizle iftihar ederken bugün hızla acımasız, hissiz, vurdumduymaz, bencil insanlara dönüşmekteyiz.

Medyada, sosyal medyada ya da çevremizde şahit olduğumuz bazı olaylar birçok değerimiz gibi “merhamet” kavramının da yavaş yavaş kaybolduğunu gösteriyor. Sa-

dece insanlara değil etrafında canlı cansız ne varsa zarar veren, hayvanlara zevkine işkence eden, kamu malına zarar veren, sadece şiddetten beslenen insanlar maalesef epeyce çoğalmış durumda.

Rabb’imizin “Rahman” ve “Rahim” ismi-i şerifleriyle aynı kökten gelen merhamet sözcüğü; en basit anlamıyla acımak, başkalarının acısına üzüntü duymak demektir. Yerlerin ve göklerin hakimi, mutlak gücün sahibi Yüce Allah; “Rahmetim gazabıma üstün geldi.” müjdesiyle acımayı, bağışlamayı, tövbe kapısını açık tutmayı tercih ederken bizler kim oluyoruz da bu acizyetimizle kibre, zulme, merhametsizliğe kal-

kışıyoruz? Kendisi acınacak halde iken başkalarına merhamet göstermemek de hadizatında zavallılıktan başka bir şey değil midir?

Merhametle ilgili önemli bir hususu da burada dile getirmeden geçmeyelim. Merhametsiz bir insan sadece karşıdaki kişiye değil aynı zamanda kendisine de zarar vermektedir. Zira mazlumun bu dünyasını karartırken aynı zamanda girdiği kul haklarından, üstlendiği veballerden dolayı kendi ahiretini mahvederek asıl zulmü nefesine yapmaktadır. Aslında mağdurların, mazlumların, yegâne teselli noktası da budur. Zalimin zulmü varsa Ahiret’in de şaşmaz terazisi

vardır. Gazze’de tepelerine bombalar yağarken ye’se düşmeyen; oğlu, kızı, kocası şehit olurken korkmayan; imanına ve ihlasına hanel getirmeyen annelerin sırrı işte bu bilinçten başkası değildir.

Özellikle günümüz gençliğinin azımsanamayacak bir kesiminin etrafındaki olaylara karşı duygusuz, duyarsız ve acımasız yaklaşımlar sergilemesi, “Gazze bizim sorunumuz değildir.” demesi/diyebilmesi geleceğimiz adına endişe vericidir. Gazze’nin namusunun korunmasının aynı zamanda insanlık onurunun korunması anlamına geldiğini kavrayamayan, oradaki insanların acısını paylaşmayı gericilik zanneden, bırakın başkalarının acısını paylaşmayı onlarla alay etmek, onların acısından haz almak gibi patolojik tutumlar takınmak maalesef sıradanlaşmış durumdadır. Annesini azarlayan, babasını tersleyen, kardeşlerini ezen, arkadaşlarına zorbalık uygulayan gençlerimize yine de hoşgörü ile yaklaşılmalı, kendilerini anlamaya çalışılmalı ve kendilerini medeniyetimizin doğal kodlarına yöneltmeye çareler aranmalıdır.

Bilim Çağı, Modern Çağ gibi ışıltılı laflarla parlattığımız 21.yy.da insanlık; barış, kardeşlik, eşitlik, hak ve adalet adına bütün birikim ve kazanımlarını heba etmiş durumdadır. Bireyleri bir kanser hücreleri gibi sarmış olan acımasızlık hissi maalesef toplumları da esir almış durum-

da. Artık devletler de milletler de akliselimi yitirmiş, kime diş geçirebiliyorsa tepesine çullanmış durumda. İnsanlığın bir kısmı huzur, refah ve saltanat içinde gününü gün ederken diğer kısmı açlığın, sefaletin, savaşların ve emperyalist ikiyüzlülüğün pençesinde inim inim inlemeye devam etmektedir. Cahiliye dönemlerinde dahi bazı insanı kabullerle yapılan savaşlarda kadınların, çocukların, masum insanların haklarına riayet edilirken; ibadethaneler, hastaneler, yetimhaneler dokunulmaz yerler kabul edilirken günümüzde akıl ve sağduyu yitirilmiştir. Bildiğimiz bütün barbarlıkların ötesinde, anlatılamaz ve anlaşılabilir vahşetler sergilenmeye başlanmıştır. İşin en vahim tarafı, çaresiz ve zavallı bir halkın en acımasız şekilde, tonlarca yasaklı bombaya hedef oluşunun savaş filmi rahatlığında izlenmesidir. Dünyanın bu barbarlığa ses çıkarmaması ise asıl büyük barbarlıktır.

Dünyanın birçok yerinde devam eden savaşların, sömürülerin, ırkçılığın bir an önce son bulması adına özellikle kısık sesli Müslüman ülkelerin ortak tepkiler koymaları, en azından Güney Afrika, Venezuela, İrlanda, İspanya kadar cesur olabilmeleri şarttır. Aksi takdirde Gazze’de yaşananlardan sonra artık tarihin hiçbir döneminde “insanlık” kavramının içi dolmayacak ve “güçlünün vahşeti” ilanihaye devam edecektir.

İnsanlığın ve insanların düştüğü bu buhrandan çıkış için tek yol yine sadece ve sadece eğitimidir. Özellikle bireylerin yetiştiği aile ortamlarının sevgi, saygı ve hoşgörü temelinde şekillenmesi şarttır. Anne ve babaların çocuklarına merhameti öğretmekten ziyade lisanhâl ile örneklen-dirmesi daha doğrudur. Ailede kavga, şiddet, küfür, argo vb. olumsuzluklar kesinlikle olmamalıdır. Sevgi ortamında yetişmeyen çocukların ergenlikle birlikte saldırganlığı, zulmü, acımasızlığı, zorbalığı seçeceği aşikârdır.

Eğitim hayatında ise öğretmenlere, idarecilere önemli görevler düşmektedir. Bütün öğrencileri kendi çocukları gibi görebilmeyi, onları medenî, öz güvenli bireyler olarak yetiştirebilmek adına örnek olmayı başarmalıdır. Aşağılanan, dışlanan, dayak yiyen, küfre ve hakarete maruz kalan bir öğrencinin bazı zihni melekelerinin azaldığını, güven sorunu yaşadığını, liderlik yeteneklerinin kaybaldığını bilerek hareket eden bir öğretmen; kendisine emanet edilen gençlerin maddi ve manevi gelişimlere destek olabilme adına bilinçli yaklaşımlar sergilemelidir.

Okullarımızda son dönemlerde “proje”lerden öte geçmeyen değerler eğitimi anlayışı değişmeli; bu türden faaliyetlerin milli, manevi, dini bir görev olduğu bilinciyle samimi ve ihlaslı çalışmalara evrilmesi zaruridir.

BEYAZ TÜYLER

Elif Rabia Kozan

Gök kan gibi kırmızı... Şimşekler göğü delercesine çakıyor. Kara bir baykuş kanatlarını açmış, avını bekleyen akbaba gibi dönüp duruyordu. Mehmet, Yula'ya ne zaman bir adım yaklaşırsa Yula, bin adım uzağına gidiyordu. Mehmet gökteki baykuşla yarışarcasına uçar gibi koşuyordu. İçinde anlam veremediği bir korku, boğazında düğümlenmiş bir ağlama hissi vardı. Bunca şeye direnerek koştukça koştu. Zaman onun için yavaşlamış gibiydi. Çölde su ararcasına eli kolu bağlanmış gibi umarsızca koşuyordu. Her adımında Yula'yı kurtaracağına dair bir umudu vardı. Mehmet'in topukları yere her vurduğunda baykuş bir kez daha öttü. Mehmet'in dermanı kesildi. Göğsü göğü delercesine inip inip çıkıyordu. Kalbi kafesinden çıkmak isteyen bir kuş

gibi çırpındıkça çırpınıyordu. Kulağında Yula'nın nidaları çınlarken Mehmet iki dizinin üstüne düştü. Şimşek son kez çaktı. Kara baykuş son kez öttü.

"Hayırlara gelsin!" dedi Mehmet. Perdenin arasından sızan gün ışına bakarak: "Sabah olmuş." dedi. Kafasında anlamsız düşünceler dönüp duruyordu. Ne yaptığının farkında olmadan heybesine azığını koydu. Atının tergisine yerleştirdiği eşyaları son kez eliyle yokladı. "İşte" dedi. Derin bir nefes aldı. Gözleri doldu. Babasının eliyle yaptığı, annesinin yuvaya çevirdiği dört duvardan ayrılıyordu. Çocukluğuna şahit olmuş sokaklardan, aynı sofraya oturduğu komşularından ayrılıyordu. Gitmenin burukluğu gözlerine vurmuştu. Ardı ardına akan yaşlar,

buğulu gözlerle son kez baktı evine, sokağına. Unutmamak üzere... Yula'yı tüneğinden alıp atının tergisindeki yerine koydu. Kapısını son kez kilitledi. Atının yularını tutup başladı yürümeye. Dağlar, tepeler aştı. Yolculuğu günler sürdü. Kahverengi at, tergisinde bir tavus kuşu... Yula'nın tüyleri atın solundan salınırken bir çağlayanı andırıyordu. Mavi gövdesinin ardındaki tüyleri, yeşillerin arasına gizlenmiş mavi boncukları sakınır gibiydi. Tüyleri kabarıncı insanlar gözünü ondan alamazdı. Ulu ulu ağaçların yeşilliği, uçsuz bucaksız denizlerin maviliği bir bedende birleşmişti. Gagasını yere düşürmez yuvarıda tutardı. Mehmet onu cevizle, bademle ve bir parça etle beslerdi. Zarafeti bu nedenle olsa gerek yerden hiçbir şey yemezdi. Mehmet ona

yemeğini elleriyle yedirirdi. Yula, kimi zaman Mehmet'in derdini anlattığı dipsiz kuyu, kimin zaman sevincini paylaştığı gün ışığıydı.

Mehmet'in ailesi hacca giderken kervanlarına yapılan bir baskında ölmüştü. Onları defnederken mezarlıkta gördü Yula'yı. O gün bu gündür birbirlerine dayanak oldular. Mehmet okuduğu kitapları Yula'ya anlatırdı. Mehmet her okuduğunda anlatacak yeni şeyler bulurdu. Günler günleri kovaladıkça Mehmet'in bilgisi arttı. Artık sadece Yula'ya değil etrafında okuma yazma bilmeyen ama öğrenmek isteyen herkese bir şeyler anlatırdı. Adı, Hindistan sokaklarına yayıldıkça yayıldı. İnsanların garibine gidiyordu. Bir adam kucağında bir tavus kuşu dilinin döndüğünce aklının yettiğince anlatıyordu. Mehmet, her gün yeni bir şeyler öğrenmenin aşkıyla başladı güne. Yine böyle bir günde kulağına bir laf çalındı, dediler ki : " Falanca diyarda bir âlim varmış, ömrü boyunca yollarda yürümüş. En son Konya'da görmüşler. Dünyayı, insanı bir edip insanlara anlatır. Anlattıklarını da şiir gibi yazarmış." Mehmet duydukları karşısında bir arayışa girdi. Aylarca bu Konya'da yaşayan âlimi sordu sordu. Tek bir kötü söz işitmedi. Kafasına koymuştu bir kere Mevlâna isimli bu âlimi bulmak istiyordu. Onunla tanışıp ilim sohbetlerine katılmayı, bilgisine bilgi katmayı

hayal ediyordu. Kış bitti. Bahar geldi Mehmet düştü yollara.

Günlerce yol gitti. Kaç diyar geçti, kaç kişi gördü, saymamıştı. Her gittiği yerden, gördüğü kişiden nasibini aldı. Büyük küçük demeden sohbet ettiği kişilere Konya'daki âlimi soruyordu. Duydukları Konya'ya olan merakını ve Mevlana'ya olan saygısını daha da artırıyordu. Şam pazarında gezerken karşısına uzun boylu, sakallı, temiz yüzlü biri çıktı. Mehmet'le pazar içerisinde sohbet daldılar.

Nereden gelirsin? Nere gidersin, derken Mehmet'in iki dudağı arasından dökülürdü: "Konya'ya giderim. Mevlana'yı görmeye" dedi. Adam gülümsedi. "Ona Şems'inden hasret dolu selam söyle." dedi. Mehmet afalladı. Mevlana'nın gönül dostu, meşhur Şems karşısında duruyordu. Ne diyeceğini bilemedi. Cümlelerini kekeleymeden söylemek onun için imkânsız gibiydi. Şems Mehmet'i evine davet etti. Günler boyu Mevlana'yı, Konya'yı konuştular. Mehmet veda vakti geldiğinde içindeki hüznü heyecanı bastıramadı. Şems'e "Gelin!" dedi. "Gelin, hasret bitsin. Özlem son bulsun." Şems gönlü buruk. Yüzü tebessümlü "Zamanı var." Demekle yetindi.

Şems, Yula'nın mavi tüylerinde elini gezdirirken Mehmet yeniden yola çıkmak için atını hazırladı. Şems

elindeki kutuyu Mehmet'e bakarak heybeye salıverdi: "Sahibine selamımla ulaştır." Dedi. Mehmet Mevlâna'ya vermesi gerektiğini anladı. Bakışlarıyla onayladı. Ardından veda vakti gelmişti. Eski iki dost gibi sarılıp vedalaştılar.

Mehmet yola çıktığında baharın ilk çiçekleri yeni tomurcuklanmıştı. Şimdi yaz bitmiş güz gelmişti. Serin bir güz günü Mehmet atını bir ağaca bağlamış, Yula'yla birlikte yemek yiyordu. Kuru

ekmekten bir lokma kendi ağzına atıyor, bir lokma Yula'ya veriyordu. "Az kaldı Yula." dedi. Ellerini Yula'nın deniz mavisi tüylerinde gezdirdi. Derin bir nefes aldı. "Yol boyu dinlediğimiz yere varmak üzereyiz. Yaklaştıkça merakım daha çok artıyor. Nasıl bir yerdir, insanları nasıldır. Koca şehirde Mevlana'yı nasıl bulurum. Emanetin başına bir şey gelmeden nasıl teslim edebilirim. Sürekli bunları düşünüyorum." Güneş yavaş yavaş batarken Mehmet tepenin ardında bat-

makta olan güneşi izliyordu. Birden ısıklık çalar gibi bir ses geldi. Yula irkildi. Mehmet panikle sağına soluna bakarken gözü ağaca saplanan oku gördü. Hemen Yula'yı ve atını arkasına aldı. Karşısında iri yarı iki adam gördü: "Ne istersiniz?" diye bağırdı Mehmet. Adamlardan biri: "Heybeni isteriz." dedi. Mehmet: "Ne yapacaksınız heybemi. İçinde kuru ekmeğimden başka bir şey yok." dedi. Diğer adam alaycı bir gülüşle "Ekmek varmış. Ver bir de biz bakalım." Dedi. Mehmet heybeyi sakince uzattı. "Al senin olsun." Dedi. Eşkiyalar heybeyi ters çevirdi. Heybenin içerisinde ne var ne yoksa yere döküldü. Bir kuru ekmeğin bir de gümüş ferman kutusu toprakla buluştu. Eşkiyalar ekmeğe bir tekme attılar. Ellerini gümüş ferman kutusuna uzattılar. Mehmet: "Emanettir, ellemeyin." Dedi. Eşkiyalardan sakallı olan, "Nasıl emanetmiş bu böyle?" dedi. Aldı eline kutuyu incelemeye başladı. Gümüş kutunun üzerindeki kırmızı yakutlar gökte parlayan yıldızlar gibi ışıltı ışıltı parlardı. Sakallı eşkiya: "Biz kuru ekmeğimizi aldık gidiyoruz." Dedi sinsice gülerek. Mehmet: "Ver onu!" dedi. "Bir kez daha demeyeceğim." Köse olan eşkiya, "Bir kez daha demeyecekmiş." Diyerek küstahça güldü. "Ne yaparsın bir atla, bir kuşla canımıza mı okursun?" Sakallı eşkiya, "Uğraşma şu zavallıyla" dedi. Tüm bunlar olurken Mehmet emanete sahip çık-

mamanın verdiği utançla kuşağından hançerini çekti aldı. Havada bir tur döndürüp sakallı eşkiyanın kutuyu tutan eline fırlattı. Ferman kutusu eşkiyanın elinden düştü. Sakallı eşkiya aah! Diyerek bir feryat kopardı. İki eşkiya da ellerine kılıçlarını alıp Mehmet'in üzerine geldiler. Mehmet çizmesinden çıkarttığı hançerle eşkiyaların hamlelerine karşılık verdi. Eşkiyalardan birini bertaraf etmişti ki diğeri Mehmet'in bacağına bir tekme attı. Mehmet yerde eşkiyanın birinin üzerindeydi. Tam bu an da Yula ortalarına atlayıp uzun kuyruklarını toprakta sallaya sallaya açtı Eşkiyalardan birinin görüş açısını kapattığında Mehmet bu boşluktan yararlanarak ayağa kalktı. Üzerindeki eşkiyayı dağın yamacından aşağıya iteledi. Diğer eşkiya karşısında Yula ortada ortalık savaş meydanı gibiydi. Eşkiya Yula'nın tüylerinden birini çekiverdi. Yula feryat edercesine bir öttü. Mehmet büyük bir sinirle eşkiyanın üzerine atlayıp hakkından geldi. Mehmet yara almamıştı. Ancak Yula'nın bir tüyü yere düşmüştü. Mehmet hançerlerini temizledi yerlerine yerleştirdi. Ferman kutusunu heybesine yerleştirdi. Ekmeğini yerden alıp eliyle topraklarını sildi, heybesine attı. Sıra Yula'daydı Yula'nın yanına gidip, "Canım için canını ortaya koydun. Hakını ödeyemem." Dedi Yula'yı gözlerinin az üzerinden öptü. Yere düşen tüyü aldı sarığının arasından geçirdi.

Yere düşen bu tüyü başının üzerinde taşıyacaktı.

Rüzgârın yönünü değiştiren, güneşin ışığını kesen, gece gibi şehrin üzerini örten, asker gibi koruyan, Konya surlarını görünce içi içine sığmadı. Kavaklar kadar uzun, dağlar kadar sağlam, heybetli bir kapıdan geçti sanki iklim değişmişti. Konya sokaklarının kokusunu içine çekti. Şems'in anlattıklarını hatırlayıp Mevlana'yı aramaya başladı. Sokaklarda gezdi. Kimi zaman kaybolup aynı sokaklarda döndü durdu. Şems'in anlattıklarından hatırladıklarıyla İplikçi Camisi'nin etrafında döndü durdu. Her adımda heyecanı artıyordu. Heyecanından ne caminin içerisine girebildi ne de dışında durabildi. Heyecanına dizgin vurup Yula'yı kucağına bastığı gibi içeriye adımını attı. Birdenbire heyecanı huzura dönüştü. Her adımında sesler daha da netleşiyordu. Yüzündeki tebessüme engel olamıyordu. İçerisi kalabalıktı ne kadar yaklaşmak isterse istesin hep geride kalıyordu. Büyük bir dikkatle sohbeti dinledi. Bir şey diyecek olsa dinlemekten mahrum kalacağından hiçbir şey demedi. Sadece dinledi. Herkes yavaş yavaş dışarı çıkarken o Mevlana'ya adım adım yaklaştı. Ayaklarından başlayıp sarığının üzerindeki tüye kadar herkes büyük bir dikkatle inceliyordu. Siyaha yakın mor bir kaftanı vardı. Üzerinde ahşap düğmeler, kahverengi bir kuşak. Kuşağın içerisine

sıkıştırılmış sedefli bir hançeri vardı. Başında kahverengi bir sarık. Sarığın ucunu solundan sağ omzuna atıvermişti.

Tepesine de iliştirilmiş bir tavus tüyü. Kucağında evladı gibi sahip çıktığı tavus kuşu. Bakan bir kez daha bakıyordu. Herkesin aklında benzer sorular vardı. Kim bu yabancı? Mevlâna buyur edercesine elini açtı. Mehmet Mevlana'nın karşısına diz üstü oturdu. İki yabancı olmalarına rağmen, birbirlerine yıllardır tanışır gibi baktılar. Mevlâna :“Hoş geldin. İlk defa görüyorum seni. Kimsin, kimlerdensin? Dedi. Mehmet başladı anlatmaya. Sohbetin sonlarına doğru heybesinden çıkarttığı gümüş ferman kutusunu uzatarak, “Size Şems'inizden hasret dolu selam getirdim.” Diyerek Mevlana'nın avuçlarına bıraktı.

Aradan birkaç gün geçti. Mevlâna Mehmet'i şehrin biraz uzağında yeşilliklerin arasında bir tepeye getirdi. Atlarını uşağa verdikten sonra Mevlâna başladı anlatmaya, “Burası Meram'dır. Yeşilin Konya'yla buluştuğu bir tarafı vadiye bir tarafı ovaya bakan, huzursuz gönlüme huzur, nefessiz ciğerime nefes olan yerdir.” Dedi. Mehmet Yula'yı tepenin kenarından gökyüzüne bıraktı. Yula yola çıktıklarından beri ilk defa özgürce uçuyordu. Bu sırada tepenin kenarından akan derenin kıyısına oturan Mevlâna ve Mehmet yeniden sohbeta dalmışlardı. İnsan-

dan, dünyadan başladılar sohbeta kaç zaman geçti ikisi de bilmiyordu. Yula yanlarına gelmişti çoktan. Sohbet Yula'ya geldi. Mevlâna, “Yula rüya ruhu demektir.” Dedi. Mehmet söze devam etti. Yula'dan ailesinden bahsetti. Okuduğu kitaplardan esinlenerek ona bu ismi verdiğini söyledi. Onun için ne kadar değerli olduğunu anlattı. Birbirlerini büyük bir dikkatle dinlediler.

Mehmet Meram'a yerleşeli yıllar geçmişti. Artık buranın şeyhi olmuş, zaviyenin sorumluluğunu almıştı. Zaviyede küçük bir odası vardı. Akşamları rebab çalar derin derin düşüncelere daldardı. Gün içerisinde buradaki darulhuffazda ara ara dersler veriyordu. Yanına giden herkesle sohbet ediyor. İnsanların gönlüne iyilik tohumları ekmeye çalışıyordu. Şems yeniden Konya'ya gelmişti. Ara

sıra onlarla sohbet ediyor, öğrendiklerini etrafındakilere anlatıyordu. Kucağında tavus kuşuyla insanlara bir şeyler anlatan adam o kadar çok benimsenmişti ki sultan Alâeddin Keykubat av için Meram'a geldiğinde mutlaka Mehmet'in yanına uğradı. Mehmet Yula'yla saraya giderek iadei ziyareti ihmal etmezdi. Yine böyle bir gün sultan divanına Mehmet'i davet etmişti. Devletin durumunu istişare ederlerken vezirlerden bir ses yükseldi: "İşimiz hacıya hocaya kaldıysa devletin kurtuluşu ancak ahirettedir". Dedi. Mehmet "Hepimiz önce kendi ahiretimizi kurtarmaya çabalayalım ki önce kendimizi sonra devletimizi kurtaralım. Allah'ın adını dört bir cihana yayalım." Vezir ayağa kalktı büyük bir kinle Mehmet'in üzerine yürümeye başladı. "Sen bana dinsiz mi dersin!?" diyerek bağırdı. Mehmet sa-

kinliğini koruyarak "Benim ne dediğim senin ne anladığına bağlıdır." Dedi. Vezir elini hançerine attı. Sultan vezire "Benim divanımda, benim misafirime bu ne saygısızlıktır. Yıkıl karşımdan!" diyerek veziri divandan attı.

Mehmet'in Sultan Alâeddin Keykubat'la, Mevlana'yla, Şems'le olan ilişkisi gitgide güçlenmekteydi. Vezirler bu durumu içten içe kıskanıyordu. Bir gece Meram bağlarında yangın çıktı. Herkes dereden kovayla yangına su taşıırken Mehmet Yula'yı odasında bırakıp yangına yardım etmek için ahalinin arasına karıştı. Bu kargaşadan faydalanmak isteyen vezir sinsice Yula'nın yanına yanaştı. Tüneğinde hiçbir şeyden habersiz duran Yula'nın suyuna zehir döktü. Geldiği gibi gecenin karanlığına karışarak uzaklaştı.

Sabah gün doğumuyla yangın sönmüştü. Ahali, Hatipoğlu Camisi'nde sabah namazını kıldıktan sonra evlerine dağıldı. Mehmet odasının eşiginden adımını atar atmaz yerde yatan Yula'yı gördü. Boynunu bükmüş, tüyleri yere serilmişti. Mehmet konduramadı. "Hayır, hayır olamaz ölmemiştir!" diyerek Yula'yı bağrına bastı. Hıçkırığa hıçkırığa ağlamaya başladı. Mehmet'in sesini duyanlar koşarak yanına geldi. Dervişlerden biri yerde duran baykuş tüyüne anlam veremedi. "Şeyhim bakın burada Baykuş tüyü var" dedi. Mehmet döndü ve gözünün önünden

gördüğü rüya geçti. İçinde yıllardır taşıdığı korkuyla yüzleşti. Kızıl göklerde çakan şimşekler Mehmet'in yüreğinde çakıyor gibiydi. "Bırakın Şeyhim! Yula artık rahat uyusun." diyerek Mehmet'i uzaklaştırmaya çalıştılar. Mehmet Yula'yı kucağından hiç bırakmadı.

Güneş batmıştı. Mehmet'in hüznünü duyan herkes başsağlığı dilemeye geliyordu. Ancak Mehmet ortalarda yoktu. Zaviyeyi, Meramı, Konya sokaklarını aradılar. Mehmet'i bulamadılar. Evindedir diyerek evinin kapısını zorladılar. İçeride Mehmet'in her zaman oturduğu postta beyaz tavus tüylerinden başka hiçbir şey yoktu.

Mevlana'nın emriyle buldukları beyaz tüyleri Mehmet'in evinin arkasına gömdüler. Bu yaşananların ardından seneler geçti. Mehmet'ten ne bir haber alan vardı ne de bir gören. Velilik ile delilik arasında ince çizgide olan Mehmet ve hikâyesi unutulmasın, diye tüylerini gömdükleri yere onu anmak adına bir türbe diktiler. Hindistan'dan yollara düşen Mehmet bugün 'Şeyh Tavus Mehmet El-Hindi' adıyla anılıyor. O gün bugündür derdi olan derdini anlatmaya, mutlu olan sevincini paylaşmaya Tavus Baba'nın yanına gider. Meram bağlarında bulunan bu tepe ve bu manzume Tavus Baba adıyla anılmaktadır.

BEN GÖKYÜZÜYÜM

Nispetiye Arıcı

Ben gökyüzüyüm
Baharım da var kışım da
Ağlarım doyasıya
Yeryüzünü hapsedirim gözyaşlarım
Kimi zaman gelmez gözyaşım
Kurak kalır topraklarım
Öyle esip gürlerim ki
Bir bahar bekler yegâne dostlarım
Lakin öyle açamam hemen çiçeklerimi
Bir budala gelir öteden
Ya korkutup küstürür beni
Ya da canice söker köklerimi
Ben gökyüzüyüm
Gönlü daralan bende ferahlar
Toprağına bereket arayan bulutlarımı kollar
Bir kare uğruna gün ışığımı kovalar
Her mevsim bir ayrırım
Kışın her yeri beyaza kaplarım
Biraz sert ve çetin olurum ama
Bir bahar daima kapımda
Baharda bir başkayım
Tüm çiçeklerimi yeryüzüne saçarım
Hele ki gün ışığım var ya
Batarken bile parlarım
Ben gökyüzüyüm
Yazın başaklarım rüzgârlarımla savrulur
Çocuklar ovalarımda doyasıya koşturur
Akşamları yıldızlarım bütün gövdeme yayılır
En güzel duygularım daima sondadır
Yapraklarım ordan oraya savrulur
Kasvetli ve gri, boz rengimle
Bir yaşım daha gözyaşlarım ile son bulur

Zeynel Betül Aksay

KIZGIN ÇÖLLERDE KAZANILAN BİR ZAFER (KÛT'ÛL AMÂRE)

Bir zaferin bizim ağzımız-
la dile getirilmesi ayrıdır,
düşmanın diliyle söylenmesi
ayrıdır. Hele düşmanın söy-
lediği bizim bile fark ede-
meyeceğimiz derinlikteyse
o zaman zaferimizin değeri
daha iyi anlaşılır. Ünlü İn-
giliz tarihçisi James Morris,
"Britanya tarihindeki en aşağı-
lık şartlı teslim" diye açıklıyor

Kût'ül Amâre'yi. Düşünmek
gerekıyor. Güçlerinin zirve-
sindeki İngilizlerin dünyanın
en kudretli ülkesi olduğu bir
dönemde böyle bir teslimi-
yeti hazmetmelerini sağla-
yan durumu. Ve bu duru-
mun müthiş önemini. Kût'ül
Amâre Savaşı'nın muhteşem
komutanı Halil Paşa bu za-
feri anlatırken şu unutulmaz

cümleleri kuruyor: "Tarih bu
olayı yazmak için kelime bul-
makta zorlanacaktır." Kût'ül
Amâre işte böylesine büyük
bir zafer.

Savaşı kaybedeceğini an-
layınca Osmanlı komutanına
rüşvet teklif etme çaresiz-
liğine kadar düşen hilekâr
İngilizlerin direnişi 143 gün
süren kuşatmadan sonra 29

Nisan 1916 tarihinde sona ermişti. Başkomutan General Townshend emrindeki 4 general, 481 subay ve 13.300 İngiliz askeriyle birlikte teslim olmuştu.

Diğer milletlerin kendilerine hizmet için yaratıldığını sanan, üzerinde güneş batmayan imparatorluk ünvanlı kibirli devletin mağrur generalleri ve subayları Osmanlı erlerinin emirleriyle muhatap olma acısını yaşamışlardı.

Tarihi kaynaklar bu savaşı şöyle özetliyorlar:

“İngiltere I. Dünya Savaşı'nın başlaması ile birlikte Hint Denizi'nin güvenliğini sağlamak ve Mezopotamya'ya hâkim olmak için Irak seferine çıktı. Bağdat'ı ele geçirmek üzere çıktığı bu seferin başlangıcında hızla ilerleyen İngiliz birlikleri Selman-ı Pak'ta Türk birliklerine yenilerek geri çekildiler ve Kut'ül Amâre'de savunmaya geçtiler. Halil Paşa komutasındaki Osmanlı birlikleri Kut'ül Amâre'yi kuşatarak İngilizlere yaklaşık beş ay süresince yardım gitmesini engellediler. Dicle Nehri kıyısında Kut'ül Amâre şehri yakınlarında konuşlanmış İngiliz ve müttefiklerinin kuşatılmasıyla başlayan muharebe, kasabanın Osmanlı Ordusu tarafından ele geçirilmesi ve İngiliz birliklerinin tamamının esir alınmasıyla zaferle sonuçlanmıştır. I. Dünya Savaşı içerisinde İngilizler Çanakkale'den sonra Kut'ül Amâre'de Osmanlı İmparatorluğu'na ikinci kez mağlup olmuşlardır.”

Kût'ül-Amâre zaferi sonrasında Kut soyadını alan Osmanlı'nın ordu Komutanı Halil Paşa'nın, Kut'ül Amâre zaferrinden sonra 6. Orduya yayınladığı mesaj şöyledir: “Arslanlar! Bütün Osmanlılara şeref ve şan, İngilizlere kara meydan olan şu kızgın toprağın güneşli semasında şehitlerimizin ruhları sevinçle gülererek uçarken, ben de hepinizin pak alınlarından öperek cümlelerinizi tebrik ediyorum. Ordum gerek Kut karşısında ve gerekse Kut'u kurtarmaya gelen ordular karşısında 350 subay ve 10 bin erini şehit vermiştir. Fakat buna karşılık bugün Kut'ta 5 general, 481 subay ve 13 bin 300 er teslim alıyorum. Bu teslim aldığımız orduyu kurtarmaya gelen İngiliz kuvvetleri de 30 bin zayıat vererek geri dönmüşlerdir. Şu iki farka bakılınca, cihanı hayretlere düşürecek kadar büyük bir fark görülür. Tarih bu olayı yazmak için kelime bulmakta zorlanacaktır. İşte Osmanlı sebatının İngiliz inadını kırdığı birinci zaferi Çanakkale'de, ikinci zaferi burada görüyoruz.”

Bu büyük zaferin değerini bugünkü nesillerin de hakkıyla kavraması için her 29 Nisan tarihinde onu birkaç cılız yazıyla geçiştirmek yerine büyük bir bayram kutlamasıyla kutlamak gerekmiyor mu? Tarihte İngilizlere en güçlü oldukları zamanda en ağır tokadı vuran bu milletin neleri başarabileceğini unutturmamak ve ruhunda saklanan cevheri keşfetmesi için Kût'ül Amâre'nin her 29 Nisan'da bayram olarak anılması mutlaka gerekiyor.

MEZARLIKLAR

İrem Su Boyağlı

Yolların hemen yanındaki mezarlıklar hep manidardır. Akıp giden hayata karşın orada öylece yatan insanlar... Ancak kafalarını kaldırıp dünyanın meşgalesinden azıcık soyutlananlar anlar bu manidarlığı... Durmaksızın akan zamana karşı orada öylece duran bir mezarlık... Tüm rehaveti ve sessizliği ile yolunuzun bitmesini bekler. Hayatın durakları değişse de ölümün kaçınılmaz olduğu gerçeği bu tip mezarlıklar tarafından tokat gibi indirilir insana...

Hayat tek yönlü bir yolculuktur. Mezarlıklara bakınca anlaşılır bu gerçek. Manidardır işte bu mezarlıklar. Görebilene, fark edene çok şey anlatır. Sessizdir, ıssızdır. Hani hayatın tüm meşgalesi başımızı soktuğumuz çatılardır yaa..?! Mezarlıklar çatısızdır. Adalet davasına düştüğümüz şu dünyada en adil yerdir. Manidardır mezarlıklar. Her şeye sahip olup kullanamadığımız, dünyayı başka bir pencereden görüp de anlatamadığımız, savaşın, kavganın, kinin, kötülüğünü haykırıp da kimseye ulaşamadığımız yerlerdir mezarlıklar.

Doğduğumuz andan itibaren yaşadığımız hayatla inşa ettiğimiz tek gerçek mirasımızdır. İşte tam bu sebeple fazlaca manidardır. Gencini, yaşlısını, çocuğunu bile gövdesinde barındıran, ıssız sokaklarında tedirgin bir aidiyet hissettiğimiz baştan aşağı virane bir şehir gibidir. Yolların kenarında öylece duran mezarlıklar.

İşte, tam bu sebeple bana manidar gelir mezarlıklar. Vesselam...

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE MAHREMİYET VE SINIRLARI

Mustafa Şengül

Aslı Akkadca “örtmek, gizlemek, başkalarından esirgemek; ayırmak, tecrit etmek” mânalarında haramu(m) olan (Soden, I, 323) harem kelimesi Arapça’da “korunan, mukaddes ve muhterem olan şey veya yer” anlamına gelir. Ev, konak ve saraylarda genellikle iç avluya bakacak şekilde planlanan, kadınların yabancı erkeklerle karşılaşmadan rahatça günlük hayatlarını sürdürdükleri bölümlere harem adı verilir. Saygısız davranışların menedildiği, daha çok ibadet amacıyla gidilen Mekke, Medine, Kudüs ve Halil şehirleriyle buralardaki kutsal mekânlara da harem denilir; kelime aynı zamanda “zevce” anlamını da taşımaktadır.

Sözlükte “helâl olmayan, yasaklanan şey” mânasındaki mahrem kelimesi, fıkıh terimi olarak kendileriyle evlenilmesi dinen yasaklanmış bulunan belli derecelerdeki akrabayı ifade eder. Farsça bir terkip olan nâmahrem ise “aralarında evlenme yasağı bulunmayan kişiler” demektir. Kur’ân-ı Kerîm’de geçmeyen mahrem kelimesinin hadislerde hem sözlük hem terim anlamında kullanıldığı görülür.

İslâm Öncesi Dönemde harem; evlerde kadınlara mahsus bir kısmın bulunması eski bir gelenektir. Antik Batı’da, evlerin arka tarafında erkeklerin dairesinden ayrı olarak Grekler’in gynae-

ceum (kadınlara ait) dedikleri bir bölüm bulunuyordu. Eski Ahid’deki bazı ifadeler de hanım ve câriyelere ayrı bölüm veya çadırların tahsis edildiğini göstermektedir (Tekvîn, 18/10; 31/33). Gerek Kitâb-ı Mukaddes’te gerekse Kur’an’da çirkin bakışlar hoş görülmemiştir. Tevrat’ın on emrinden biri komşunun karısına ve câriyesine tamah etmemekle ilgilidir (Çıkış, 20/17). Yeni Ahid’de, kendisiyle nikâh akdi bulunmayan bir kadına şehvetle bakma, onunla gönülde zina etme şeklinde tanımlanır ve böyle bir günahı işlemektense gözlerin çıkarılıp atılması yeğ tutulur (*Matta*, 5/27-30)

Mahremiyet kavramının Batı’da hukuki olarak ilk kez

ortaya çıkışı iki genç avukatın (ki bunlar aristokrat ailelerden gelmekte) özel hayatlarının (gece hayatı) gazetelerde yayınlanmasına tepki olarak başlamıştır.

Yukarıda sözlük ve terim anlamları verilen, İslam öncesi, İslam'dan sonraki anlam ve uygulamaları, kanuni dayanakları verilen mahremiyet veya özel yaşam alanını genel olarak şöyle tarif edebiliriz: Bireylerin yalnız başına kalabildikleri, herhangi bir sınırlama olmadan düşünüp davranabildikleri, başkalarıyla paylaşmak istemedikleri durum, düşünce vb. kendilerine has bir alanı ve bu alan üzerindeki sahip olunan hakkı ifade eder. Bireyin kendi hayatını başkalarıyla ne ölçüde, nasıl paylaşacağını belirleme

hakkıdır. Mahremiyet yalnız kalma arzusu olabileceği gibi, ikili ilişkiler, duygusal ve cinsel yaşantılar şeklinde de olabilir.

Mahremiyet; devlet, toplum ve diğer bireylerden gelebilecek müdahalelere karşı korunması gereken özel alanı içerir.

Mahremiyete dini , hukuki, örfi bir değer atfedilse de günümüz elektronik çağında malesef her taraftan kuşatılmış durumdayız. Her tarafta kurulu kameralar, dinlenen cep telefonları, hacklenen bilgisayarlar, çalınan mail adresleri, kişisel veriler vb. mahremiyet alanını oldukça daraltmaktadır. Nüfusun köyden kente göçünün plansız ve hızlı olmasıyla gerçekleşen bilinçsiz ve plansız kentleşme de mahremiyet sınırlarımızı oldukça zorlamaktadır. İnsanımız pencesini değil perdesini dahi rahatça açamaz hale gelmiştir.

Günümüzde ise, başta bilgi ve iletişim teknolojilerdeki gelişmeler olmak üzere, modem teknolojik araçlar ve imkanlar sayesinde kişilerin özel yaşam alanlarındaki konuşmalarını ve diğer davranışlarını çok uzak mesafelerden dahi dinleyerek ve görüntüleyerek kayıt altına alma, bunları saklama, değiştirme ve çok geniş bir coğrafyaya ve kitleye yayma oldukça kolaylaşmış bulunmaktadır.

Günümüzde başkalarının mahremiyet ihlalden baş-

kaca bir ihlal; bireyin kendi veya aile bireylerinden birisinin mahremiyetini çeşitli gerekçelerle (kolay yoldan para kazanma, şöhret vb.) ifşa etmesidir. Sosyal medyadaki paylaşımların birçoğu bu türden ihlallerle dolu.

Mahremiyet sayılabilecek/sayılamayacak bazı durumlar, zamanlar, mekanlar;

1-Genel yarara yönelik ve kamuya malolmuş kişi/ durumlar mahremiyet kapsamına girmez. Fakat burada kamuya malolmuş kişilerin haklarından tamamen feragat ettikleri anlamına gelmemelidir.

2-Kamuya açık alanlarda (meclis oturumları, mahkeme salonları vb.)yapılan konuşma ve tartışmalar mahremiyet kapsamına girmez.

3-Özel yaşam alanına müdahale bizzat kişinin onayı ile yapılıyorsa mahremiyet hakkı sona erer. (Paparazi yayınları vb.)

4-Yapılan eylem/yayında zarar verme niyetinin ya da kusurun yokluğu, bir bahane teşkil etmez. Niyetten ziyade sonuç önemlidir.

5-Özel alanla ilgili haber/bilgi/yayının gerçek olup olmaması önemli değildir. Önemli olan özel alana dair bilginin/haberin çıkmış olmasıdır.

6-Ramazan ayının oruçlular için mahremiyeti (Normal zamanlarda helal olan bazı durumların oruçlu için haram oluşu)yeme, içme vb.

7-İhram'ın mahremiyeti (Normal zamanlarda helal olan bazı durumların ihramlı için haram oluşu) tıraş olmak, tırnak kesmek vb.

8-Mekke-Medine'nin mahremiyeti; gayri müslimlerin giremeyişi, savaş vb. şiddet unsurlarının yapılamayışı.

9-Zaman mahremiyeti; sabah namazından önce, öğle namazından sonra ve yatsı namazından sonra (gece yatma vakti)" **Ey iman edenler! Hizmetinizde bulunanlarla içinizden henüz ergenlik çağına gelmemiş olanlar yanınıza gelmek için sizden üç vakitte izin alsınlar. Sabah namazından önce, öğle sıcağından dolayı (istirahata çekilirken) elbisenizi çıkarduğunuzda ve yatsı namazından sonra. Bunlar, örtülmesi gereken yerlerinizin açık bulunabileceği üç vakittir. Bunlar dışında ne size ne de onlara bir sakınca vardır. Bunlar sıkça yanınıza girip çıkan, birbirinizle iç içe olduğunuz kimselerdir. Allah size âyetleri işte böyle açıklar, Allah her şeyi bilir, yerli yerinde yapar. Çocuklarınız ergenlik çağına gelince, onlardan önceki ergenler nasıl izin alıyorsa onlar da öyle izin alsınlar. Allah âyetlerini işte size böyle açıklıyor; O her şeyi bilir, yerli yerinde yapar."** Nur 24/ 58-59 (Kur'an yolu)

10-Başkalarına ait mekânlara girişte izin isteme şekli, kapının, zilin çalınması ve beklerken tam kapının karşı-

sında değil de biraz sağında veya solunda durmak, izin verilirse selam vererek girmek. "Ey îmân edenler! Kendi evlerinizden başka evlere, geldiğinizi fark ettirip ev halkına selâm vermeden girmeyiniz! Eğer (girmek istediğiniz) evlerde kimseyi bulamazsanız, izin verilmeye kadar oraya girmeyin! «Geri dönün!» denirse hemen dönün, bu sizin için daha uygundur. Şüphesiz Allah yapmakta olduklarınızı hakkıyla bilendir." (en-Nûr 24/27-28)

11-WC, banyo, cep telefonları, mailller, sosyal medya hesapları vb. özel/ bireysel mahremiyet alanlarındandır.

Sonuç Olarak;

Mahremiyet ilk insanla birlikte var olan bir duygusal boyuttur, insanlık seyri içerisinde dönem dönem önemi değişiklik gösterse de kıyamete kadar da devam edecektir." Bunun üzerine onlar (Âdem ve eşi Havva) o ağa-

cın meyvesinden yediler. Bu sebeple ayıp yerleri kendilerine göründü ve cennet yaprağından üzerlerine örtmeye başladılar." Taha 20/121

Asansörde yanımıza bir başkası binince hissettiğimiz tedirginlik, toplu ulaşım araçlarında yanımıza yansıyan kişiye bakışımız aslında mahremiyetin bir yansımasıdır.

Mahremiyet üç kategoride özetleyebiliriz;

1-Bireyin kendisinde (duygu ve mana alemindeki) saklı olan alan.

2-Eşi ile olabilecek alan.

3-Birinci derecedeki akrabaları/dostları/ sınıfıçı ile paylaşabileceği alan.

Mahremiyet gözetilirken kamu yararı, sosyal sorumluluk alanları ve kamusal alanlarla ilgili fayda-zarar dengesi iyi gözetilmelidir. Bu alanlardan biri diğerine feda edilmeden denge sağlanmalıdır.

İNSAN OLMAK

Dilanur Zorlu

Kaybederken benliklerini tek tek,
Kararmış kalpler ancak susturabilir kölelerini.
Ve sahte ruhların uykuya daldığı kandırmacanın adıdır dünya.
Geriye kalan,
Yalancı gözlerin donuk ifadesi midir?
Yaşam savaşında hiç olan zamanların karanlığa boyun eğmesi mi?
Zamanın arsızlaşan girdabında bekleyeceksin,
Yapmacık bakışlarının ve anlaşılamayan sözlerinle
Dolu belleğinin kurtuluşuna bir tören yapılması için.
Yeniden yaratılırsa dünya,
İnsanlarda kin, nefret olmadan.
Ve hak ederlerse yaşamayı,
Dünyalarını güzelleştirerek.
Sevmeyi algıarlarsa,
İnsan olmak nedir bilerek.

GÖRÜNEN

Dilanur Zorlu

Aynadaki yansımamın önüne koyu perdeler geçtiğinde,
Varlığım bir kanat çırpışıyla kaybolacaktır.
Kaybettiğiniz duygular kimliksiz toprakta kaynaşıp,
Senin ifadesiz gözlerinle ebediyete giderken,
Ağaçlar yeryüzünde tutsak tutuluyor,
Aklının korkutucu düşünceleriyle birlikte...
Gökyüzü sığınak olur aya, güneşe ve evsize,
Yaşananlar silinip aldatmacanın kör kuyusunda kaybolur.
Keder dolu küllerin siyahlığı kaldı geriye,
Eski,
Yıpranmış,
Ürkütülmüş...

DÜŞÜNMEYE DAİR

Muhammed Değerli

İnsan doğası gereği toplumsallaşmaya ve düşünmeye çoğu zaman mecbur olan bir varlıktır. Toplumsallaşırken düşünen, düşünürken var olduğunu anlayan insan, sadece düşünebildiği için mi üstünlük ya da seçilmişlik konumunda olur? Veya Descartes'in atıfta bulunduğu düşünmek sadece var olmak için mi gereklidir? Ya da var olmak için düşünmek yeterli bir etken midir? Elbette insanın düşünmesi varlığının ve insan olmasının gerekliliğindedir. Yani var olduğunu düşünebilmek önemli, fakat insan düşündüğü için var olmamış, insan olduğu için düşünebilmiştir. Dolayısıyla bu kadar önem arz edilen

bir eylemin gereklilikleri yok mudur?

Kur'an-ı Kerim'in yüzlerce ayeti bu eyleme atıflar yaparak (3/65, 4/82, 6/50, 7/169 vb.) "hiç düşünmez misiniz" "düşünmüyor musunuz" diyerek düşünme eyleminin önemini ifade etmektedir. Bu bağlamda düşünmenin insana yüklediği sorumlulukları bilmek önem arz etmektedir. Fakat genellikle düşünmek eyleminde vurgulanan temel nokta, insanı diğer varlıklardan ayıran bir eylem olarak görülmesidir. Peki sadece bu özelliğe sahip olmak mı insanı hayvanlardan ve diğer varlıklardan ayırır? Değildir elbette. Düşünmek,

insanı sadece hayvandan ve diğer varlıklardan ayırmak için verilen bir özellik olarak görülmemelidir. Bununla beraber düşünmek, insanı insandan da ayıran bir eylem olarak görülmelidir. Çünkü düşünme özelliğine sahip olan, fakat hayvani özellikler taşıyan insan yok mudur? Düşünebilmek, insanı diğer varlıklardan ayırt etme maddelerinden birisidir. Ama asıl etken elbette değildir. O zaman sadece düşünebilmek özelliğine sahip olmak insanı insan yapmaz, İnsanı insan yapan temel nokta düşünmenin sorumluluğunun olduğunu ve bu sorumluluklarının bilinmesi, düşünme eylemini anlamlandırır.

Dolayısıyla düşünmenin sorumluluklarının bilincine varmak, insanın düşünme özelliğini anlamlı kılar. Bu bağlamda düşünebilmenin insana ne gibi sorumluluklar yüklediği vurgulanması gereken temel nokta olmalıdır. Çünkü sorumlu olarak düşünebilmek bir sanattır. Dolayısıyla sorumlu bir düşünceye sahip olma sanatı, her bireyin duygularını keskinleştirir. Gözlerinin daha fazla açılmasını sağlar. Öyle ki bu sayede mevcut olan, ancak görünmeyen insanlık durumlarını keşfedebilir. Sorumluluk sahibi olarak düşünen bir insan, daha az manipüle edilebilir, dolayısıyla dışarıdan gelen baskı ve dayatmalar karşı-

sında güçlü bir halde şekilde durdur. Sorumlu düşünme eylemine sahip olan insan çevredeki insanları anlama, istek ve kaygılarını, acılarını daha iyi anlamasını sağlar.

Bu bağlamda Hz. Peygamber'in "sizden birisi kendisi için istediği şeyi, kardeşi için istemedikçe kâmil bir mü'min olamaz" hadisini sadece okumuş ya da ezberlemiş olmaz. Bu hadisin kendisine yüklediği sorumluluklarla yaşar. Sorumlu düşünme eylemi, çoğu zaman empati duygusunun gelişmesine vesile olur. Çünkü hoşlanmadığımız veya kuşku duyduğumuz için kendimizi uzak tuttuğumuz insanların,

hayat tarzlarını tanımamıza yardımcı olur. Sorumluluk bilinciyle yüklenilen düşünce eylemi, kişinin bu dünyadaki var olma amacını daha anlamlı bir hale getirir. Bu tarz düşünme şekli insanın doğru sorular sormasına sebebiyet verir. Bunun neticesinde doğru sorulan soru, insanı doğru cevaba götürür.

Sonuç olarak düşünmek, insanı sadece hayvanlardan veya diğer canlılardan ayıran basit bir kavram değildir. Düşünmek, bir anlam ve anlamlandırma hareketidir.

Düşündüğü ile kendisini anlamlandıran ve anlamlandırdığıyla da yaşayabilen insan olmak duasıyla.

OKURYAZAR OLMAK

Emine Afsay

Okuryazar olmak... Bu iki sözcük, bir arada dilimize fazlasıyla yerleşmiş ve kullanılır olmuşsa da gerçekten okur ve yazar mıyız? Hiçbirimizin bu soruya kolaylıkla "Evet" diyemeyeceğimizi çok iyi biliyorum. Oysa ünlü İngiliz şairi Lord Byron'un: "Bir damla mürekkep bir milyon kişiyi düşündürebilir." sözlerindeki gibi bizleri düşünen, sorgulayan, çalışan ve üreten yapan yol okumaktan geçer. Yolun sonu da bilim, iyi ahlak ve insan olmaktır.

Kimine göre okumak, yelkenli bir gemide hiç bilmediğin bir yolculuğa çıkmak belki hiç bilmediğin hayatlarla, insanlarla tanışmak onları canının bir parçası bilmektir.

Bana göre ise okumak en çok da kaybettiğin benliğini bulmaktır ya da kitaplarda kendini aramaktır. Kitaplar bir limandı benim için. Kitaplarda yaşadım. Ve kitaplardaki insanları sokaktakilerden daha çok sevdim. Kitap benim has bahçemdi. Hayat yolculuğumun sınır taşlarıydı. Okuma alışkanlığı pek kolay elde edilmez. Bunun için öncelikle sebat ve kararlılık gerekir. Voltaire'nin de dediği gibi: "Okumayı öğrenmek, sanatların en gücüdür." Okuma alışkanlığı elde etmek için gerçekten kişinin kendini sıkı bir kontrol altına alması gerekir tabii ki sadece kitap okumak yetmez; insan bazen meydan da okumalı, kendine, hayata ve dünyaya karşı.

Okuyan insanın uyanıklık ve farkındalık düzeyi ne kadar yüksekse, okumayanın düşünceleri, ifadeleri ve bakışları o kadar donuktur. Her zaman hatırlamamızda yarar var, yüce dinimizin ilk emri "Oku!" olarak indirilmiştir.

Fatih Sultan Mehmet İstanbul'u fethederken kütüphanesini yanında taşımıştır. Okumak, insanı manen besler, bilgi ile güçlendirir. Hayatın zorluklarına karşı uyarır, eğitir yani kısacası yaşamak için okumak şarttır. Tabii ki biz okurken her zorluğu göze almalıyız. Mesela Cemil Meriç kitap okurken ayrı bir defterde kelimenin yanına sayfa numarasını not alır okuduğu kitaplarda ne nerede geçer,

böyle bir ibare var mı hemen bulurmuş. Peki, biz bu zorluklara katlanabilecek miyiz ya da okumak için nelerden feragat edebiliriz, üstüne düşünülmesi gereken bir konu bence. Her daim okumalı, okumalı ve yine okumalıyız. Okumanın yanında ekstra okuduklarımızdan ilham alarak yazılar yazmalı ve bu yazıları geniş kitlelere ulaştırmalıyız. Bizim bir tek aklımız var ama okuduğumuz her kitapta her yazıda kendi aklımızı yazıyı yazan insanın aklına yashyoruz, tarihin en büyük romancıları, düşünürleri bizim arkadaşımız oluyor; bize yol gösteriyor. Biz her kitabı her yazıyı okuduğumuzda onlarla tartışıyoruz aslında düşüncelerimizi karşılaştırıyoruz. Peygamber Efendimizin de dediği gibi "Bilgiyi yazı ile pekiştirin." Bir yazıya başlamak, o yazıyı okumak, insanların hayatına ışık tutacağını bilmek, bir kişinin hayatını değiştirmek, gerçekten harikulade bir duygu.

Bu hayattan geçerken güzel bir iz bırakmak için yazmalıyız çünkü gerçek bir yazarın toprağa sırlanması bile bir tohumun toprağa atılmasına benzer. Onun gidişi bir yok oluş değil, bilakis diriliştir. Yazıp çizdikleri ne zaman gerçek bir okura ulaşacak olsa okurun hayatını değiştirmiş olsa yazar bir daha dirilir. Yeniden ve defalarca dirilir. Öyleyse bir gün bir kitap okudum ve bütün hayatım değişti, diyebildiğimiz kitaplar hiç eksik olmasın hayatımızdan...

NEREDEN BİLECEKSİNİZ

Nisanur Arıcı

Nereden bileceksiniz
 Hangi köşe başında
 Kim bilir bir kaldırım kenarında
 Avare bir sokak ortasında
 Acınası kıvranırlarımı
 Nereden bileceksiniz
 Gökyüzünün bana daralığını
 Dağların un ufak oluşunu
 Nereden duyacaksınız
 Yeryüzünün bana çağrı çığlıklarını
 Her bir zerremen param parça oluşunu
 Nereden nereden işiteceksiniz
 Ben susuşlarınızda buldum kendimi
 Bedenime hapsolmuş çığlıklarımda
 İçimde kaynayan
 Taşmakta ince ince sızan alevde buldum
 Atıyorum hepinizi tek tek
 İçimde büyüyen
 Korkunç cehenneme
 Hiç çıkmayacakmış gibi sonsuza dek
 Alevleniyor alevleniyor söndüremiyorum
 Her bir hatıradada tutuşuyor bastıramıyorum
 Taşıyor git gide taşıyor durduramıyorum
 Artık görmüyor duymuyorum
 Hiçbirinize umut bağlamıyorum
 Köklerimin her bir zerresini çekiyorum bu evrenden
 Göç ediyorum adeta bir kuş gibi
 Arkama hiç bakmadan
 Beni ve yalnızca benliğimi alıp gidiyorum
 Ben gözyaşımda söndürdüm ateşimi
 Gelmeyin artık neye yarar
 Yandım yandım kül oldum
 Bir fırtınada toprağa karıştım
 Tek umudum kaldı yağmurdan
 İnce ince sulasa beni
 Bir çiçek açarım belki

KENDİNE DOĞRU YÜRÜMEK

Hüseyin Karadaş

Hasan Basri (ra), Hz. Hasan (ra)'a bir mektup yazar. Mektubunun konusu kadere imanın hakikati üzerinedir. Yaşadığı bölgedeki birtakım Müslümanların kadere iman ile hayır ve şerrin Allah'tan olduğuna dair şüpheleri vardır. Konunun ve zamanının en ehliyetlisi olarak gördüğü Hz. Hasan'a bu konudaki hükmünü sorar mektubunda.

Hz. Hasan'ın cevabı çok nettir: "Senin hayretini ve bizim ümmetimizden olduğunu ileri sürdüğün kimselerin hayretini haber veren mektubun bana ulaştı." diye başlar mektubuna peygamber torunu, böyle bir sorunun Müslüman yakışmayacağını hissettirmek istercesine. Ve he-

men hükmünü mektubunun başına koyar: "*Kadere, hayrın ve şerrin Allah'tan olduğuna inanmayan kimse kâfirdir.*" der. Gerekçesini ise sonraki cümlelerde eşsiz bir derinlik ve belagat ile açıklayarak kader sırrını bütün çıplaklığıyla ortaya koyar. Bunlar arasında bir cümlesi var ki en derin bir meselenin en berrak bir açıklıkla nasıl çözülebileceğinin harika bir misalidir: "*Kullarına hak ile batılı tanıtip seçmeleri için kudret vermesi, davet ettiği şeyi yapmaları için yol göstermesi ve yasak kıldığı şeyleri terk etmeleri için imkân vermesi Allah'ın en beliğ hüccetidir.*" (1)

Bu cümledeki anahtar kavram nedir? Seçim kudreti imkânı değil mi? Başka bir şekilde söylersek tercih hür-

riyeti... "Kader" kavramını sevmeyenlerin rahatsızlığı nerede yatar? Hürriyetlerinin ellerinden alınmasında... Bir dayatmanın kurbanı olduğunu iddia edip ret psikolojisiyle kadere dil uzatanlar, kaderlerinin önceden bilinmesini "zorlama" kavramına sıkıştırırlarken aslında neden muzdarip olduklarını itiraf ettiklerinin farkında değiller. Mevcut hallerinden duydukları hoşnutsuzluk değil mi onları boğan durum? Hayatından memnun olanın kaderinden şikâyeti mi olur?

Kadere iman konusu ümmetin gündeminden hiçbir zaman düşmemiş temel konulardan biri... Daha doğrusu insanoğlunun kendi hayatına bir anlam yükleme çaba-

sında ilk dönemeç kader sırrı olarak çıkar karşısına. Bugüne kadar kader sırrı üzerinde kafa yormamış bir insan gelmemiştir dünyamıza. İnsan, kader konusunda düşünmeye başlarken bir konu üzerinde kafa yordüğünü sanır ama aslında dokunduğu nokta bilse de bilmese de Allah'ın ta kendisidir.

“Niçin yaratıldım?”la başlar bu soru “Ne olacağım?”da düğümlenir kalır. İnsanı zorlayan ne olacağının belirsizliğidir. Geleceğin ne getireceğini bilememek şimdiden emin olamamanın bir tezahürüdür iyi düşünülürse. Peki, şimdiden emin olamamak nedir? “Şimdi” zaman mıdır burada yoksa kişinin imanı mı? İmanından emin olanın gelecekte de ümidi vardır her zaman. Çünkü iman, kuru bir kabul değil, insanı ayakta tutan bir ruh enerjisidir. Enerjinin olduğu yerde ümit vardır. Ümidin olmadığı yerdeyse ölgünlük ve inkâr...

Kimler ümitle bakamaz yarınlar? Kendisinin ne olduğunu çok iyi bilenler... Kendinden ümidi kalmayanlar... Başka bir deyişle iflas etmiş kişilikler, felç olmuş ruhlar... Onlar için yarın yoktur, bugün vardır. Kur'an'ın deyişle “peşin olanın müşterisidir” onlar. Yarın hesap günü anlamına geldiği için kabul edilemez onlarca. Altından kalkabilecekleri bir hesabı olmadığını bildikleri için kendilerini aklamaya ihtiyaçları vardır. Bu yüzden ya kaderi inkâr ederler ya da

onu suçlayarak kendilerini temize çıkarmaya çalışırlar. “Kadere iman”la problemi olanlara dikkat edin, hepsi gerçekte kendileriyle problemi olan kişilerdir.

Kadere imanı benimsemek, Allah'ın adaletini ve merhametini benimsemektir. Allah'ın adaletinden ve merhametinden emin olan bir kulun kadere ne itirazı olabilir? Eğer bir itiraz varsa bu itirazın muhatabı kim? Allah'a mı itiraz ediyorsunuz yoksa kendinize mi? Üçüncü bir seçeneğiniz yok çünkü... Seni yaratan senin şartlarını da hazırlayandır. Önüne sürülen şartlar mı ağır geliyor, yoksa nefsinin baskısı mı? Sorulması gereken sadece bu... “Sizin hayır diye bildikleriniz şer, şer diye bildikleriniz hayır olabilir; siz bilmezsiniz, Allah bilir.” diyen Kur'an-ı Kerim bu ayet ile bizlere Allah'a teslimiyeti ve gönülden tevekkülü telkin etmiyor mu? Önümüze konulan şartlar Allah'ın adalet ve merhamet süzgecinden geçerek yaratıldığına göre kadere iman bir itiraz konusu mu olmalı yoksa bir şükür konusu mu?

Bir şeyi bilmek ile bir şeyi dayatmak ayrı ayrı şeylerdir. Allah'ın ezelde olacak olanları bilmesi, bilinenlerin dayatılmış olmasını gerektirmez. İnsanların hayatları onlara bırakılmış bir özgürlük alanıdır ama insanların bu özgürlüklerini nasıl kullanacaklarının Allah tarafından bilinmesi zamana dayalı bir takibi şart kılmıyor. Allah, ezelde her

şeyi olmadan biliyor. Bildiklerinin gerçekleşmesine de izin veriyor. İzin vermesi ayrı şey, razı olması ayrı şeydir.

“Madem her şey baştan belli, o halde niye yaşıyoruz?” sorusu kadar bön bir soru olamaz. Her şey baştan kime belli? Yaratana mı, yaratılana mı? İnsana malum değilse bu rahatsızlık niye? Rahatsızlık duyulan şeyin “bilginin sonsuzluğu” olduğu görülüyor mu? Bilginin sonsuzluğundan rahatsız olmak ne anlama gelir? Bilgiye sınır istemenin sonsuz bilgiyi reddetmekle, dolayısıyla bilgiyi imkânsılaştırmakla aynı anlama geleceği apaçık. Bu itirazın, “Benim kaderimi bilme, sen de Tanrı olma.” demekten ne farkı var?

Anlaşılmalı ki sonsuz bilgi sahibi olmakla Allah olmak aynı şeydir. Allah olmakla her şeyi bilmek birbirinin gerekleridir. Kader de sonsuz bilginin bir konusu olduğuna göre Allah'ın kaderimizi bilmemesi onun Tanrı olmaması manasını doğurur ki burada kavranılması gereken kaderin bilinmesi ile kaderin dayatılmasının aynı şeyler olmadığını.

İnsanoğlunun hayatındaki çirkinlikleri bahane ederek “Allah, kötülüğü istemez.” itirazıyla, kötülüğü kulların yarattığını iddia edip akılları sıra Allah'ı kötülüklerden uzak tuttıklarını sananlar Allah'ın, kulların kötülüğü yaratmasına niçin engel olmadığı sorusundan niye kaçıyorlar?

Kadere iman meselesinde düğümlemlenip kalanların imandan ne kadar nasipli olduğunuzu bize şu ayet-i kerimeler açıklıyor: *“Yeryüzünde ve kendi nefislerinizde uğradığınız hiçbir musibet yoktur ki biz onu yaratmadan önce bir Kitapta (Levh-i Mahfuz’da) yazılmış olmasın. Şüphesiz bu Allah’a göre kolaydır. (Başınıza gelecek olayları önceden bir Kitaba yazdık ki elinizden çıkana üzülmesiniz ve (Allah’ın) size verdiğiyle şımarmayasınız. Çünkü Allah, kendini beğenip övünen kimse-leri sevmez.” (Hadid Suresi 22 ve 23)*

Kur’an-ı Kerim’de “Levh-i Mahfuz” diye bir kavram varken kaderi inkâra kalkışanlar gerçekten ayık insanlar mı? Kur’an-ı Kerim, “Levh-i Mahfuz”u olan ve olacak olan her şeyin yazıldığı sayfalar olarak açıklarken nasıl oluyor da kader, bir soru işareti doğurabiliyor bu kafalara? Diyorlar ki “Levh-i Mahfuz, Allah’ın sünnetullahıdır. Allah’ın olan ve olacak olaylar öncesinde onlarla ilgili kuşatıcı ilkeleri, kapsayıcı kurallarıdır. Her şey bu ilke ve kurallar çerçevesinde ilerler.” Farklı bir şey söylediklerini sanan bu kafalara bir an için evet diyelim ve tezlerinin yine kadere imanı gerektirdiğini gösterelim.

Bir şeyle ilgili ne zaman karar verilir? O şeyin sonu görüldüğü zaman... Sonu görülmeyen bir şeyin başıyla ilgili karar verilemeyeceği çok açık. Peki, bir şeyin sonunu görmek ne demektir? O şeyi

bütün boyutlarıyla görmek değil mi? Hiçbir soru kalmayınca kadar bilinebiliyorsa bir şey, o zaman bütün boyutlarıyla görülmüş sayılır. Peki, hiçbir sorunun kalmaması ne anlama geliyor? Olacak her şeyin önceden bilinmesi değil mi?

Görülecek ne varsa önceden bilinmeden bir kural konulamaz. Kurallar niçin? Olacaklar için... Olacakların nasıl boyutlanacağı bilinmeden onlarla ilgili kurallar konulamayacağına göre, konulan kurallar, olacakların en ince ayrıntısına kadar görülüp bilindiğinin ispatı değil midir? Şu hâlde Allah’ın sünnetullahı ile takdir etmesi aynı şey olmuyor mu?

Kader meselesini bir çerçeveye içine almak gerekirse söylenecek son söz şu olur: İnsanoğlunun hiçbir sınırlamaya tabii olmayan mutlak bir hürriyete sahip olduğunu söylemek, Allah’ın kudretini inkâr edip onu aciz duruma sokmakla aynı anlama gelir. İki “mutlak” olmaz çünkü... İnsanın, kaderin elinde bir oyuncak olduğunu söylemek de Allah’ın merhametini yok saymak demektir. İnsan ne mutlak hürdür ne de tam bir robot... O, kendisine bağışlanan hürriyet imkânıyla Allah’ın seçtiği sahada imtihanaya tabii tutulandır.

Kader meselesinin bizim cephemizden görünüşü böyle. İşin bir de ters cepheden görünüşü var, Ateizm cephesinden. Ateistlere bakılırsa bizim en zayıf tarafımız kadere

iman noktası. Onlara göre kadere iman, hürriyetin bitip iradenin buharlaştığı nokta. Onlara göre önceden bilinen bir kader varsa hürriyet diye bir şey yoktur. Hürriyetin olmadığı bir yerde de bir şeyi tartışmanın anlamı yok.

mi yaratıyor yoksa yaşadığı ortamdan mı alıyor? Yaşadığı ortam deniliyorsa bir soru daha çıkıyor buradan: O ortam bu garantiyi kim veriyor? Onun dokunulmazlığını kim garanti ediyor? Yaşanılan ortamı kuşatan, ona kendini dayatan, onun var oluş şartlarını belirleyen üst ortamlar var mı, yok mu? Var... Onları da kuşatan daha üst ortamlar var ve bu zincirin sonu yok.

İnsanın kendini özgür sandığı bir alan, onu kapsayan başka bir alanın içinde küçük bir zerreciğe dönüşürken bir başka alan da onu küçük bir zerreciğe dönüştürür. Bu böyle suda yayılan bir halkanın daireleri gibi iç içe bir özellik taşır. Daha büyüğün daha küçüğe hükmettiği bir dairede hangi özgürlükten bahsedilebilir? Büyük olanın en hafif dalgalanışı küçük olanı biçimlendirirken bu değişim onun kaderi olmuyorsa neyi oluyor? Seçimini kendi yaptığını sananlar, imkânlarını ve şartlarını düşününce başka türlü bir tercihte bulunmasının imkânsız olduğunu belki görebilirler.

İradeye vurgu yaparak kadere itiraz edenlere sormamız gereken asıl soru iradenin kaynağının ne olduğudur. Ruh değil midir iradenin kaynağı? Ruhumuzun değerli bulduklarına göre irademiz şekilleniyor. Seçmek maddi bir şey değil manevi bir olgu olduğuna göre seçimimizi sevimlileştiren şeyin kendisi de maddi olmadığı için ruh, insanın her fiiline imzasını atı-

yor. Ruh faktörünü devre dışı bıraktığınız zaman iradeyi de işsiz bırakmış olursunuz. Ruh yok sayan her anlayış, insanın attığı her adımı organizmanın kompleks ilişkilerinin doğal bir yansıması olarak görmek çaresizliğindedir.

Hücrelerimize hükmeden gen yapıları, beslenme biçimimiz, aldığımız eğitim, hayat şartları, çevre kısıtlamaları vb. olguların kaynaşmasının doğurduğu insan fiilleri kişiye seçimsizlikten başka bir yol bırakmaz. Seçtiğimizi sandığımız şeyler aslında sürüklendiğimiz şeylerdir. İrade bu noktada bir züğürt tessellidir. Dolayısıyla ruhun yok sayıldığı bir zeminde insanın fiillerini robotun davranışlarından ayırt edecek bir kıstas koymak imkânsızdır.

Ruhu kabul ettiğimizdeyse buradan Allah'a giden yol karşımıza çıkacağı için kadere iman da kendiliğinden ışıdayacaktır. Çünkü Allah'ı kabullenmekle sonsuz bilgiyi onaylamak aynı şeydir.

Allah'ı hesaba katmayan bir kader anlayışının insana sunabileceği tek şey mutlak hürriyetsizliktir. Şu hâlde ateizm, iddiasının tam aksine en yüksek seviyede kaderciliktir. Mutlak bir determinizmin hiçbir özgürlük payı bırakmadığı bitmeyen bir seçeneksizlikten başka bir şey değildir kader ateizmde.

İnsana hayatında özgürlük nefesini Allah aldırır. İnsan için seçim imkânı varsa Allah sayesinde vardır. Sade-

Bu yorumun çıkış noktası ne? Hürriyet değil mi? Peki, hürriyet ateistlerin kader anlayışında ne ölçekte var? Hürriyetin temel şartı nedir? Garanti, hür olma garantisi... Kim veriyor bunu insana? İnsan kendi hürriyetini kendi

ce Allah, insanı özgür kılabilir. Onun yardımı ve lütfü sayesinde insan dış ortamın ezici şartlarından kendini koruyabilir. Hâşâ eğer Allah olmasaydı, o zaman kader konusunda özgürlükten bahsedilemezdi. İnsanlar, birer kurban olarak şartların esir aldığı nesnelere dönerdi. Fiziki ve ruhi yapısının sınırları içinde hapsolup kendini dış baskılara karşı koruyamaz, onların tazyiki altında, havada uçuşan, rüzgârda savrulan yapraklar gibi seçim şansı olmayan zerrelere dönüşürdü. Herkes, dünyayı kuşatan anlamsız hükümlanlığın manasız kölesi olarak yaşamak zorunda kalırlardı.

Ateist yaklaşımın cevabını bulması gereken sorulardan biri de toplumların da niçin bir kadere sahip olduğudur. Evet, toplumların da bir kadere var, sadece insanların değil. Toplum dediğimiz tam bir organizma gibi... İşleyişi için gereken tüm unsurlar yerli yerinde, ne eksik ne fazla. Toplum hayatında kadın – erkek oranı öyle ayarlanmış ki üreme sağlıklı bir şekilde sürsün diye. Tesadüfün burada rolü hiç yok. Dünyanın her yerinde, bütün toplumalarda durum aynı.

Her toplum adeta bir piramide benziyor. Piramidin en uç kısmı toplumun en cins zekâlarından oluşurken tabanı da en kavrayışsızlarıyla dolu. Bundan zekâ ve yeteneklerin insanların ihtiyaçlarına paralel bir şekilde dağıtıldığını çıkarabiliriz. Toplu-

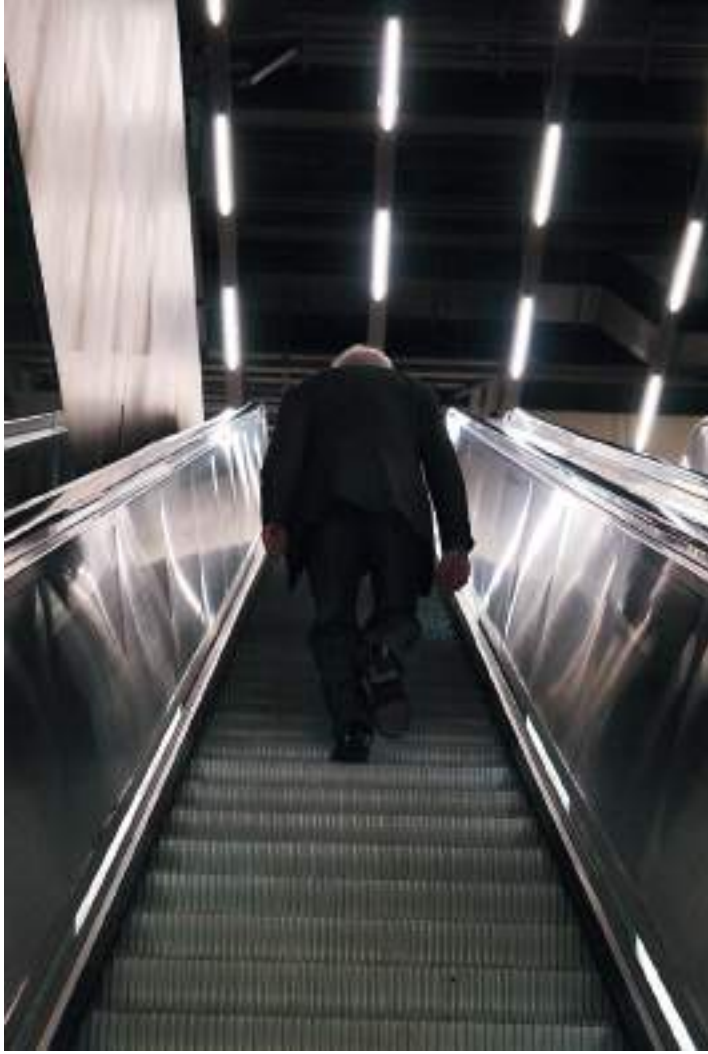
mun işleyişinin esas alındığı, onun ihtiyaçlarına göre yetenek ve imkânların verildiği bu hayat tarzı bütün toplumalarda aynı. Her toplum ilahi tasarrufun eliyle şekillendirilirken insanlar da kendilerine biçilen elbiseyi giyerek başlıyor hayat yolculuğuna. Ana bütünün içinde işgal ettikleri yer ve ifa ettikleri iş sadece onların şahsi hayatları olmakla kalmayıp toplumun işleyişinin de bir dışlisine dönüşüyor. Yani herkes varlığıyla birbirinin işini kolaylaştırıyor farkına varmasa da. Saat disipliniyle işleyen bir mekanizmanın içine doğuyoruz. Her şey en uygun şekilde takdir edilmiş. Niçin bu ahenk? Bu ahengin faili kim? Niye bir toplum tümüyle zekilerden, bir diğeri vasat kavrayışlardan oluşmuyor? Niye her toplum ihtiyaçlarına uygun zekâ seviyeleriyle var oluyor?

Sadece insanın, toplumun değil kâinattaki her varlık türünün, bitkilerden gezegenlere kadar her zerrenin de bir kadere var. Bunu türlerin birbirleriyle münasebetinde rahatlıkla görebiliriz. Bir varlığın işlev sahibi olması, evrendeki bütün varlıklarla uyumlu olma şartına bağlı. Her varlık türü kendi ihtiyaçları doğrultusunda iş görürken bütün varlıkları birbirine uyumlu kılan bir üst nizam sayesinde işler yürüyor. Hiçbir varlık bir başka varlığın hayat şartlarına son veremiyor. Hiçbiri diğeri için bir tehdit değil. Birakalım teh-

dididi tüm varlıklar bilmeden bir iş birliğinin parçası. Yeryüzünün planını çizen ilahi el, her varlığa bir başkasının işini kolaylaştıran bir rol yüküyor. Yeryüzündeki ekolojik dengenin bozulmaması için son zamanlardaki çırpınışlar niçin? Bir türün yok olmasının diğeri türlerin de yok olmasına yol açacağı görüldüğü için değil mi?

Varlıklar ve türlere hayat sunan bir yaratıcının bu takdiri herkese ve her şeye bir kader biçmektir. Bu öyle bir kader tayinidir ki hem tür olarak yüklenilen bir kader, hem de o türün içinde ferdileşen tek tek özel kaderler... Çünkü her fert başkalarıyla iç içe bir hayatı yürütmek zorunda olduğu için onun kendisiyle ilgili verdiği bir karar, attığı bir adım ilişkili bulunduğu her varlığı ve zerreyi etkiler. O, neyi ne kadar etkilediğini bilmeden adımlarını atsa da bu etkinin bütün boyutlarını ve yansımalarını gören bir üst kudret, neyin neyi ne kadar etkileyeceğini belirler. Onun bilmeden başkalarına veya kendisine vereceği zararlar engeller. Bu ne demektir? Hayatın her anına ve her sahasına müdahil olan ilahi bir tasarruf demektir. Allah, her an herkese müdahale etmekte... Hiçbir varlık onun iktidarından kendini bir an bile çekip sıyırılmaz.

(1) Hucviri, Keşfu'l Mahcûb, S. 138-139, Süleyman Uludağ, Dergâh Yayınları

KAÇIŞ

Sümeyye Liman

Kaçmıştım resmen insanlardan. Hatırası olan yerlerden, hayattan... Belki de kaçtığımı sanıyordum. Nereye gidersem gideyim kurtulamazdım beynimi kemiren düşüncelerden. Ama kimseyi istemiyordum yanımda, ondan başka kimseyi istemiyordum. O kalabalığın arasından, mutlu ailelerin arasından sıyrılıp bu uçurumun kenarına gelip yalnız başıma oturmak daha iyiydi. Uçurumun kenarı yemyeşildi ama benim içim kapkaranlıktı. Buraya her geldiğimde 'Gülce' şiirinin şu sözleri gelir aklıma.

"Uçurumun kenarındayım Hızır Ulu dilber kalesinin burcunda Muhteşem belaya nazır..."

Buraya geliyordum ama susuyordum, içimden konuşuyor düşündüklerimi kendime bile söylemekten korkuyordum belki de. Aslında böyle olmamalıydı, kendi kendime soruyordum. Neden korkuyordum? Neden böyle sürekli bir şeyler düşünüp, düşündüklerimi kendime bile söyleyemiyordum? Bilmiyordum. İki sorunun cevabını kafamı patlatsam da veremiyordum. Kendimi bir çıkmaz sokağa girmiş gibi hissediyordum. Düşünceler,

bana çıkmaz sokağı temsil ediyordu. Kendim buraya gelip bir şeyler söylemeden otursam da bu uçurum, bu ağaçlar, bu batan güneş aklımdan geçenleri bildikleri için hiç tepki vermeden susuyorlardı. Burayı ondan dolayı seviyordum onlar da benim gibi susuyordu. Artık son kez gelmiştim buraya. Son kez. O çıkmaz sokağı kapatmaya belki de suskunluğumu bozmaya gelmiştim bu kez.

Uçurumun kenarında dikiliyordum öylece. Uzunca baktım o güzel, eşsiz manzaraya. Konuşmadan da anlaştığım bu yere son kez baktım.

Sonunda kurtulacaktım o düşüncelerden, kendimi kaybedecektim ama aslında kendimi buluyordum. Tam uçurumun kenarından kendimi bırakırken okyanus gibi mavi bir çift göz takıldı gözlerime. Çok içten, çok derin ve anlamlı bakıyordu mavi gözler. Bu yabancı yaşlı adam, konuşmasa bile mavi gözleri konuşuyordu, yalvarır gibi bakıyor, yapma diye bağıyordu adeta o mavi gözler. Bu kadar kararımın eminken bir çift mavi göze mi aldanacaktım? Hayır, tabii ki kararımı vermiştim başladığım şeyi bitirecek o çıkmaz sokağı da kapatacaktım. Tekrar kafamı mavi gözlerden ayırıp uçuruma doğru çevirdim. Tek bir adım yeterliydi sokağı kapatmaya ve artık ona kavuşmaya. Onsuz buralarda yaşamayı, tekrardan hayata tutunmayı denemiştik ama beceremiyordum, uzatmanın da anlamı yoktu beceremiyordum işte. Son kez o bütün yaşadıklarımı istemeden de yaşadığım o olayı hatırlayarak uzun bir nefes aldım. Kalan son bir adımı daha atacakken omzuma bir elin dokunduğunu hissettim. Yabancı, mavi gözlerle karşılaşmıştım yine. Ne istiyordu bu adam? Konuşmuyor da, onun konuşmasını bekleyip duramazdım. Tekrardan kafamı çevirmiştim uçuruma, işte tam o sırada konuşmaya başladı:

-Allah'ın verdiği cana kıymaya mı kalkıyorsun?

Bu sefer de istemsizce dökülüyordu ağzımdan kelimeler. Sanki birinin bunu sor-

masını bekliyormuş gibiydim

- Hayat arkadaşımı kaybettim, bu yolda beraber yürümek için birbirimize söz vermiştik. Verdiği sözü tutamamıştı, elbette kendi isteğiyle yapmamıştı bunu. Ani kalp krizi sonucu hayat onu çekip almıştı benden. Şimdi ise onsuz bir bataklığa düşmüş gibi hissediyorum, her geçen gün daha da çekiyor içine ve ben her geçen gün daha da çok özlüyorum onu. Bu bataklıktan kurtulmak istiyorum artık.

-Bu uçurumdan kendini bırakırsan ona kavuşmayı beklemen incir ağacının çiçek açmasını beklemek gibidir. Tıpkı olmayacak duaya âmin demek gibi. Çünkü Yüce Allah "Kulum kendisi konusunda benden daha acele davranarak canına kıydı. Ben de ona cenneti haram kıldım." buyurdu.

Şimdi söylesene Allah'ın işine karışırırsan ona nasıl kavuşacaksınız?

Susmuştu artık yabancı, yaşlı adam. Ve ben titriyordum. Gerçeklerin soğuk su gibi yüzüme çarpması bütün bedenimi ele geçirmişti. Tabii ki aklımı da altüst etmişti belki de olması gereken doğrular bu yabancı adamın dedikleriydi, hiçbir şeyin altüst olduğu falan da yoktu. Yanlış olan benim bildiğim doğrular, kendimce doğru kabul ettiğim doğrular aslında. Cevap bekler gibi bakan mavi gözler vardı karşımda, her adımımı gözünü kırpmadan izleyen mavi gözler...

- Allah beni affedecek mi? demiştim hala burada olmamı sağlayan yaşlı adama. Artık ona yabancı demiyordum çünkü tanıdığım hiç kimse yoktu yanımda tanıdığımı sandıklarım...Beni yapacağım felaketten kurtaran bu adama yabancı demek vefasızlık olurdu. Tebessüm ederek bakıyordu yaşlı adam, gülünce kısılan okyanus gibi mavi gözler adeta dalgalanmıştı.

Hayatımı etkileyecek sorunun cevabı iki dudağının arasındaydı ve şimdi de ben gözümü kırpmadan iki dudağının arasından çıkacak cevabı bekliyordum.

- Allah bağışlayan ve esirgeyendir evlat. Sen yeter ki yaptığından tövbe edesin gerisi Yüce Rabbimin tövbeni kabul etmesidir.

Bu sözler titreyen bedenimin kendine gelmesine, benim yeniden can bulmama sebep olmuştu. Artık uçurumun kenarında değil, secademin başında Rabbimin huzurundayım. Uçurumun kenarına gitmeme sebep olan olayla, Rabbimin huzuruna çıkmamı sağlayan olay aslında aynıydı. Her şeyin bittiğini sandığım yerde yeniden hayat bulmuştum. Değişmeyen tek şey ona olan özlemimdi, kavuşacaktık sadece biraz ertelenmişti. Bu kavuşma mahşere kalmıştı ve ben Rabbimin verdiği bana emanet olan cana sahip çıkarak o günü bekliyorum.

KURTULAN SENSİN

Rabia Torus

İçimdeki boşluk hissini dolduran bir korkudur deprem. O korkunun ardından gelenler ise sorgulama, iç muhasebe ve “şu an ne yapabilirim düşüncesi”. Önemsemeyip, daha vaktim var deyip ertlediğim şeylere aslında o kadar da vaktimin olamayabileceğini anlamak beni çaresiz hissettirir. Televizyonu açıp haber kanallarındaki o “mucize kurtuluş” diye bağırarak enkazın altından çıkarılan insanlar beni mutlu edeceği anda, “acaba ben böyle bir durumda olsam bir mucize olabilecek kadar değerli ve şanslı mıyım?” sorusunu sorarım kendime. Bu soruya cevap bulamamak ellerimin soğukluğunu, kalbimin ritmini artırır ve bu duygudan kurtulmak için ani bir refleks ile kapatırım televizyonu. Aradan birkaç saat geçince korkunun zihnimdeki hakimiyeti bitmiş olur ve gözlerim çaresiz insanların bakışlarını görmeye, kulaklarım ise çığlık seslerini duymaya başlar. Gördüklerim ve duyduklarım zihnimi yorar ve bir süre sonra kalbim de bir ağırlığa dönüşür.

En kötüsü de kalbimde hissettiğim o ağırlıktır zaten.

Yemek yerken annesinden reçel isteyip yiyemeden ölen çocuğu hatırlamaktır o ağırlık. Su içerken betonların arasında dili damağı kurumuş çaresizce bekleyen insanları hatırlamaktır o ağırlık. Gece lambasını yakıp sıcak yatağına girerken buz gibi betonların arasında korku dolu gözlerle annesinin güven veren sesine ve sıcacık tenine ihtiyaç duyan çocuğu hatırlamaktır o ağırlık.

Yine de o ağırlığın bana verdiği tek teselli, o insanlara yardım edip etmeme konusunda kalbimde en ufak bir kararsızlığa yer bırakmamasıdır. Çünkü o ağırlığı kalbimden atmanın, eğer atamıyorsam hafifletmenin, tek yolu, çocukların yüzündeki tebessüme sebep olabilmek, bir annenin yüreğine su serpebilmek ve bir babanın gizli gizli döktüğü gözyaşlarını silebilmektir. Belki kendi ellerimle silemeyeceğim ama o gözyaşlarını silen mendil benim aldığım mendil olabilir. Belki annesi ölen bir çocuğun annesini geri getiremem ama yere düştüğü zaman onu yerden kaldıracak olan elin sadece annesinin eli olmadığını öğreten el benim elim

olabilir. Belki bir annenin ölen çocuğunun yerine geçemem ama ölen çocuğunun her sabah eve getirdiği ekmekler artık benim getirdiğim ekmekler olabilir. Çünkü ben insanım! Gücümün bir sınırı, aklımın bir sınırı ve duygusal olarak kaldırabileceklerimin bir sınırı var.

Asıl maharet sınırların arkasına saklanmadan elinden gelenin en iyisini yapabilmek çabasıdır. İnsanı kaliteli insan yapan da budur zaten. Aradan uzun bir zaman geçer ve insanların dertlerinden, kederlerinden kurtulduğunu zannedersin ama asıl kurtulan sensindir. Çünkü sen o insanlara yardım ederek merhametsiz birisi olmandan kurtardın kendini. Sen o insanlar için sınırlarını zorlayıp elinden gelenin en iyisini yapmaya çalışırken aciz insan olmaktan, her zorlukta bahanelerin arkasına sığınan duyarsız bir insan olmaktan kurtardın kendini ve sen zor duruma düştüğünde yardımcı hak etmeyen bir insan olmandan kurtardın kendini!..

DAĞA YÜREKLE ÇIKILIR

Halime İslak

Necdet Turhan altmış bir yaşında. Bu altmış bir yıla sığdırdıkları insanı hayretler içinde bırakacak değerli şeyler... Herkesin hayatta zorluklardan kaçarak kolay işlere koştuğu, kimsenin yorulmayı ve mücadeleyi sevmeyi bir çağda Necdet Turhan, insanoğlunun ne müthiş bir irade gücüne sahip olduğunu hayatıyla örnekleyen ender kişiliklerden...

Yirmi üç yaşına kadar gözlerinde bir problemi bulunmayan Necdet Turhan bu yaşta kornea hastası olarak gözlerini kaybediyor. Artık bir daha göremeyecek. Bu onun hayata küsüp bir kenara çekilmesine yol açmıyor. Aksine sapsağlam gözlere sahip olanların bile zor başarabildikleri işlere soyunmasına yol açıyor. Önce yarıda bıraktığı liseyi bitiriyor. Son-

ra da Orta Doğu Teknik Üniversitesini kazanıyor. Üstelik tek tercih yaparak.

"Ablam avucuma yazarak bana ders anlatırdı. Sonra piyasadaki üniversiteye hazırlık kitapları topladık. Bir bölümünü ablam, bazılarını da arkadaşlarım okudu. Onları dinleyip ezberledim." diyor. Orta Doğu Teknik Üniversitesinin Kamu Yönetimi bölümünü zorlanmadan bitiriyor. Görme özürlü bir kişi olarak bu başarılar ona yetmiyor. Ruhundaki azmi spor ile biraz daha kuvvetlendiriyor. Orta Doğu Teknik Üniversitesindeyken okulun Dağcılık Kulübüne kaydoluyor.

Dağcılık sporuna sağlam bir altyapı oluşturması düşüncesiyle atletizme başlıyor. Kendisi Türkiye'nin ilk görme özürlü atleti aynı za-

manda. İlk kez 2000 yılında Avrasya Maratonu'nda koşuyor. Sonra bu koşunun yerini uluslararası maraton yarışmaları izliyor. Beş ayrı uluslararası maraton yarışmasında yarışan Necdet Turhan, biri hariç hep gören sporcularla yarışıyor ve bu yarışmalarda dereceler yapıyor.

Maraton yarışmalarında koşarken ona refakat eden bir arkadaşı bulunuyor. Onunla aralarında 30-40 santim uzunluğunda bir ip tutuyorlar. Sporla tanışmasının hayatını bütünüyle etkilediğini söyleyen Necdet Turhan'ın bu maraton başarısı dağcılık sporundaki performansını da yükseltiyor. İlk olarak 2002 yılında 5137 metre yükseklikteki Ağrı Dağı'na tırmanıyor. Görmeyen gözleriyle 5137 metreye tırmanmayı ruhunda başarıyor önce. Yüreğin-

deki bu azim vücuduyla bütünleşince tırmanmak ona hiç de zor gelmiyor.

Dağa tırmanırken dikkatini toplamanın zorluğundan bahseden Necdet Turhan, konsantre olabilmek için önünden giden arkadaşının elbisesine takılı çan sesini takip ettiğini söylüyor. *“Çanı takip ettiğim zaman sorun yaşamıyorum. Kaya tırmanışlarında da tutanakların bol olduğu yerlere çıkabiliyorum. Aynı zamanda ekip ruhu da çok önemli. Gözlerim hiç görmediği için benimle iletişimlerinin iyi olması gerekiyor. Sıkıntılar yaşasam da kaldığım yerden devam etmeye çalıştım. Maratonlarda da koşarken yanımda bir arkadaş ile 30-40 santim uzunluğunda bir ip tutuyoruz.”*

Ağrı Dağı'na tırmanışını 2008'de 5895 metre yük-

seklikteki Klimanjero, onu 2010'daki Month Blanc, onu da Colorado-Sherman Dağları takip ediyor. Dağcılık ve maraton sporlarını iç içe sürdürmekte hiç zorlanmayan Necdet Turhan, 2002 New York Maratonu, 2004 Atina Klasik Maratonu, 2005 Japonya Dünya Körler Maratonu, 2006 Sidney Maratonu, 2007 Mısır-Luxor Maratonu'na katılıyor. Bu maraton şampiyonaları onun gururla koştuğu ve dereceler yaptığı yarışmalar oluyor.

Turhan, bu yaşadıklarını şöyle anlatıyor: *“Pankartlar açmaya başladım. Biz engelliyiz ama biz de varız. Biz de üretelim diye. Yeter ki olanaklar sağlansın biz de başarabiliriz, dedim kendi kendime. 2002 yılında Amerika'ya geldim. İlk kez New York Maratonuna katıldım. Türkiye Görme Engel-*

liler Spor Federasyonu tarafından görevlendirilmişim. İlk kez milli oldum. Çok keyifli bir koşuydu. 42 kilometreyi tamamladım. Sonra bir karar aldım. ODTÜ'de dağcılık yapıyordum. New York Maratonunda da koşmuştum. O halde beş kıtada dağa çıkmalıyım. Beş kıtada maraton koşmalıyım, diye bir karar aldım kendi kendime. Ondan sonra dağlara gittiğimde engellilerin de başarabileceğini göstermiş oldum”

Necdet Turhan, görme engellilere ve ailelerine ısrarla yüreklendirici birtakım mesajlar veriyor. *“Yaşamdan ve engellerden korkmayın. Mücadeleci olun. Sorunlar her türlü çözülür. Yeter ki ne yapacağınızı bilin. Özel eğitimleri muhakkak alın. Çocukları evde tutmayın, onların iş sahibi olmasını sağlayın. Topluma kazandırmaya çalışın.”*

Turhan'ın sözleri kendi tecrübelerini başkalarının da yaşamalarını sağlayacak çok değerli sözler: *“Benim bu süreç içerisinde oluşturduğum üç tane sloganım var: Birincisi 'Engeller aşılmak, sorunlar çözülmek içindir.' ikincisi 'Yaşamı sevmek için yürek, başarmak için emek gerekir.' ve üçüncüsü de 'Dağa göz değil yürek tırmanır.'*

İnsan, Necdet Turhan'ı dinlerken insanoğlunun değerinin yüreğinde gizlendiğini, bizim keşfetmemiz gerekenin yüreğimizde bizi beklediğini anlamakla kalmıyor, gözleri sapasağlam olup yürekleri hasta olanlara da acıyor.

AH İSTANBUL!

Şevval Vesile Yumuşak

Büyük gün gelip çatmıştı. Tren garına vardığımızda aklıma ilk gelen şeylerden biri istasyonların nice ayrılıklara, nice kavuşmalara ve hüzünlere şahit olmalarıydı. Yolculuklar ise bazı insanlar için sadece yolun bitişini beklemektir. Oysa benim hissettiğim insanın kuş misali olduğu ve güzel düşüncelere, hayallere daldığı ardında bıraktığı yerdirdi. Benim varış noktam beni en mutlu edecek yerlerden birisiydi. O yüzden içimde tarif edilemez bir mutluluk vardı. Yedi Tepeli şehir mi İstanbul mu İslambol mu? Hangi isimle anıldığı ne fark ederdi ki? Asıl önemli olan bu güzel şehrin büyüleyici tarihiyle, yaşadıklarıyla sinesinde nice insanları yaşatmış, nice devletlerin yıkılışına, kuruluşuna şahit olmuş o güzel medeniyetti.

Tarih öğretmenimiz yolculuk öncesi bize bu şehrin hangi şartlarda kazanıldığını, kahraman Fatih'in ve asker-

lerinin İstanbul'u fethetmek için nasıl mücadele ettiklerini anlatması gerçekten çok büyük nimet olmuştu bizim için. Peygamberimizin: "İstanbul mutlaka fethedilecektir. Onu fetheden komutan ne güzel komutan, o ordu ne güzel ordudur." hadisi de yolculuk öncesi hafızama kazınmıştı.

Trendeki güzel sohbetleri ve anıları geride bırakmış, yolculuğu Bakırköy Tren İstasyonu'nda sonlandırmıştık. İstanbul'a ilk adımı atar atmaz o farklı kokusunu içime çekmiştim. Gerçekten de kalabalık kokuyordu. Ama bu koku bu şehre yakışıyordu. Otobüslere doğru yürürken, dikkatimi ilk çeken şeyin şehrin ikiye ayrılmasıydı aslında. Bir tarafta rezidanslarda yaşayanlar diğer tarafta evsiz, bankta gecesini geçiren insanlar... Bu durum gerçekten içler acıydı. Otobüse bindiğimizde bizi çok güzel bir rehber karşılamıştı.

Malum o herkesin dilinden düşmeyen İstanbul trafiğine biz de yakalanmıştık.

Rehberimiz yolculuğumuzun sıkıcı geçmemesi için bize tarihi bilgiler veriyor, bizimle sohbet ediyordu. Artık deniz görünmeye başlamıştı. Heyecanlanmıştım. İstanbul'un denizi gerçekten çok farklı ve güzel görünüyordu. Herkes daha otobüsten inmeden fotoğraf ve video çekmeye başlamıştı bile. Otobüsten indiğimizde herkes boynundaki kart numaralarına göre rehberini takip ediyordu. Hep beraber vapura binmiştik. Uzaktan Galata Kulesi etkileyici görünüyordu. Kız Kulesi'ni görmeyi çok istiyordum fakat restorasyondan dolayı dışı kapalıydı. Vapurda denizin o derin dalgalarıyla beraber bilmediğimiz kıyılarda sürükleniyorduk sanki. Gerçekten de bu tarif edilemezdi. Hani derler ya anlatılmaz, yaşanır. İstanbul tam anlamıyla böyle bir yerdi. Tabii ki

bu anı ve güzel manzaraları bulmuşken fotoğraf çekinmeden, güzel anılar biriktirmeden olmazdı. Galatasaray Üniversitesi, Çırağan Sarayı, Boğaz derken uzun bir keşfe çıkmıştık. Vapur yolculuğunda biraz daha anın tadını çıkarmak istercesine denizi seyrettim, martılara simit attım. O masmavi denizin derinliğini düşündüm. Gerçekten çok güzel geçiyordu gezi. Öğle yemeği olarak köfte, pilav vermişlerdi. Aslında balık eklemek beklemiştim ama olsun. Gezerken olabildiğince her yere bakmaya ve keşfetmeye çalışıyordum. Karşı vapurdaki insanlar, yalılardaki yaşayanlar hepsi sıcak bir samimiyet ve tebessümle bize el sallıyorlardı.

İstanbul'un bir dikkat çeken özelliği ise her kültürden insanların birleşimi haline gelmesi. Farklı dilden, farklı renkten insanları ama ortak özellikleri hepsinin sıcakkanlı davranması. Vapur yolcu-

luğundan sonra tekrar otobüslere binip Ayasofya'ya yol almıştık. İndiğimizde hızlı bir şekilde Gülhane Parkı'ndan yürüyüşle Ayasofya'ya ulaşmıştık. Yalnız düşündüm de boşuna İstanbul Yeditepe üzerine kurulmamış. O kadar yokuşlu sokakları vardı ki hem insanı çok yoran hem de huzur veren o sokaklar muhteşemdi. Dışardan bile müthiş görünen Ayasofya'ya varmıştık sonunda. İçeri girdiğimizde kiliseden camiye dönüşmesi gelmişti aklıma. Bunun mutluluğunu yaşadığımız anlarda çok uzak değildi. Eğer bu olmasaydı bir tarafımızın hep buruk kalacağını söylemesem olmazdı. Ayasofya'nın diğer camilerden ayrılan özelliği kaç kere yapılmış olması, başka devletler tarafından istilaya uğramış olması değil, huzur bulunması. O tarih kokan duvarları, sanki elini her dokunduğun yerde bir tarihi hikâye çıkacakmışçasına bir cami bu. Rehberimizin Ayasofya

ile ilgili anlattıkları hayranlığımı katbekat artırmıştı. Bu tarihi mekândan hiç çıkasım gelmemişti ama her güzel bir şeyin sonu vardı maalesef.

Sultan Ahmet Camisi'ni de gezmek isterdim fakat orada da restorasyon çalışması vardı. Yine de meydana dolaşıp eğlenmek de her şeye değdi. Bu uzun ve yorucu günün ardından artık dönme vakti gelmişti maalesef. Yine otobüs yine İstanbul trafiği derken tren garına varmıştık. Her şeyden önemlisi de bu geziyi dostlarımla ve sevdiğim insanlarla geçirmek çok keyif vericiydi. Çok güzel anılar biriktirmiştim: fotoğraflar, sohbetler ve daha niceleri. Satırlarıma Orhan Veli'nin dizeleriyle son vermek istiyorum.

*"İstanbul'u dinliyorum
gözlerim kapalı..."*

Bir gün tekrar kavuşmak ümidiyle.

Hoşça kal İstanbul!

İSTANBUL'DA

Bilge Özselçuk

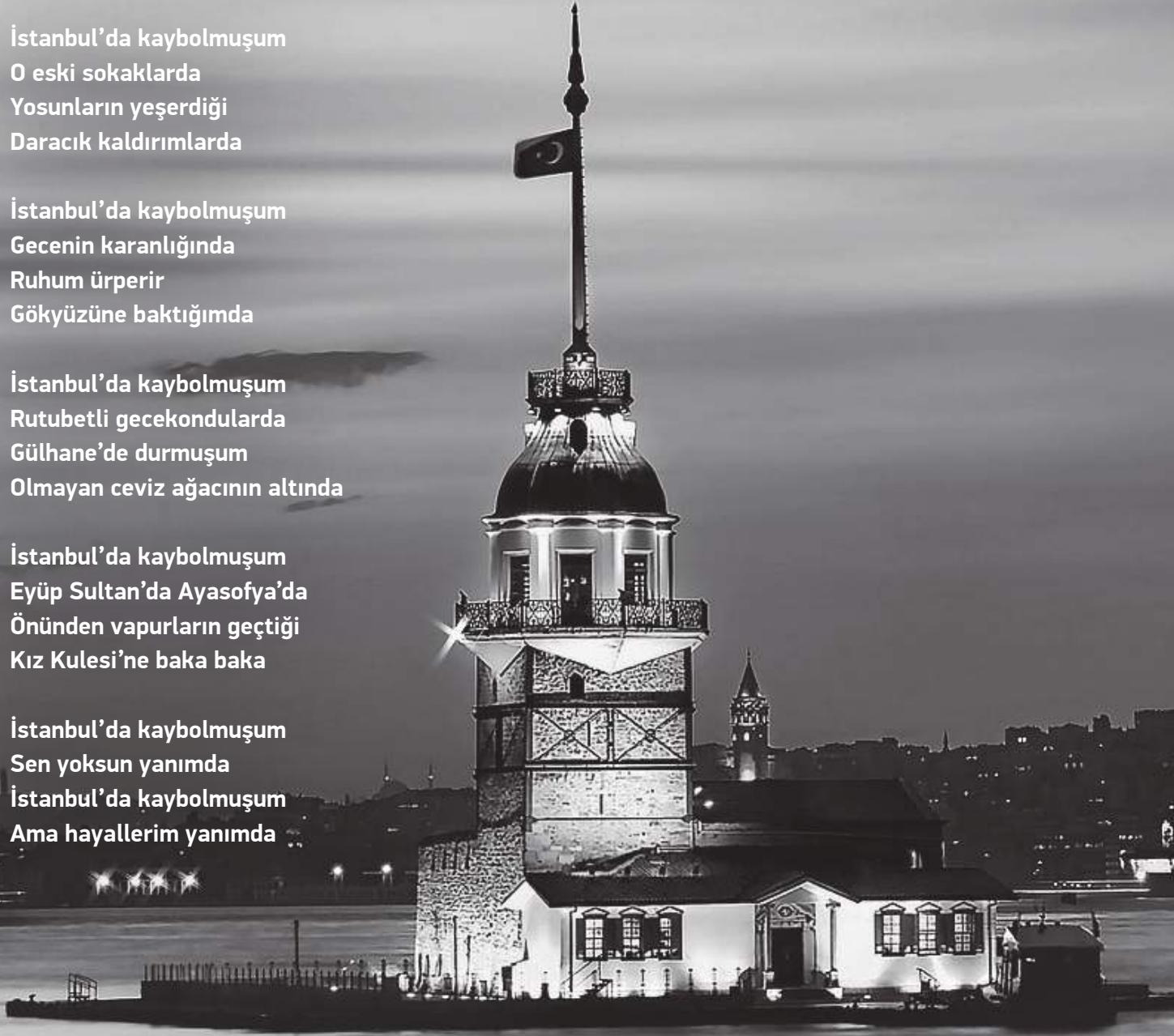
İstanbul'da kaybolmuşum
O eski sokaklarda
Yosunların yeşerdiği
Daracık kaldırımlarda

İstanbul'da kaybolmuşum
Gecenin karanlığında
Ruhum ürperir
Gökyüzüne baktığımda

İstanbul'da kaybolmuşum
Rutubetli gecekondularda
Gülhane'de durmuşum
Olmayan ceviz ağacının altında

İstanbul'da kaybolmuşum
Eyüp Sultan'da Ayasofya'da
Önünden vapurların geçtiği
Kız Kulesi'ne baka baka

İstanbul'da kaybolmuşum
Sen yoksun yanımda
İstanbul'da kaybolmuşum
Ama hayallerim yanımda

SON UMUT

Aylin Su Tursun

Kimsesiz çocukların pazarlarda köle olarak satıldığı dönemlerdi. Aileleri olmayan, çoğu isimsiz çocuklardı. Haruto da onlardandı. Kendi topraklarından koparılmış, başka topraklara sürgün edilmişti. Siyah saçları dağılmış, mavi gözleri hüznün ile etrafa bakıyordu. Önceki hayatını düşündü, fakir ama mutluydu. Babası onu yabancı topraklara satana kadar.

Kilolu bir adam, Haruto'nun yanında durdu. Haruto'yu çenesinden tutup sertçe ayağa kaldırdı. Haruto'nun çekik gözlerini görünce satıcıya döndü.

–Nereden bu çocuk?

–Japonya'dan efendim.

Adam Haruto'yu sertçe yere bıraktı. Hava karadı, pazar toplandı. Haruto'yu alan kimse çıkmadı. Satıcı eşyalarını topladı. Kalan çocuklara baktı. Küçümser bir bakış atıp onlara yürümelerini işaret etti.

Satıcının kulübesine gelince kalan çocuklar satıcının ahırına girdi. Satıcı ahırın kapısını zincirleyip kulübesine çıktı.

Haruto ellerindeki ve ayaklarındaki zincirlere baktı. Sıkıntılı bir iç çekti.

–Hiç mi umudun yok?

Haruto başını bu ince ve tatlı sesin geldiği tarafa çevirdi. Sarı saçları dağınık, yeşil çekik gözlerindeki parıltılar ile kendisine bakan küçük kıızı gördü. Küçük kız tatlı bir şekilde tebessüm etti.

–Ben Sakura ya sen?

–Haruto.

–Biraz umutlan Haruto! Sonsuza kadar esir kalacak halimiz yok.

Sakura, çok umutlu konuşmuştu. Gözlerindeki umut ışığı Haruto'yu şaşırtmıştı. Bir kimsesize göre fazla umutluydu.

Ertesi gün Haruto efendisinin ona verdiği -boyu kadar olan- içi dolu sepeti sırtında taşımaya çalışıyordu. Sıksa vücudu daha fazla dayanamadı ve sırtında ağzına kadar dolu olan sepet ile birlikte yere düştü. Pazarın ortasına saçılan sebzeleri gören efendisi öfkeyle Haruto'yu yakasından tutup sürüklemeye başladı.

O gün ahırda kan kusana kadar dayak yemişti efendisinden. Kalkamadı ayağa, ahırın ortasında kanlar içinde yerde kaldı. Sırtına değen minik eli hissetti.

-Kalkamaz mısın?

Sakura gelmişti. Demek hava kararmıştı. Haruto dişlerini sıktı, hıçkırıklarını tutmaya çalıştı. Sessizce ağlıyordu. Sakura'da onun yanına yattı. Sırtını sıvazlayarak Haruto'yu sakinleştirmeye çalıştı. Haruto'nun kulağına yaklaştı.

-Hazır ol Haruto, ilk fırsatta kaçacağız.

Sakura'nın söyledikleri gerçek olamayacak türdendi. Ama Haruto bir kereliğine bu umuda tutunmak istedi.

Sabah efendileri bütün çocukların sırtına boylarından büyük çuvaları yüklüyordu. Bir çocuk dayanamadı ve çuval ile birlikte yere düştü. Efendileri o çocuğa bağırıp hakaret etmeye başladı. Bu fırsatı değerlendiren Sakura, Haruto'nun elini tuttu ve dar sokaklara girip gözden kayboldular.

O gün başlamıştı ikisinin sahte özgürlüğü. Günlerini hırsızlık yaparak geçirdiler. Yemek, su, şifalı bitkiler ve para. Ama el ve ayaklarındaki zincirler hala duruyordu. Köle oldukları çok belliydi.

İlk başta sokak aralarında veya çıkmaz sokaklarda yaşıyorlardı ama sonradan bir uçurum buldular. Yıldızların harika gözüktüğü bir uçurum. Orada kalma kararı aldılar.

Kaçmalarının üzerinden aylar geçmişti. Haruto ve Sakura her zamanki uçurumlarındaydılar. Yere uzanmış yıldızları izliyorlardı.

-Haruto, bu zincirler daha ne kadar duracak?

Sakura'nın sorusuna karşılık derin bir iç çekti Haruto.

-Biz kimsesizleriz Sakura. Bu zincirler bedenimizden çıksa bile ruhumuzda kalma-ya devam edecek.

Hepsinin farklı hikâyesi vardı ama hepsi kimsesizdi. Ruhları zincirliydi. O zincirleri aile bağları kırabilirdi, bu yüzden hep zincirli kalacaklardı.

Bir gün Sakura yeni bir hırsızlığa kalkıştı. Karşılığında meyve satan bir satıcı vardı.

Sakura yapacağını söylüyordu ama satıcının gücü, kuvveti yerindeydi ve Sakura'nın iki katıydı.

-Sakura lütfen. Adamı

görmüyor musun? Gel başka birine bakalım.

-Korkma Haruto ben hallederim.

-Korkma Haruto ben hallederim.

Sakura, Haruto'yu dinlemeden satıcıya doğru ilerlemeye başladı. Başarısız oldu. Satıcı, Sakura'yı görür görmez yakasından tutup havaya kaldırdı. Herkes ona hırsız diyerek aşağılamaya başladı. Haruto kalabalığın içinde Sakura'ya ulaşamadı. Yaka paça Sakura'yı saraya götürdüler. Sakura'nın işlediği suçlar bir bir ortaya çıktı. Hakkında kısasa kısas kararı verildi.

Haruto kendini suçluyordu. Saraya alınmıyordu bu yüzden sarayın önünden bir an ayrılmıyordu.

Birkaç gün geçti. Haruto hiçbir şeye engel olamadı. Sakura'nın cezasının uygulanacağı gün geldi. Meydanın ortasına bir sahne kuruldu. Herkes sahnenin etrafına toplanmış ceza uygulanacak kişiyi bekliyordu.

Haruto, sahnenin üzerinde baltasıyla bekleyen askere yalvarıyordu. Ama asker onu umursamıyordu.

Birkaç dakika sonra Sakura'yı iki asker sürükleyerek sahneye çıkarttı. Fırlatarak yere bıraktılar. Başka bir asker üç adım öne çıktı ve Sakura'nın işlediği suçları bir bir saydı. Konuşmasının sonunda Sakura'nın efendisini-

den kaçan bir köle olduğunu da ekledi.

Sakura, sürüklenerek baltasıyla bekleyen askerin önüne getirildi. Kolları kütüğe koyuldu. Ağzından ve burnundan akan kanlar onu konuşturmak için şiddete başvurduklarını gösteriyordu. Haruto'nun yaşlarla dolu mavi gözleri, Sakura'nın yorgun ama hala içinde minik parıltılar olan gözleri ile kenetlendi.

Sakura'nın içinde hala bir umut ışığı vardı. Sakura'nın iki eli yere düştü. Cezadan sonra serbest bırakılan Sakura, Haruto ile birlikte kaldıkları uçuruma gitti.

Yorgun, yaralı ve sakat kalmıştı. Ama gözleri hala umut ile parlıyordu. Sakura sargılı kollarına baktı. Tatlı bir şekilde tebessüm edip Haruto'ya döndü.

–Bak Haruto. Artık zincirlerim yok, bir kuş kadar özgürüm, dedi neşeyle. Haruto buruk bir şekilde tebessüm etti ve Sakura'ya sarıldı. O kadar sıkı sarıldı ki hiç bırakmak istemezcesine sarıldı.

–Artık benim ellerim senin ellerin olabilir. Paylaştığımız diğer her şey gibi ellerimi de paylaşabiliriz.

Ruhlarındaki zincirler kırılmıştı artık. Birbirlerine aile olmuşlardı. Son umutları kalmıştı ve o umuda tutunarak birbirlerinin zincirlerini kırmışlardı.

BEN SİZE KÜSÜM

Emine İlknur Bayrak

Neyin var çocuk?

Seni de mi yaktı yedikleri çikolata

Seni de mi vurdu içtikleri kola

Neyin var anne?

Senin de mi eşin şehit oldu

Senin de mi evladın melek olup uçtu

Neyin var baba?

Senin de mi evin yıkıldı başının üzerine

Senin de mi yüreğin enkazın altında

Ben duydum ki

Müslümanlar ebabil bekleiyorlarmış

Kulaklarını tıkayıp bekler iken,

Elimizden bir şey gelmiyor diyorlarmış.

Ben duydum ki

Avrupa'daki insanlar sokaklara dökülüyorlarmış.

Bizim dinimize, dilimize, ırkımıza bakmadan

“Özgür Filistin” nidaları atıyorlarmış.

Ben duydum ki

Bazı Müslümanlar bizi değil Noel Baba'yı daha çok seviyorlarmış.

Ben duydum ki

Bazı Müslümanlar yılbaşı için hazırlığa başlamışlar.

Ve ben,

Benim adım Hanzala

Ben Filistin'in büyüyemeyen çocuğuyum

Ben Filistin'in temsiliyim.

Ben on yaşındayım ve büyümüyorum

Ta ki yurdum özgür olana dek,

Anneler evlatlarını özgürce kucağına alana dek,

Babalar sadece bir kez ev inşa edene dek.

Ve siz Müslümanlar!

Sizin de mi evladınız şehit oldu

Sizin de mi eviniz yıkıldı başınızın üzerine

Sizin de mi yurdunuz işgal altında?

Anlar mısınız hakikati bilmem ama

Ben size yıllardır küsüm!

FIRAT'IN SUYU SOĞUK AKAR

Veli Kurt

Öğrencim Alkan'ın anısına

Samet'le Muhammed'in yerlerini ayırmak gerek... Yataktan zar zor kalktım. Gece Urfa'nın sıcaklığı ile boğuşup yorgun düşmüştüm. Açık pencereden perdeleri havalandırarak esen rüzgâr sanki uyanmamı beklemişti. Selami gözlerini kısarak bakıyor tahtaya, ön sıralardan birine oturtmak gerek... Şimdi dışarıdaki güneşe ne kadar dayanıklı olduğumu göstermeye çalışır gibi aceleyle içiyordum kaynar çayı. Alileri de barıştırmak lazım artık... Bir göz kapağının hareketinden daha hızlı geçmişti üç sene. Burnumdaki çiçek ilk günkü tazeliğini koruyordu bu sayede.

Gece, sınıfta yaşananları, çocukların davranışlarını düşünerek, gözden kaçırdığım bir şey olmadığından emin olarak dalardım uykuya. Sabah olup da uyandığımda o gün yapmayı planladığım şeyleri gözden geçirirken bulurdum kendimi. Hele o gün 8-B'ye dersim varsa ayrı bir heyecan sarardı beni. Öğretmenliğe başladığım sınıf olmasının yanı sıra sınıf öğretmenleriydim onların.

Çantamı alıp yola koyduğumda ilk günün heyecanı sarardı bedenimi. Eğer fazla erkenci olmazsam öğrencilerimle karşılaşır, Birecik Köprüsü'nü geçerken Fırat'ın

serinliğini onlarla birlikte hissederdim. Onlara küçük bilgiler, nasihatler verir; çoğu zaman da onların dertlerini dinlerdim. Bu muhabbetlerde, bazen öğretmenleri olduğumu unuttur, bana abileriymişim gibi davranırlardı. Rahat bir şekilde konuşup, başlarından geçenleri anlatırken onlara baktığımda utanır başlarını eğerlerdi. Ben de mümkün olduğunca rahat hissetmeleri için çabalardım. Böylece bir öğretmenin okulda öğrenemeyeceği şeyleri öğrenirdim onlar hakkında. O kadar uzun yol ne ara bitiverirdi anlamaz, şaşardım her zaman. Okulun bahçe ka-

pısından girdiğimizde bana yol boyu eşlik eden çocuklar artık birer öğrenci olur, çantaları sırtlarında, koşturarak binadan içeri girerlerdi. Ben de onları izler, öğretmenler odasına uğramadan direkt sınıfa geçtim. Öğrencilerim yeni geliyor olurdu. Kocaman bir ailenin saatlerce ayrı kalmış çocukları gibi yaptıklarını anlatırlardı birbirlerine. Ben girince bir sessizlik olur, bir süre sonra varlığım unutulur ve kalınan yerden muhabbet devam edilirdi. Benim de gözlerim kapıda, gelen öğrencilere tebessüm ederek selamlarını alırdım.

Muhammed'le Samet'i ayırmayı düşündüğüm günün ertesinde sessizleştiklerini fark eder, kararımdan vazgeçerdim. Kararımı fark ettikleri gibi vazgeçişimi de fark eden bu ikili yine eski hâline dönerdi. Dersimde her bir öğrencim ile temasa geçmek isterdim, kimisi sıkıntısını hemen belli ederken kimisi göz göze gelip, birkaç kelam etmedikçe belli etmezdi içinde tuttuklarını. Fakat Alkan'da hiçbiri sonuç vermiyordu. Alkan, alnuna dökülmüş kızıl saçlarıyla Urfa'nın siyah saçlı çocuklarından hemen ayırt edilen, öğretmenler tarafından ismi ilk öğrenilen haylaz bir öğrencimdi. Dersin başlar başlamaya oturduğu yer ile biterken oturduğu yer arasında epey bir mesafe olurdu. "Ne oldu Alkan, yine su mu çıktı oturduğun yerde?!" dediğimde sadece güler ve usulca yerine geçerdi. Ben bir sıkıntısının

olup olmadığını anlamaya çalışırken o, işi birden dalgaya vurarak geçiştiriverirdi. Bazen hasta, bazen yaramaz, bazen de ketum oluşuna bağlardım tavırlarını. Ama her seferinde bir şeyler eksik kalırdı.

Alkan'la yurttan da problem yaşardık. Öğretmenler haftada bir gün nöbet tutardı yurttan. 8/B öğrencilerinin çoğunun yurttan kalıyor olması nöbet günlerime ayrı bir tat katardı. Âdetimiz olmuştu onlarla yatmadan önce biraz hadis ya da meal okumak. Ama Alkan'ın yatağı her zaman boş olurdu. Bazen yurdun koridorlarında karşılaşırdık ve onun mutlaka birkaç bahanesi olur, siz daha sormadan bir çırpıda sıralayıverirdi. Aslında o da bilirdi benim inanmadığımı ama artık aramızda bir "mış" gibi yapma ilişkisi kendiliğinden oluşmuştu. O mazereti varmış da gelememiş gibi yapar, ben de inanmış gibi yapardım. Ama ikimiz de birbirimizin rol yaptığını bilirdik.

Teneffüs zili çaldığında ders yine en güzel yerinde kesildi diye düşündüm. Öğretmenler odasına giderken Kantinci Mehmet Abi'den çayımı aldım. O yine her zaman ki gibi gülerek "Hocam nohut dürümü de göndereyim mi?" diye takıldı. Bilirdi nohut dürümüne alışmadığımı. Ama "kaçak" çayın tiryakisi yapmıştı beni. Benim mekânım kantinlerdi ama yine de ilk saat bir uğrardım öğretmenler odasına. Pencereye yakın bir sandalyeye oturmuş gözucuyla bahçede koşturan öğ-

rencileri seyrederken bir yandan da yeni ders programına bakıyordum. Kapalı kapısının ardındaki bu oda öğrencilere her zaman gizemli gelmiştir. Boşuna değildi bu. Kendileri bu odada olmasalar da konunun her zaman kendileri olduğunu bildiklerindendi belki. Yine üç beş öğretmen arkadaş oturmuş bir öğrenciden bahsediyorlardı. Bunlar rutin şeylerdi, çok da kulak vermezdim ama 8-B sınıfından bahsettiklerini anladığımda kulak kabarttım. "Çok değişti, artık derslerde ortalıkta dolaşmıyor, namazda da ön saflarda..." türünden cümleler ve "Evet ya" şeklinde tasdikler... Konu Alkan'dı, anlamıştım. Ondaki bu değişimi ben de fark etmişim. Önceden derslerle hiçbir alakası olmadığını göstermekten sakınmayan, derslere geç giren Alkan; şimdi ders anlatırken gözlerimin içine bakar, sınıfa benden önce girmeye dikkat eder olmuştu. Demek bu değişim benim dersime özel bir şey değildi ve bunu diğer öğretmenler de fark etmişti. Konuşanların merkezinde oturan ve son sözü söyleyen olmayı seven meslektaşım zilin de çalması ile birlikte "Ne demişler, tohum at bitmezse toprak utansın..." dedi. Diğerleri de onu onaylar şekilde kafa sallayarak kalktılar.

İkinci ders için sınıfa girdiğimde gözlerim Alkan'ı aradı. Sınıfın köşesine geçmiş arkadaşları ile konuşuyordu. Benim girmemle herkesle birlikte o da sırasına geçti. Ger-

çekten büyük bir değişim geçirmişti Alkan. Bu değişimde benim de katkım vardır, diye kendimden bile gizlediğim bir "haz" yaşıyordum. Ama çok sürmedi. Bir şeylerin yanlış gittiğini anlamam için Alkan ile göz göze gelmem yetti. Sanki haftalar önceki Alkan geri dönmüştü, gözlelerinde yine umursamazlık vardı. Dersi dinlememiş, anlatıklarımından sorduğum birkaç soruyu da yarım ağızla cevap vermişti. Sonraki günlerde anladım ki Alkan artık tamamen eski hâline dönmüştü. Geç kalmalarıyla, umursamazlığıyla, söz dinlemeliğiyle eski Alkan... Şimdi öğretmenler odasında onun için "Dökme su ile değirmen dönmüyor, özünde olması lazım" diyor ve aynı başları geri giderek tasdik ediyordu bu sözleri. Bense cuma gününü bekliyordum. O gün yurttan nöbetçiydim ve Alkan ile en rahat biçimde orada konuşabilirdim.

Namaz kılmak için çocuklarla yurdun mescidine girdiğimizde, kızıl saçları aradı gözüm. Belki önlerdedir diye düşündüm. Namaz bitip de dua etmeye başladığımda fark ettim ki yine gelmemişti namaza. Akşam yemeği için yemekhanedeyken yine göremedim, yemeğe gelmediğini düşünmeye başlamıştım ki kapıdan çıkarken görüverdim. Hızla arkasından çıktım ve merdivenlerde yakaladım. Omzuna elimi koyarken "Dışarıda biraz konuşalım mı?" diye sordum. Esasında bu bir

soru değildi, o da bunu biliyordu ki cevap dahi vermedi. Birlikte yurdun bahçesine çıktık. "Sorun ne Alkan?" diye sordum. Susuyordu. Okuldaki durumunun geçen haftalarda çok iyi olduğunu ama bu haftaya yine ilgisiz başladığını ve daha birçok şeyi söyleyecek, biraz kızacak sonra tavrını değiştirmesini söyleyecektim ona. Ama o, sözlerime başlamamı beklemedi. "Hocam ben yemek yemedim biliyor musunuz?" dedi. Söylemeyi düşündüğüm, aklımda sıraladığım sözler, dedikleriyle domino taşları gibi devrilmeye başladı. "Neden, yemekleri mi beğenmedin?" demeye kalmadan, "Çünkü şu an annem evde aç" deyiverdi. Zihnim bu yaşananları, Alkan'ın dediklerini toparlamakta zorlanıyordu. "Nasıl yani?" diyebilirdim sadece. Yine en başında olduğu gibi susmaya başladı. Ama bu sefer suskunluğuna, gözlerinin üzerine düşen kızıl saçlarının gizleyemediği gözyaşları eklenmişti. Bir şeyler geveliyordum ama o beni dinlemiyordu. Neden sonra "Babam işsiz, eve bile doğru dürüst uğramıyor. Fırıncı borçlarımız birikti diye artık ekmek vermiyor. Annem aç ve aynı zamanda hasta yatıyor. Kollarındaki uyuşmalar artık tüm bedenine yayılmaya başladı ve bizim elimizden bir şey gelmiyor." diye anlattı her şeyi, bir çırpıda. Ve şöyle sordu: "Siz olsanız yiyebilir misiniz hocam?" Biraz durdu, birkaç kez yutkundu. Sonra

artık bekleyemez olmuş kara bulutları boşaltacak yağmuru başlatan yıldırımını düşürdü yüreğime, "Hocam Allah'ın benim aileme karşı bir nefreti mi var?"

Oraya, merdivene çöküp kalmışım. Nereden de sormuştum bu soruları. Oysa bu konuşmadan önce her şey ne kadar da güzeldi. Her torbadan birkaç çürük çıkardı, Alkan da onlardan biri der geçerdik. Her sabah okulda ve her gece yurttan ayetler okur, hadisler nakleder; kardeşlikten, yardımlaşmadan bahsederdik. Oysa bunlardan bahsedenden bile uyumsuzlukla suçlamışlardı onu, suçlamıştık. Şimdi anlıyordum, Alkan yerinde duramıyor, anlatılanları dinlememek için yalanlar uyduruyordu. Anlattığımız dinin onun aç olan annesinin karnını doyurmadığını, hastalığını iyileştirmedeğini düşünüyordu. "Komşusu açken tok olan bizden değildir." diyen hocalarının "rol" yaptığına inanıyordu. Hatta o, her şeyin "iyi" bir çocuk olmakla çözüleceğini düşünmüş, Allah'ın gözüne girmek için namazlara katılmaya bile başlamıştı. Fakat bir şeyin değişmediğini anlayınca bundan tekrar vazgeçmişti.

Bunları düşünürken gözümde Alkanlar çoğalmaya başladı. Ben yardımlaşmadan bahsederken hasta annesini düşünen, evdeki kavga seslerini kulaklarından atamayan, akşam eve ekmek getiremeyen babasının mahcubiye-

tini gözlerinden silemeyen Alkanlar sınıfta, sınıflarda bir tane miydi ciddi? Bugün şunu anlamıştım ki gerçek öğretmenlik 40 dakikalık derste değil, 10 dakikalık teneffüslerde yapılırdı. Öğretmenlik diğer meslekler gibi saat beş deyince ya da kapıyı kapatınca biten bir şey değildi. Mesaisi olmadığı gibi uğraş verdiklerimiz herhangi bir malzeme değildi. Aklıyla, ruhuyla birlikte bir varlıktı karşımızdaki, bir insandı. Yani ben yüreğine dokunamadığım bu çocukların aklına dokunmaya çalışarak kendimi aldatıyordum. Aklım bu fikirler ile dolup taşarken “Hocam bu gece etüt var mı?” sorusu ile kendime geldim. Ne vakittir burada oturduğumu, öğrencimin bu soruyu kaçınıncı kez sorduğunu bilmiyordum. Alkan, pimini çektiği bombayı kucağıma bırakmış ve çoktan gitmişti.

O akşamdan sonra Alkan ile sırdaşlığın oluşturduğu bir bağ vardı artık aramızda. Annesini diğer öğretmen arkadaşların da yardımıyla tedavi ettirmiştik. Sandığımızın aksine kolay da olmuştu. Daha önce haberimiz olsaydı çok daha kolay olacaktı. Haberimiz olsaydı...

Urfa sıcaklığının kendisinden bahsettirmeye başladığı okulun son günlerini yaşıyorduk. Öğle namazı için mescide girmiştim ki bir öğrencinin duvarın yanına kıvrılmış yattığını fark ettim. Yaklaşınca yatanın Alkan olduğunu anladım.

Geldiğimi fark edince kalktı. “Neden burada yatıyorsun, hasta mısın?” diye sordum. Okulun hemen karşısındaki dinlenme tesislerden birinde yaz boyu çalışmak için işe başladığını, sabaha kadar patates ve soğan soyduğunu, bu sebepten uykusuz kaldığını anlattı. “Yurtta yatsaydın ya” dedim. “Yatmıştım hocam” dedi. Biraz durdu, yutkundu ve anlatmaya başladı. Müdür yardımcısı Alkan’ın okul vaktinde yattığını görünce onu kaldırmış, daha gerekçesini dinlemeden yataktan çıkarılmış ve epeyce de paylaşmış... Olanları dinleyince mahcubiyetimden başımı eğdim, bakamadım Alkan’ın yüzüne. Oysa müdür yardımcısı çok müşfik ve samimi bir insandı. Dinleseydi mutlaka izin verirdi yatmasına. Dinlemiyoruz, diye düşündüm tekrar. Dinlemiyoruz ve anlamıyoruz. Herkesi dinlediği için Peygamberimizle alay edenler takıldı aklıma. Yine “Öyleleri vardır ki, onlar Peygamberi incitiyorlar ve: “O, her söyleneni dinleyen bir kulaktır” diyorlar. De ki: “O, sizin için bir hayır kulağıdır; Allah’a da inanır, müminlere de.” Evet, O Mekke’nin mazlumlarını dinleyerek dertlerine ortak olarak başarılı olmuştu. Daha buncacık yaşta kendilerini bu kadar ağır yükün altında bulan çocuklar birilerine dökülecek, dertlerini anlatacağı. Onları dinleyen biz olmazsak kim olacaktı? Evet, belki problemlerini her zaman çözemeyebilirdik ama

onların derdine ortak olduğumuzu bilmeliydiler en azından. Bizler kendimizi peygamber mesleğinin takipçileri olarak görmüş, mesleğimizi bununla kutsamıştık ama onun gibi kulak olmak yerine dil, çene olmuştuk.

Okul tatile girmiş, memleketime dönmüştüm. Annem yine işleri sıralamıştı. Bugün fasulyelere sırık yapacaktık. Sıcak bastırmadan bahçede işe koyulmuşum ki annem, Birecik’ten bir öğrencimin beni telefonda beklemekte olduğunu söyledi. Heyecanla koşmuşum telefona. Karşımdaki Alkan’ın sıra arkadaşı Mustafa’ydı. “Hocam” dedi ağlamaklı bir sesle, sustu. Arkası gelmiyordu. “Buyur Mustafa, bir şey mi oldu?” dedim. Uzun bir sessizlikten sonra titreyen bir sesle, “Hocam, Alkan’ı kaybettik” dedi. Urfa’nın sıcaklığından mı yoksa yanan yüreğinden mi bilinmez, Fırat’ta serinlemek isterken nehrin hırçın suları onu alıp götürmüştü. Şahin canlandı gözümün önünde. “Haydi Şahin söyle türkümüzü” dedim ve bir anda bütün zihnim onun “Şu Fırat’ın suyu akar serindir” diyen yanık sesiyle yankılandı. Bir gün sormuştum öylesine, “Şahin, bu Fırat hep serin mi akar?” diye. O da gülerken, “Hayır hocam, bazen de soğuk akar” demişti. Ürperdim. Soğukluğunu yüzlerce kilometre öteden, ta Konya ovasından iliklerime kadar hissetmişim. Kızıl saçları gözlerimin önünde, dönüp kalmışım.

SURİYE YILLARI

*Jenan Şeyh
Mustafa*

Ben 2005 yılında Suriye'nin ikinci başkenti olarak görülen ve çok güzel bir şehir olan Halep'te doğdum. Hayatımın ilk yedi senesini Halep'te geçirdim. Dünyayı Halep'te tanıdım. Türkiye için İstanbul neyse Suriye için de Halep oydu. Halep'in dilere destan bir güzelliği vardı. Ben işte bu güzel şehirde hayatımın en güzel yıllarını yaşadım. Çok güzel günlerdi o günler. Herkes çocukluğunu zevkle anar. O günlerine hasret duyar. Tekrar yaşamak ister. Benimse böyle bir şansım yok. Ne o günler var şimdi ne de o yerler. Her şey yok olmuş durumda. Çocukluğumu doya doya yaşadığım o güzelim yerler şimdi birer enkaz yığını artık.

Çocukluk arkadaşlarımın çoğu sağ bile değil. Ölümün pençesinden kurtulabilen birkaç kişiyiz sadece.

İlkokula gidiyordum. Üçüncü sınıfa başlayacağım sıralarda iç savaş başlamıştı. Okulu bırakmak zorunda kaldım. Bir gün okuldan eve dönüyordum. Eve yaklaşırken baktım ki evimizin önü çok kalabalık. Acaba bir kavga veya bir kaza mı oldu, diye merakla eve vardım. Bütün akrabalarımız oradaydı. Ne olduğunu sordum. Bana amcamın şehit edildiğini söylediler. Herkes ağlıyordu. Ben de ağlayanlara katıldım. Çünkü amcamı çok seviyordum. O günü hiç unutamam. İçim çok acımişti. Amcam için öldürülmüştü? Niçin

insanlar savaşıyordu? O yaşlarda bunu etraflica anlayacak yaşta değildim. Her gün bombalar patlıyor, silahlar konuşuyordu. Ölen ve yaralananların sonu gelmiyordu.

Evdekiler bizleri koruma telaşı içine düşmüşlerdi. Sorduğumuz sorulara cevap vermek yerine sürekli yasaklar koyarak bizleri korumak derdindeydiler. Onların koydukları yasaklar sayesinde belki bugün yaşıyoruz. Savaşın niçin ve nasıl çıktığını çok çok sonraları öğrenebilmiştim. Bana anlatılanlar şöyleydi:

İç savaşın başlangıcı 15 Mart 2011'e dayanıyor. Bu tarihte Suriye'nin Deera ilinde bir ilkokulda okuyan 10-12 yaşlarında 8-10 öğrencinin

başına gelenler Suriye halkını sokaklara döküyor. Bu öğrenciler işkenceden geçirilmiş, gözleri çıkarılmış, kulakları kesilmiş, turnakları sökülmüş, kolları kırılmış ve çeşitli yerleri işkenceden şişip morarmış bir vaziyette ailelerine teslim edilir. Bu haber Suriye'nin bütün şehirlerinde bir deprem etkisi yapar. Çocuk denecek yaştaki bu masum yavruların televizyondaki görüntüleri, gazetelerdeki fotoğrafları halkı çıldırtır.

Olayın başlangıcında ilkokulda okuyan bir grup çocuk kendi aralarında iki grup oluşturup oyun oynuyorlar. Sonunda anlaşamayıp başkan seçtikleri kişinin hile ve taraf tuttuğunu, adaletli davranmadığını söyleyip tartış-

yorlar. Öğrencilerden birisi tahtaya: "Biz bu başkanı istemiyoruz, düşürmek istiyoruz, diye yazar. Sınıfa giren öğretmen tahtadaki yazıyı görünce şaşırıp sinirlenerek: "Nasıl olur da başkanı (Beşer Esed'i) istemezsiniz, değiştirmek istersiniz, diye öğrencileri azarlar ve onları okul idaresine şikâyet eder.

Okul idaresi de:" Bu iş sizin boyunuzu aşıyor. Bu ailelerinizden kaynaklanıyor, sizleri onlar öğretip hazırladı." diyerek çocukları il istihbarat birimine teslim eder. Çocuklarının evlerine gelmesi ve diğer öğrencilerin de ailelerine haber vermesiyle aileler gidip okul idaresinden çocuklarını isterler ama hiçbir şey elde edemezler. İstihbarata gönderildiğini öğrenirler.

Aileler ve halktan bir kısım insanlar toplanıp istihbaratın önünde çocukların iade edilmesini isterler fakat aldıkları cevap çok ürkütücüdür:" Bugün çocuklarınızı aldık, bir daha gelerseniz karılarınızı alacağız." Hiçbir netice alamayan halk dağılır. Bir gün sonra ise çocuklar ailelerine teslim edilir ama ne halde? Duyan gören herkes sinirden çıldıracak hale gelip protestoya başlarlar. Failerinin cezalandırılmasını veya teslim edilmesini isterler. Topluluğu dağıtmak isterler, dağılmazlar, zor kullanarak da dağıtamazlar.

İki gün sonra daha büyük ve kızgın bir kalabalık sokakları, caddeleri doldurur;

jandarmalar topluluğu dağıtamaz, aciz kalırlar. Halkın öfkeli tepkisi her geçen gün biraz daha artar. Artık mesele çocuk meselesi olmaktan çıkmış, ülke meselesine dönüşmüştür.

O güne kadar Suriye rejiminin zulmünü içine atan, suuraltına bastıran halkın öfkesi galeyana gelmiş ve herkes Diktatör Esed'in gitmesini ve zulüm rejiminin değişmesini İstemeye başlamıştır. İlk zamanlar hükümet sanki protestoların artmasını istemişçesine çok sert tepki göstermez. Fakat sonraları çok acımasız katliamlara başlar.

Suriye'de özel yayıncılık yasaktır. Televizyon ve gazeteler devletin kontrolü altındadır. Devletin emrindeki televizyon ve gazetelerde işkenceye uğrayan çocuklara ait görüntülerin yayınlanıp halkta bir tepki dalgasının oluşturulması da bir soru işaretidir. Hükümet, televizyonlarda haberi "hainlerin yaptığı zulüm" diye lanse eder ama bu hainlerin kimler olduğunu söylemez. Her zaman sansüre başvurarak sakıncalı buldukları her haberi yasaklayıp görüntüleri saklayanların bu kez olayı adeta ön plana çıkararak vermesi çok düşündürücüdür. Sanki halkın isyan etmesi istenmiş gibidir. Ve yine isyan edenlerin amaçlarına ulaşamayacaklarına dair bir emniyet duygusuna sahiptirler.

İsyan edenler de onları haklı çıkarırlar. Hiçbir zaman bir örgüt bütünlüğüne sahip

olamazlar. İrili ufaklı kırka yakın örgüt ortaya çıkar. Bir süre sonra bu örgütler aralarındaki fikir ayrılığından dolayı birbirleriyle savaşmaya başlarlar. Esed unutulur, düşman Müslümanlardan seçilmeye başlanır. Müslümanlar Müslümanları öldürmeye başlar. Sonuçta yirmi üç milyonluk Suriye halkının on milyonundan fazlası ülkelerini terk etmek zorunda kalır. Beş yüz bin insan hayatını kaybeder. Üç milyona yakın kişi ise sakat kalır.

Peygamber Efendimiz (s.a.v)'in: "Müsned-i Abdurrezzak" ta geçen şöyle bir hadis-i şerifi var: "Şam'da bir fitne çıkacak, başlangıcı çocuk oyunundan." Allah'ın Elçisi olanları "fitne" kavramıyla niteliyor. Evet, başlangıcı çocuk oyununa dayanan, sonucu ise milyonlarca Müslümanı yakıp kavuran bir fitneyi yaşıyoruz bugün. Peygamberimiz (sav): "Şam ehli fesada uğradıkları zaman sizde hayır yoktur." bu yuruyor. (Tirmizi 2287, ibni Mace 6, Ahmed b.Hunbel 3/436) Şu anda Şam ehli kelimenin tam anlamıyla acıların en büyüğünü yaşıyor. Dünyaya Müslümanlarıysa sessizce seyrediyorlar. Bir tek Türkiye, Suriyelilerin ve Filistinlilerin yaralarını sarmaya çalışıyor. Sesini yükseltebilen de sadece o. Arap dünyasının utanmaz liderleriyse görmeyen, duymayan, bilmeyen üç maymunu oynuyorlar.

2011 'de başlayan iç savaş iki yıl sonra Suriye'yi bir ce-

henneme çevirdi. 2013'e gelindiğinde ülke artık yaşanılması mümkün olmayan bir bataklığa dönmüştü.

Ona ülke değil zindan demek daha doğru olurdu. İnsanlar çalışmıyor, çocuklar okullarına gidemiyor, aileler akrabalarını ziyaret edemiyordu. Çünkü şehirler semt semt farklı örgütlerin hâkimiyeti altına girmişti. Bu örgütler hem devletle hem de birbirleriyle savaşıyorlardı. Bir semtten diğerine geçebilmek hayatını riske atmak manasına geliyordu. Sakallıysan muhalif, sakalsızsan rejimden yana oluyordun. Üzerinde şalvar varsa terörist sayılıyordun. Nasıl giyinirsen giyin hiç kimseye yaranamıyordun. Alnına bir kurşun sıkılıp sıkılmaması tabancayı tutan elin insafına kalmıştı. Nereye giderseniz gidin birileri etrafınızı çevirip sizi sorguya çekiyordu. Kimsin, nesin, burada ne arıyorsun türünden sorularla her an tehdit altında yaşıyordunuz. Herkes çaresizlik içinde kıvranıyordu.

Elektrikler kesilmiş, sular akmıyordu. Babalarımız sabahın erken saatlerinde ellerindeki bidonlarla sokak çeşmelerinden su arıyorlardı. Dükkânların çoğu kapalıydı.

Fırınlara her zaman açık değildi. Çünkü onlar da kolay kolay un bulamıyorlardı. Kamyonların çalışması şoförlerin canını tehlikeye atmasını gerektirdiğinden hiçbir şey kolay kolay bulunamıyor, insanlar yarı aç yarı tok, yarı temiz yarı kirli, yarı hasta yarı sağlam yaşıyorlardı.

Eskiden maaşı ile geçinen insanlar şimdi işsizdi. Öğretmen olan babamın okulu kapanmıştı. Benim okuduğum okul ise bombalanmıştı. Maştan mahrum kalanlar hiçbir şey satın alamayacak bir fakirliğe düşmüşlerdi. Satılanlarsa zaten ateş pahasıydı. Köyümüze gidelim, dedik. Türkiye'ye yürüyerek yarım saat uzaklıkta bulunan köyümüze taşındık.

Orasının da şehirden bir farkı yoktu. Mahrumiyet köyde de varlığını sürdürüyordu. Türkiye'ye göçmeye karar verdik. Şehirde hemen hemen bütün devlet daireleri her zaman kapalıyken pasaport dairesi hiç kapanmazdı. Devlet halkın Suriye'yi terk etmesini istediği için bu konuda hiç zorluk çıkarmıyordu. Türkiye'ye resmi yollardan pasaportla girdik.

Dağları, tarlaları aşarak gizlice girmedik. Böyle girenlere de kızmamak lazım. Onlar çaresiz kaldıkları için bu yola başvuruyorlar. Çünkü Suriye'de yaşamak yavaş yavaş ölmek demektir. Botlara, teknelere binerek denize açılan insanlar, yaşama ihtimallerinin ölme ihtimalleriyle aynı oranda olduğunu bile bile biniyorlarsa kaçtıkları ülkenin nasıl bir cehenneme dönüştüğünü düşünmek gerekiyor. Akdeniz'in sularına bugüne kadar beş binin üzerinde Suriyeli gömüldü bir daha çıkmamak üzere. Ülkelerinden çıktılar, sudan çıkmadılar. Kim ölüm ihtimalinin bu kadar yüksek olduğu

bir tehlikeye kendini durup dururken atar?

2013'ün ağustos ayında Gaziantep'e yerleştik. Orada annemin amcası yaşıyordu. Bizi misafir etti. Biz Türkmeniz, Türkçe konuşuruz. Burada dil konusunda bir sorun yaşamayacağımızı sanmıştık. Hâlbuki konuşulanların%80'ini anlamıyorduk. Bizim konuştuğumuz Türkmen Türkçesi Osmanlıcaya yakındı. Burada bilmediğim birçok yeni kelimeyle karşılaştım. Neyse ki uyum sağlamak çok zor olmadı. Türkçenin mantığı nerede olursa olsun hep aynıydı. Cümle sıralamasında bir değişiklik yoktu. Mesele kelimeyi doğru kullanmaktı. O da birazcık çabayla çözümlüveriyordu.

Gaziantep'te elli gün kadar kaldık. Arapça öğretmeni olan babam internet aracılığıyla İstanbul'daki bir okul ile iletişime geçmişti. Onlar babamı İstanbul'da kendileriyle çalışmaya davet ettiler. Ailece İstanbul'a taşındık. Babam beni İstanbul'da sadece Suriyeli öğrencilerin okuduğu bir ilkokula kaydettirdi. Bu, benim İstanbul'a uyum sağlamamı kolaylaştırdı. İlkokul bittikten sonra ortaokulu Türk ortaokulunda okumaya başladım. Ortaokulda okurken işler biraz değişti. Bazı öğrenciler Suriye'den gelenlere tuhaf davranıyor, istenilmediklerini hissettiren davranışlar sergiliyordu. Allah'tan bunlar çok azdı. Çoğunluk bize yakınlık gösteriyordu.

Suriyelilere ters davrananlar acaba üzerlerine bomba yağdıran uçaklar havada uçuşurken uyumanın ne demek olduğunu bir kere bile yaşamışlar mıydı? Çoluğuna çocuğuna yemek veremeyen anne babaların yerine kendilerini koymuşlar mıydı? Aç karnına günlerce beklemenin çaresizliğini tatmışlar mıydı? Suriyelilere neden geliyorsunuz, demenin neden ölmek istemiyorsunuz, demek olduğunu hiç düşündüler mi acaba? Bir Müslüman, Müslüman olanlardan nasıl olur da rahatsız olur? Kur'an-ı Kerim'de "Ancak Müslümanlar kardeştir." (Hucurat /10) denilmiyor mu? Avrupalıların, Hıristiyanların Suriyeli-leri istememesi bir yere kadar anlaşılabilir ama Müslüman olanların soğukluğu anlaşılabilir mi? Peygamber efendimiz: "Müminler bir binanın duvar taşları gibidir." diyor. Müslümanlara düşen bu hadisin ispatçısı olmaktır, çürütücüsü değil.

Bizlere kalkıp niye Suriye'de kalıp direnip savaşmadınız, diye sorulabilir. Kiminle savaşacaktık? Suriye'de Müslüman örgütler birbirleriyle savaşıyorlar, Esed ile değil. Kırktan fazla örgüt var. Öyle bir bölünmüşlük var ki sanki hepsi bir olmuş da birbirleriyle savaşarak Esed'in koltuğunu koruyorlar. Müslümanlar bir iki örgütün etrafında toplanabilseydi bu sorunun mantıklı bir tarafı olabilirdi.

Müslümanların parça bölük olmalarını emperyalist-

lerin hileleri çabuklaştırdı. BM'den para desteği almak için her aşiret, kendi ordusunu kurdu ve diğer aşiretlerin ordularıyla savaşmaya başladı. BM ve ABD de bu aşiretleri ordu kurdukları için paraya boğdu. Müslümanların tek bir ordu oluşturmasını istemiyorlardı. Onların derdi Esed'i devirmek değildi. Onların hesabı Suriye'yi bir çözümsüzlüğe mahkûm etmektir. Oluk oluk kanın akmasını ve insanların akın akın Suriye'yi terk etmesini istiyorlardı. Suriye boşalırsa uzun vadede onu işgal etmeyi planlayan İsrail'in işi oldukça kolaylaşacaktı. 1967'de Suriye'nin su kaynaklarının bulunduğu Golan Tepeleri'ni işgal eden İsrail, şimdiyse Golan Tepeleri'nden kırk kilometre içeriye ilerleyip işgal etmiş bulunuyor. Dünya basınından çıt çıkmıyor.

Suriye'nin bugün niçin bu duruma düşürüldüğünü anlayabilmek için olayların arka planını kurcalamak gerekiyor. Suriye'deyken bilmediğim gerçekleri Türkiye'ye geldikten yıllar sonra anlayabildim ve sorunun Suriye olmadığını anladım, sorun İslam'dı. İslam'ı yok etmenin Müslümanları etkisizleştirmekten geçtiğini görenler, bütün İslam ülkelerinin başlarına birer birer çorap örüyorlar. Dün Suriye'de yaşananların bugün Türkiye'de olmasını istemiyorsak, bunun yolunun Allah'tan kaçmak değil ona koşmaktan geçtiğini görmemiz lazım.

DETT SAHİBİ OLMAK

Emine İknur Bayrak

Bundan dört yıl önce Ramazan ayıydı. Bir arkadaşım eli yüzü kan içinde kalmış, kucağında şehitlik mertebesine erişen küçük bir bebek tutan annenin fotoğrafını paylaşmıştı. Kendi kendime bunun Suriye'ye ait bir fotoğraf olduğunu, orada yine bir çatışmanın çıktığını düşündüm. Ben de paylaşmak istedim ve arkadaşıma bu fotoğrafın aslı-

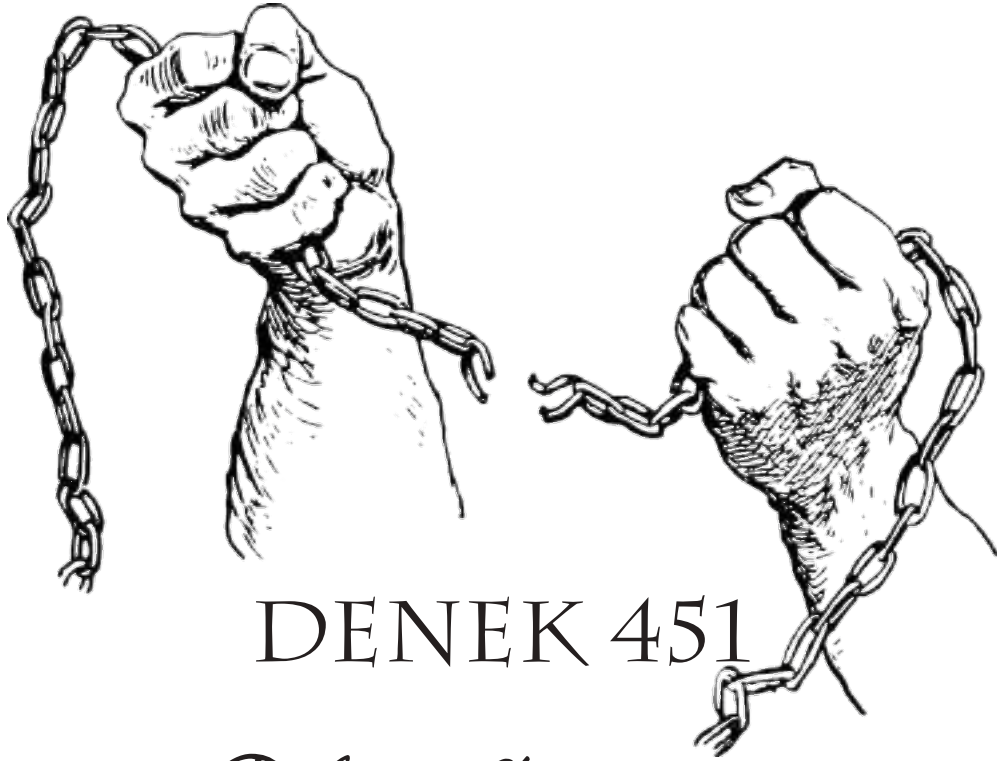
nın ne olduğunu sordum. Fotoğrafın Gazze'de bir anneye ait olduğunu söyledi. Böyle bir soruyu sorduğum için bana öyle bir kızmıştı ki imanımı sorgulamam ve biraz tarih okumam gerektiğini söyledi. Başımdan aşağıya kaynar sular dökülmüştü. İncancı ve imanını sorgulaman gerek ne demektir?

O günden sonra oturdum ve düşünmeye başladım. Filistin’de Gazze’de Kudüs’te ne oluyordu? Kim Aksa’ya düşmandı? Kim çocuklara, annelere, babalara düşmandı? Aslında biliyordum evet, Mescidi Aksa’nın bizim ilk kiblemiz olduğunu, İsrâ ve Miraç olayının orada gerçekleştiğini biliyordum. Ama kimse bana söylememişti ki orada bir katliamın, soykırımın olduğunu. Kimse bana söylememişti orada dünyanın en büyük zulmünün yapıldığını. Kimse bana söylememişti güzel Aksamın etrafını dişlerinden kan eksik olmayan çakalların sardığını. Nasıl haberim olmazdı? Bir kere ben İmam Hatipliydim. Okulumda Müslümanların ancak kardeş olduğunu öğretmişlerdi. Nasıl bilmezdim kardeşlerimin çektiği acıları? Nasıl bilmezdim...! Düşündükçe delirecek gibi oluyordum. Artık bir karar vermem gerekiyordu. Ya diğerleri gibi kulaklarımı tıkayacak, gözlerimi kapatacaktım ya da Filistin’in Mescidi Aksanın kurtuluşunu dert edinecektim. Ve ben artık Filistin diye haykırıyordum. Ancak bunu paylaşmaktan ileri gidemiyordum. Sadece paylaşarak ve insanlara anlatmaya çalışarak üç sene geçti ve o gün geldi, 7 Ekim. Sadece paylaşmakla olmayacağını anladığım gün. Ve dedim ki ben öğrenciyim en iyi yapabildiğim iş, okumak ve yazmak. Öncelikle Kudüs’ü okudum. Mücahitleri okudum, davalarını okudum. Ve yazmaya başladım herkes için. Çocuk veya yetişkin artık herkes bilmek zorundaydı. Herkes bilmeliydi ki

ahirette herkes ey kardeşim senin için bunu yazdım bunu okudum anlattım diyebilmeliydik. Hepimiz elimizi taşın altına koyarak bir şeyler yapmalıydık.

Sizlere Mücahit Abdullah Galip Bergusi’nin bir sözünü hatırlatmak istiyorum: *“Allah’ın haklarında maymun ve domuz sıfatlarını kullandığı ve duygularını kaybetmiş bu insanların bize daha fazla zulmetmemesi için Müslümanların uyanması ve kararlı bir şekilde İslam davasına hizmete koşması gerekir. Hepimizin bu davanın bir yerinden tutması icap ediyor. Yazı yazabilen yazsın, gazeteci olan haberlerimizi paylaşsın, hiçbir imkânı olmayan kardeşlerim en azından dua etsin; ama herkes bir şey yapsın.”* Evet, Bergusi’nin dediği gibi hepimiz bir şey yapmalıyız.

İçimizde her zaman bir derdin olduğunu, bir davaya ait olduğumuzu unutmamalıyız. İşte 7 Ekim en çok da bu konuda düşüncemin değişmesini sağladı. Okula gidiyorsak oflayarak, sıkılarak değil her adımımızı bir dert uğruna atarak gitmeliyiz. Her adımımız birer direniş nişanesi olmalı. Eskiden olsa okula gitmek sıradan gelirdi bana. Ama elhamdülillah şimdi öyle değil. Günlük hayatta edindiğimiz dertlerin aslında esas bir dert olmadığını öğretti bana 7 Ekim. Meğerse asıl dert her ne şekilde olursa olsun kardeşinin elinden tutmaya çalışmakmış. Asıl dert, bir çocuğun gözyaşını silmekmiş. Bir duayla sözlerime son vermek istiyorum: Esas derdimizi unutmamak ve Filistin’in özgürlüğüne kavuşması duasıyla.

DENEK 451

Dilara Adıyaman

Kulakları sağır eden sesizlik dayanılmaz bir hale gelmişken yattığım yerde doğruldum. Etrafıma baktığımda hâlâ bu izbe ve rutubet kokan yere alışamadığımı fark ettim. Her şey ilk günkü gibiydi. Acılarım, korkularım ve bu belirsizlik hissi. Değişen tek şey, zaman olmuştu. Gerçi o bile benden bağımsızdı artık. Fakat bildiğim bir şey varsa, bu da en az altı haftadır burada olduğumdu.

Sol tarafımdan gelen sesle gözlerim hemen oraya kayd. Gördüğüm manzara beni şaşırtmıyordu artık. Korku dolu gözler, pis bir beden ve umursamazlık. Hepimizdeki şey buydu. Hepimiz dediysem üç beş kişiyle kalmıyor bu bahsettiğim şey. Buraya getirilirken gözlerimi kapa-

tan bezin altından az da olsa görebilmiştim içerisinde bulunduğumuz binayı. Kocaman bir yapı.

Bembeyaz duvarlara ev sahipliği yapan, ama içi kan ağlayan o bina. Birçok insanın ruhunu öldüren o bina.

Benim içinde bulunduğum hücrede yedi kişi vardı. Benimle birlikte sekiz. Yan yana ve karşılıklı sekiz tane yatak. Tahmin ediyorum ki; koca bina böyle hücrelerden oluşuyordu. Etraftan gelen sesler ise bu fikrimi doğrular nitelikteydi. Bağıra çağıra ağlayanlar, isyan dolu cümleler, yalvaran haykırışlar. Neler olduğunu bilmiyorduk. Tek bildiğimiz sıranın yavaş yavaş bize geldiğiydi. Ve bu düşünce bizi ölümüne korkutuyordu. Ölümden korktuğu-

muza sanmayın sakın. Artık ölüm bizden hiç de uzak bir düşünce değildi. Bir gölge gibi bekliyordu başucumuzda. Bizim korktuğumuz şey, neyle karşı karşıya olduğumuzu bilmememizdendi. Hepimizin içinde olduğunu biliyordum bu korkunun. Çünkü aynı bakıyorduk birbirimize. Gözlerimizle konuşuyorduk. Ne de olsa gözler ruhun aynasıdır derler ya. Öyle işte.

Yanımdaki kadın varlığını tekrar hatırlattığında onu izlemeye başladım. Her zaman yaptığı gibi kalktı ve odanın köşesindeki lavaboya içini boşalttı. Bunu sürekli olarak yapıyordu. Nedenini ise ne o ne de biz biliyorduk. Belki verilen bozuk yemekler belki de bu rutubet kokusu. Kim-

senin umurunda olmamıştı yine. Uzun zamandır kimse kimsenin umurunda değildi zaten. Herkes kendi canının derdindeydi. Her gün biraz daha sona yaklaşıyorduk ve bu da bizi yalnızlaştırıyordu.

Kadın yatağına döndüğünde bana boş gözlerle baktı ve tekrar uzandı. Tam gözlerimi kapatıyordum ki çalmaya başlayan siren sesi bana engel oldu. Hiçbir tepki vermedim. Artık, aniden olan şeylere de alışmışım çünkü.

Büyük demir kapı gıcırdarak açıldı ve içeri yemek getirmek dışında yanımıza gelmeyen gardiyan girdi. Elindeki beyaz plastik tabakları ortaya doğru fırlattı ve yüz maskesini düzelterek geldiği gibi gitti. Tuhaf görünümlü gardiyanlara da alışmışım. Eskisi gibi korkunç gelmiyordu artık gözüme. Lakin naylon, uzun, siyah ve yerlerde sürünen önlükleri, sadece gözlerini açıkta bırakan çelik yüz maskeleri, bir de siyah deri eldivenleri tuhaf görünümlü olduklarını değiştirmiyordu. Dediğim gibi alışmışım.

Karnımdan gelen sesler rahatsız ediciydi fakat verilen yemekler de yenecek gibi değildi. Ölmeyecek kadar yiyorduk o kadar. Yataktan kalktığımda aniden gelen baş dönmesi beni yerime geri düşürdüğünde elim başıma gitti. Korkunç bir ağrı saplanmıştı yine. Ve tek sebebi ağırlıktan gelen baş dönmelerine bağlı olarak oluşan ağırlardı.

Kendime gelerek ayağa kalktım ve yemeklerin başına doluşan kişilerin arasına karıştım. Güzel bir yemek olmasına dair içimize dolan ümit, suratımıza çarpan bir tokat gibi yerle bir olurken birkaç kişi yataklarına geri döndü. Benimle aynı yaşta olduklarını bildiğim genç kız ve oğlan, bir de az önce içini boşaltan kadın kalmıştı yemeklerin başında. Küflenmeye yüz tutmuş yemeklerin en iyi görünen kısımlarından biraz yedik ve yerde oturmaya devam ettik.

Omuzumdan sertçe sarsılmamla ayağa fırlamıştım. Belirsizlik korkusu kendime gelmemi kolaylaştırmıştı. Etrafıma baktığımda birçok gardiyan gördüm hücrede. Benim sayabildiğim on dört. Bu beni geriye doğru adımlatırken bir bedene çarpmamla son buldu. Korkuyla anında ileriye atıldım, ama başaramadım. Arkamda gardiyan olduğunu bildiğim kişi, kontrol edilemeyen bir kuvvetle beni tutmuştu ve hareket etmemi engellemişti. Yerimde devindikçe daha sıkı tuttuğu için canımı yakmıştı. Hıçkırıklarımın sesi etrafa yayılmıştı. O an fark ettim ki, hıçkıran ya da bağırarak tek kişi ben değilim. Hücredeki diğer herkes pis yataklarına kelepçelerle bağlanıyordu. Buna engel olmaya çalıştıklarında daha çok canlarını yakıyorlardı. O an bu gürültü karşısında nasıl uyanamadım anlamamıştım. Karşımdaki sahne beni dumura uğratmıştı.

Gördüğüm şeyler hayattan bir kesit olamayacak kadar sahte, insanların acısı ise sahte olamayacak kadar gerçekti. Gerçekliğin en büyüğüdür ya acılar. En azından burada olduğum süre zarfında buna inanmıştım. Arkamdaki gardiyan beni ittirdiği zaman direnebildiğim kadar direndim. Ama yapamadım, başaramadım. En sonunda hücredeki herkes gibi ben de zorla yatağına bağlanmışım. Yenilmişim.

Haftalardır burada akıl sağlığımı koruyabilmek adına her şeyi yapmıştım. Lakin bundan sonra koruyabileceğimi sanmıyordum. Gerçi bundan sonrası yoktu ya neyse. O kadar bitik ve berbat hissediyordum ki. Yazarı tarafından terk edilmiş bir roman belki de bir sokak çocuğu kadar aciz ve çaresiz.

Kurtulmak için hiçbir çaba göstermedim o saatten sonra. Artık her şey için çok geçti. Bitmişti. Hikâyenin sonu, ölümün başlangıcı. Haftalardır süren bu belirsizlik son bulmuştu. Bunun için sevinebilirdim belki. Eğer koluma saplanan şırınga, gözlerime inen bir perde olmasaydı evet sevinebilirdim. Ya da gözlerim kapanmadan önce duyduğum son cümle beni bir böcek gibi hissettirmeseydi evet evet kesinlikle sevinebilirdim.

“Denek 451 başlayabiliriz.” Cümlesiyle hayata veda etmek isterdi ki?

BİZ BİRİZ

Reyyan Betül Kahraman

6 Şubat geces i uykumdan uyandıran bir ses duydum ya da hissettim o an ne oldu hiç hatırlamıyorum. Odamdaki takı dolabım sallanmaya başlamış, kolyelerin çıkardığı sese uyanmıştım. Ne olduğunu anlamam çok sürmedi. Deprem oluyordu. Ailemi uyandırmak aklıma bile gelmemişti, yataktan bile kalkamadım öylece yatıyordum. Birkaç dakika sonra ortalık duruldu, telefonumu almaya gittim, saati çok net hatırlıyorum 4.20 unutamam zaten. Zar zor uyumuştum, sabah annemin deprem olmuş diyerek uyandırması gece olanların rüya olmadı-

ğının kanıtıydı. Haberleri görene kadar olayın büyüklüğünü hiç tahmin etmemiştim. Fakat olay dediğim şey bir felaketti. Kıyamet fragmanı denen bir felaket. Kartatili diye sevinçle yattığım günün sabahı karın sevinci bile aklıma gelmeden televizyon önünde donup kalmıştım. Hava hiç normal değildi, kasvet ve buhran çökmüştü sanki. Vefat edenler, kurtarılanlar, yaralılar... Haber izlemekten içim kararmıştı.

Konya'nın depremzedeler için yardım topladığını öğrenmiştim. Battaniye, temiz kıyafetler, işe yarayacak ne

varsa herkes kongre merkezine götürüyordu. Ertesi gün izcilik liderlerimden gelen mesajla ben de yardım merkezine gittim. Hiç düşünmeden kabul etmişim, düşünecek bir şey de yoktu zaten yapmam yapmamız gereken buydu. Ve hayatımda belki bir daha denk gelmeyecek tuhaf ama bir o kadar da tecrübe dolu bir macera başlamıştı benim için. Aklım, kalbim deprem bölgelerindeydi. Deprem bölgesine giden tanıdıklarımın gelen fotoğraflar, videolar, haberler, felaketin derecesini anlamama yardımcı olmuştu. Kendimce bir karar almıştım evde otur-

mayacağı, elimden ne geliyorsa yapacağım diye.

Salı günü saat sabah 10 civarı kongre merkezindeydik. İzci arkadaşlarım, liderlerim ve diğer gönüllü insanlar. Yemek yemenin aklımıza gelmediği bir ortamdı. Dışarıdan içeriye malzeme taşıyoruz, kocaman yorganları sırtımıza atıp salona götürüyorduk. Abiler, ablalar kimse boş durmuyor karınca misali derler ya aynı o şekilde herkes elinden geldiğince çalışıyordu. Akşam eve döndüğümde saat neredeyse 10 olmuştu. Ellerim, dudaklarım soğuktan çatlamıştı. Cuma gününe kadar kongre merkezinde devam ettik eşya taşımaya.

Evde durmak zorunda kaldım birkaç gün çünkü yardım edecek yer yoktu. Gündemi takip etme fırsatım oldu. Çok kötüydü her şey. Deprem bölgesinden Konya'ya gelenler olduğunu öğrendim. Babama ısrar ediyordum bir yere yardıma gidelim diye. Bir sivil toplum kuruluşunda görevliydi babam oraya gidelim, dedi. Bu kuruluş, gelen afetzedede aileler için ev eşyası topluyordu bir ortaokulun spor salonunda. Battaniye, yastık, halı, koltuk takımı, mutfak eşyası vs. topluyorduk. Oradaki durum şöyleydi: Aileler telefon edip randevu tarihi alıyor, randevuları gelince de salona gelip kayıt yaptırıyorlardı. Sonra yanlarına yazıcı dediğimiz bir rehber verip ihtiyaçları neyse onları karşılamaya çalışı-

şuyorduk. Gelen aileler zaten üzgün, korkmuş ve yıpranmış oldukları için en kibar ve nazik halimizle karşılıyorduk onları. Yazıcı olmuştum ben de. Gelen ailelere rehber oluyordum. Normal hayatımda insanlara tahammül seviyem çok az olmasına rağmen aldığım ailelere en içten en samimi halimle yaklaşmayı öğrendim. Sabrın önemini defalarca fark ettim. Gelenler konuşmak, anlatmak istiyorlardı bir şeyler. Bir ailem vardı. Orta yaşlı, karı-koca 8 kişilik aile. Eşyaların yarısını topladık sonra adamın yorulduğunu fark ettim, su getirdim. Bir elindeki suya baktı bir de bana.

“Malatya’da depremden sonraki ilk günler su yoktu, kar sularını kaynatıp içtik.” dedi suyu içerken gözleri doldu. Ne desem bilemedim, doğru dürüst cümle kuramadım.

Bunun gibi insanı derinden etkileyen birçok olaya şahit olmuştum. Beni en çok etkileyenlerden biri de şuydu. Teyzenin biri gözüme ilişmişti. İçeri girdiğinden beri çok sessiz, çok durgun ve gözleri doluydu. Kim bilir neler yaşamış, kimlerini kaybetmişti. Çok bir şey istemedi: battaniye, yastık, tabak, çanak ... Başka istediğin bir şey var mı teyzeciğim, dedim kadın bana baktı bir an da ağlamaya başladı. Ne dedim de ağlattım, diye düşündüm hemen ama boynuma sarılıp, beni kavrayınca benden kaynaklı olmadığını anladım. Hiçbir

şey demeden ağladı sadece ama biz anlayacağımız şeyleri anlamıştık. Hakkınızı helal edin sizi de yordum, dedi bizim için dua ederek gitti.

Yazıcı işinin yanında bir de nakliyecilerimiz vardı. Gelen ailelerin araçları yoksa aldıkları eşyaları onlar götürüyordu. Evlerden de mobilya, halı, kilim topluyorlardı vermek isteyenlerden. Bu nakliyeciler arasında Malatya’dan gelen depremzede abilerimiz de vardı. Konya’ya yerleşmişlerdi şimdilik. Evde durmak yerine buraya yardıma gelmişlerdi, onları çok takdir etmiştim. Yemekten Malatyalı abilerden birisi pat, diye anlatmaya başladı. “Enkazda amcamı bulduk, vefat etmişti, çıkardık, kefen soruyoruz kalmadı, dendi. Sabah gelecekmiş, sabaha kadar cenazeyi nerede saklayacağız, dedik çadırın yanına karların altına gömdük.” dedi. Yediğim yemek boğazımda düğümlenmişti.

Kötü olayların yanında güzel şeylerde olmadı değil. Mesela bu sivil toplum kuruluşu yabancı öğrencilerden oluşuyordu. Türkiye’ye okumaya gelen üniversiteli abiler, ablalar. Azerbaycanlı, Arnavut, Çatlı, Mısırlı, Kırgız, Kosovalı, Endonezyalı... Endonezyalı bir grup abi geldi, kendi biriktirdikleri parayla dünya turuna çıkmışlar, deprem zamanında da Konya’da olunca yardıma koşmuşlardı. Türkçe bilen tek bir kişi vardı, diğerleri İngilizce konuşuyordu, anla-

şıyorduk yani çat pat. Biriktirdikleri paranın büyük bir kısmını yardıma bağışladılar. Yabancı olmalarına rağmen bu kadar üzülmeleri ve canla başla çalışmaları beni çok etkilemişti. İnsanlığın giderek azaldığı bu dünyada bu yüreği kocaman güzel insanlar iyi ki varlardı.

AFAD'dan da abiler, abla- lar vardı, onlarla da hemen tanıştık, kaynaştık. İşlerinin inceliklerini öğrettiler bize. AFAD'dan bir abim vardı, zorlandığımı görünce taşıma işlerinde yardıma gelirdi bana. Artık o kadar iyi tanıyorduk ki birbirimizi konuşmadan bile anlaşmaya başlamıştık oradakilerle. Bir ayda değil de sanki yıllardır birbirimizi tanıyor gibiydik. Ağlamadan geçen günümüz yoktu ilk başlarda ama sonlara doğru alışmıştık acıya ve kedere.

Ve veda vakti gelip çatmıştı. Bir ay bitmişti. Ne kadar çabuk geçmişti günler. Neler gördük neler yaşamıştık. İyi insanlar tanıdık. Hatta evlenecek bir depremzede ailemizin kinasını da yapmıştık. Kötü olaylar da yaşadık ama onlar da birer tecrübe olmuştu bizim için. Son akşam aile fotoğrafı çekindik. Elli üç kişilik kocaman bir aile olmuştuk artık. Siirtlisinden Kosovalısına, İzmirlisinden Malatyalısına hep beraber acısıyla tatlısıyla bir ay. Felaket bizi en derinden sarsmıştı ama birlik olup, birleşip sarmıştık yaralarımızı. GEÇMİŞ OLSUN TÜRKİYEM

SOKAK LAMBALARI

refiye bozdağ

Aynalar çarpılır yüzüme
Yüzümü dönerim gökyüzüne
Kararır tüm dünyam
Bir zalimin alkışıyla
Yanar sokak lambaları
Kapıların ardında
Kıskanırım sokakları
Bir bankta oturan adamı
Gün ışığı görmemiş anama acırım
Hiç yüzü gülmemiş babama yanarım
Saklarım bütün dünyamı
Dünyanın azaplarına karşı
Bir savaş başlar
Bir barışa karşı

MERHAMET

Kamile Uysal

Hiç hayran kaldığınız bir şey oldu mu?

Benim oldu: Merhamet!..

Merhamet duyguların en kudretlisidir. Olduğu yer sanki savaş alanında, yıkılmayan son bina gibidir. Umut gibidir. İnsana bir güç, yaptıklarını düzeltme gücü verir. Yaratıcıya bize merhamet duygusunu verdiği için şükretmek yanlış mıdır sanki? Boş ver! acımasızlığı, zulmü, kini, nefreti, yok etmeyi, intikam almayı. Acımasızlığın yıkıcılığı karşısında merhamet, daha onarıcıdır. Merhamet, acımasızlığın getirdiği vicdan azabını, zulmün

getirdiği vahşeti, kinin insana yüklediği yorgunluğu, nefretin vereceği küstahlığı yapmaz, yapamaz. Merhamet acımasız mı ki, yıksın, parçalsın, yok etsin? O böyle bir şeyi kabullenmez. O acımasız mı ki, yok edecek kadar merhametsiz olsun. Birleştiren, yeniden yapan, umutlandırır merhamettir.

Peygamberler neden merhametli? Her biri dinin duyurucusu olan bu insanlar gayelerini merhametle gerçekleştirdiği içindir belki!..

"Merhamet herkeste olmaz." düşüncesi bana göre yanlış. Neden insanlığı bu kadar

vahşi yapıyorsunuz ki? Siz merhameti acımasızlık gibi görüyorsunuz. Hayır, cümleyi yanlış kurmadım. Siz bu iki zıtlığı bir arada hayal edemezsiniz, ama hayal etmeden yaparsınız. Acımasızlık insana aniden gelen duygudur, ama merhamet hep bizde olan bir şeydir. Yani merhamet hepimizde vardır. Kiminde toz zerresi kadar, kiminde gözyaşı damlası kadar, kimindeyse okyanus misali. Siz hiç sokakta giderken aç kalan bir kedi gördüğünüzde o karanlıkta boğulan gözlerinizin birer yıldız gibi parladığını, keşke onu eve götürebilsem dediğinizi, ama

annenizin azarından korktuğunuz için içiniz buruk ve gözünüz arkada kalmış bir şekilde eve gittiğinizi fark etmediniz mi? Bu bir acıma duygusudur, merhamettir.

Merhamet demek affetmek, bağışlamak değil, ama bunları ayakta tutan köktür. Yolda giderken kaldırırda açan bir çiçeğin dalıdır. Ama merhametsizlik öyle bir şey mi? O, cennetten kovulmuş şeytani varlıktır. Merhametin samimiyetine, güzelliğine o; kinini, vahşetini gösterir. Şefkat ve umut merhamete hayran kalırken, acımasızlığın yaptığı iş, kendisinin eseri olan küstahlıktır. O merhamete baş kaldırdı ve utanmadan karşı çıktı. Onun artık insan kalbinde yeri yoktu. Onun artık bu cennette yeri yoktu.

Merhamet dedikçe aklımdan dilime şelaleler kuruyor. Merhamet deyince dilim onun tanıma doğru çağıldayıp duruyor ve kelimeler bütün dillerden bütün alfabelerden bir çığ gibi düşe düşe üstüme ağızımdan düşüyor: Merhamet; Annelerin en saf hali.

Merhamet; Yaşlıların şimdiki zaman hali.

Merhamet; Canilerin en uzak hayali.

Merhamet; Bir bebeğe bakışının en doğru zamanı.

Merhamet; Duaların en yumuşak karnı.

Merhamet; Vicdanların dinmez sancısı.

Merhamet; Âşıkların birbirine yokluktan bakışı.

Merhamet; Rüzgârın çiçek tozlarını ufuk ufuk taşıması.

Merhamet; Küçük bir kız çocuğunun sesi.

Merhamet; Yaşlı dimağların Allah katındaki tek kurtarıcısı.

Merhamet; Kuşların kursağında saklı annelik duygusu.

Merhamet; Kalbin yumruk yumruk dövülmesi.

Merhamet; Duyguların gözyaşlarıyla göz göz eritilmesi.

Merhamet; Gözlerden, bakışlardan semaya nazarlar bırakılması.

Merhamet; Yaşlıların hece hece tek alfabetisi.

Merhamet; Tüm çocukların saklandığı oyun kalesi.

Merhamet; Gönüllerin berak ve toz hali.

Ve çağıldayan sözlerime bir ket vurup durdurmak için bir bütün cümle kurup soluklanıyorum.

Eğer size bir tavsiye verecek olsaydım bu, merhametin hiçbir zaman hayatınızdan çıkmadığını bilmeniz ve buna göre karar almanız olurdu. Düşünün, hayatınızda her an olan bir duygu. Belki büyük bir iş yapan merhamet olmasa hayatın döngüsü sonlanırdı. Bu, bir abartı değil. Merhamet yani acıma, sizin diğer duygularınızı bir anne edasıyla besler. Merhamet duyguların en kudretlisidir.

SESSİZ BİR ÇIĞLIK

Nuru Beyza Tuncer

Bazen öyle bir an gelir ki
Sözcükler yetmez onu anlatmaya
Anlık bir sükût kaplar her yeri
Sokaklarda duyulur sadece çaresizliğin sesi

Uyumak istiyorum bu gece
Kelimeler kifayetsiz kalıyor düşlerimde
Boğazım düğümleniyor her konuşmak istediğimde
Gözlerimi kapatıp karanlıkta kayboluyorum sessizce

Bir anda unutmak kolay mı o günleri
Kaç çocuk çaresizce bekledi annesinin gelmesini
Bir nebze de yitirdik biz ümitlerimizi
Kolay mı getirmek yüzlerdeki tebessümleri

Diyecek bir söz bulamıyor insan
Kalpler algılayamıyor artık o an
Para, mal, mülk her şey yalan
Artık sevdiklerini kaybetmek istemiyor insan

Hani babalarımızı ağlamaz sanırdık ya
İşte o gün yine doluyor nice babanın gözleri
Dua ve yardımdan başka bir şeyin elden gelmeyişi
Hüsrana uğrattı onların koca yüreklerini

Ne kadar zaman geçerse geçsin üzerinden
Bu derin yaranın izleri silinmeyecek yüreğimizden
Tek bir dua var artık dillerde
Allah'ım tekrarıyla bizleri imtihan eyleme

ÖZGÜR DÜŞÜNCENİN ŞİRAZESİ

Başak Temur

İnsan düşünen bir varlıktır ve her zaman için düşünmenin kendisine getirilerinin de farkındadır. Peki ya İslami düşünme? İnsanoğlu olarak biz, Hz. Âdem ve Havva'dan bu yana düşünüyoruz. Aynı şekilde Müslümanlar olarak biz, İslami düşünme ve sorgulamayı da yapmaktayız. Fakat Batılılar İslami düşünme şeklinden rahatsızlar. Çünkü Kilise, Batı'yı düşünme konusunda korkutmuştur.

İnsanoğlu düşünerek doğru ve yanlış arasındaki ayrımı yapar. Kilise adamlarının korkusu da bundan mütevellitti. İnsanların düşünce özgürlüklerini kısıtlıyor, onları belli kalıplar altında yaşamaya zorluyorlardı. Buna karşı çıkanları da aforoz ediyorlardı. Düşünenler hakikate ulaşır. İşte Batılıların asıl korkusu da buydu. Bütün özgürlüklerin önünü açan Batı sıra düşünce özgürlüğüne geldiğinde bundan korkmuştur. İsmet Özel "Taşları Yemek Yasak" kitabında "Özgür olmayan in-

sanın hakikatle teması mümkün değildir." sözü ile Batılıların asıl korkusunun hakikatlerle yüzleşmek olduğunu belirtmiştir. Batılıların İslam'ı görmemeleri, bir diğer deyişle görmek istememeleri aslında çok öncelerden beri varlığını sürdürmektedir.

İslami düşünmenin bir şirazesi, akılcılığı vardır. İslam dini insanları düşünce yönünden kısıtlamaz, sınırlandırmaz. Bu da İslam ve Batı arasındaki ayrımı da bir bakıma gözler önüne seren gerçekler arasındadır. Biz Müslümanların düşüncelerinin bile bir şirazesi ve teminatı vardır. İşte bunları İsmet Özel kitabında "İslam'da sünnet-i seniye bizim davranışlarımızın olduğu kadar düşüncemizin de şirazesidir." şeklinde çok güzel ifade etmiştir. Peki ya biz, bizde var olan bu şirazeyi akılcıca kullanabiliyor muyuz ya da kullanıyor muyuz? Bu sorunun cevabı kişiden kişiye değişebilir. Fakat şu bir gerçek ki toplumumuzda ve

dünya genelinde Batılılar ne kadar eleştirilse de onlara karşı özentili söz konusudur. Batılılar ne kadar eleştirilirse eleştirilsin bir bakıma herkes onlara özeniyor, onların yaptıklarını yapıyor. Tabii ki her konuda olduğu gibi bu konuda da genelleyci konuşmak doğru olmaz fakat bu hakikat hepimizin malumudur. Onların teknolojileri, modaları, buluşları vb. sayabileceğimiz birçok şeye insanlar özeniyor ve bunları taklit ediyor.

İnsanları din, dil, ırk, mezhep veya herhangi bir şeye binaen yargılamıyorum. Fakat bu özentiliği ve taklitçiliği birçok Müslüman da yapmakta. Düşünce özgürlükleri bile kısıtlanmış bir topluma özenmek ne kadar doğru? Özellikle biz Müslümanlara ne kadar yakışıyor? İsmet Özel kitabında "İçine düştüğümüz bataklık insan yutan kumlar gibi, her hareketinde biraz daha kuma gömülüyoruz." diyordu. Bizler bu kumda debelenmek yerine oradan çıkmayı hedeflemeli-

yiz. Bunun için onlar gibi belli kalıplar içinde, belli başlıklar altında yaşamadığımıza göre bu da yine kişinin kendisine bağlı olan bir durumdur. Kişi kendini değiştirmeli, dar görüşlülükten kurtulmalı. Dar bir yerde olmak hiçbir şey ifade etmez.

İnsanlar düşünceleriyle kendilerine yeni kapılar açarlar ve bu açtıkları kapılar onları düşünce dünyalarında çok farklı boyutlara taşır. Düşündüğümüz zaman, mekân fark etmez ki. Fark teşkil eden tek şey kişinin o imkânları kullanarak kullanmamasıdır. Her şey kişinin benliğinde saklıdır. İsmet Özel de kitabında “*Oysa ne dar görüşlülüğün dar mekânda olmakla ne de geniş görüşlülüğün geniş mekânlarda yaşamakla bir bağlantısı var. Belki tersi bile doğrudur: Şehirler kalabalıklaştıkça insanların yalnızlaşması başka nasıl açıklanabilir?*” diyor.

Biz Müslümanları ve gayrimüslimleri birbirinden ayıran şey sadece dile getirdiğimiz inançlarımız olmamalı. Düşüncelerimiz ve yaptıklarımız da imanımız ve dinimizle örtüşmelidir. Müslüman bir şahsiyet olarak biz zaten mükemmelken gayrimüslimlere özenmek neden? İşte bu sorunun cevabı da kişinin kendisinde saklıdır.

من تشبَّه بقوم فهو منهم

“Kim bir topluluğa benzemeye çalışırsa o da onlardandır.”
(*Ebû Dâvûd, Libâs, 4*)

Peki, biz onlardan mıyız?

KARANLIĞIMI AYDINLATAN MUM IŞIĞI

Elif Betül Haklı

Öğretmen, mum misali,
Karanlıkta ışıldayan,
Söneni aydınlatan,
Öğretmen olmak, hem hâl ile hem kal ile sevmektir.

Öğretmen, güneş misali,
Etrafına ışık saçan,
Yoluna yoldaş olan,
Öğretmen olmak, hem hâl ile hem kal ile hissetmektir.

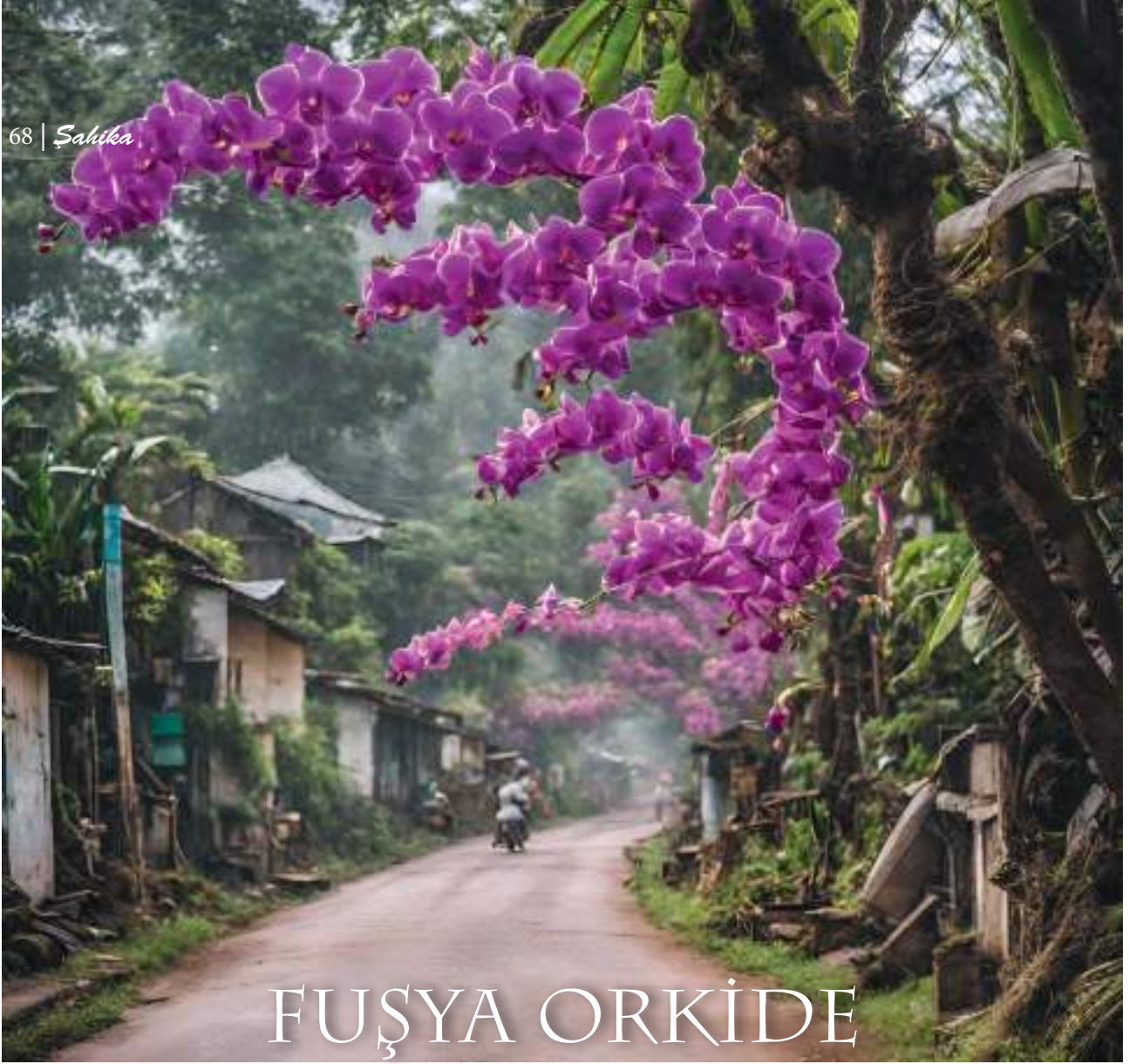
Öğretmen, pusula misali,
Yabancı bir şehirde,
Yol gösteren bir rehber,
Öğretmen olmak, hem hâl ile hem kal ile adanmaktır.

Öğretmen, saklı bahçe misali
Kitap gibi ilme'l-yakin,
Her bilgisi nadide bir çiçek,
Öğretmen olmak, hem hâl ile hem kal ile anlatmaktır.

Öğretmen, okyanus misali;
Binlerce kıyıya ulaşan,
Her kıyıyı büyüleyen,
Öğretmen olmak, hem hâl ile hem kal ile büyümek ve büyütmeektir.

Öğretmen, dağ misali;
Sırtını dayadığın,
Güvende hissettiğin,
Öğretmen olmak, hem hâl ile hem kal ile güvenmektir.

Öğretmen! Öğretmen olmak,
Hem mum hem güneş hem pusula hem de saklı bahçe,
Öğretmen, ışığı ile yolu aydınlatan yıldız misali yön buldurandır.
Çünkü öğretmen devri kapanmayan ilim yolunun kaynağıdır.

FUŞYA ORKİDE MAHALLESİ

Ayşe Nur İşcan

Yıl 2034. Artık ülke tam olarak gelişmiş ve kentleşmişti. Hemen hemen her tarafta rezidanslar, lüks arabalar görmeniz mümkündü. Ülkede, neredeyse fakir insan kalmamıştı. Bu iyi bir şeydi lakin kimse kimseye güvenmiyor, saygı duymuyor ve sevmiyordu. Herkes bencilleşmişti.

Evlenen insanlar ya parayla ya da reklam amacıyla evleniyorlardı. En önemli duygu olan huzur da yoktu ülkede.

Fuşya Orkide Mahallesi. Küçük ama tatlı bir yerdi. İki sokaktan oluşuyordu. İlk sokakta tüm evler Fuşya rengindeydi. O yüzden de buraya Fuşya Sokağı denmişti. İkinci sokakta ise tüm evlerin bahçesinde orkide bulunuyordu. Bu sebeple de buraya Orkide sokağı denmişti. Mahallenin ismi buradan geliyordu. Mahallenin en önemli özelliği ise kendi benliğinden vazgeçmemiş olmasıydı bana kalırsa. Bu

devire ayak uydurmamış, her şeyden uzak kalmışlardı.

Mahalle cidden kusursuzdu. Mahalle sakinleri, bizlerin aksine, birbirlerine güveniyor, saygı duyuyor ve seviyorlardı. Mahalleli-ler birbirlerine çok sadıklardı. Birine bir şey yaparsanız eğer, tüm mahalleliye yapmış sayılırdınız. Kentleşmeyen, kendi benliğinden uzaklaşmayan sadece Fuşya Orkide Mahallesi vardı. Ve şu anda müteahhitler oraya

kafayı takmıştı. Hedefleri Fuşya Orkide Mahallesi'ni yıkıp, yerine rezidanslar yaparak, iki kat para kazanmaktı. Mahalle sakinlerini umursamıyorlardı. Parayla susturmaya çalışıyorlardı lakin bilmedikleri şey; onlar için para önemli değildi, önemli olan birbirleri idi.

Mahalle en az üç gün sonra enkaza dönüşecekti. Müteahhitlerin hakları yoktu ama umursamıyorlardı. Tek umursadıkları gelecek paraydı. Para için her şeyi göze alabilirlerdi.

Ben gazeteci Asya Kaya. Bu mükemmel ötesi mahallenin yıkılışını öylece izleyemedim. Çok bilindik bir gazeteci değilim. O yüzden haberi yazsam en az bir hafta sonra haber yayılırdı ve işiştenden geçerdii. Sabaha kadar ne yapabilirim diye düşünmüş, çözüm yolu aramıştım. Sabaha karşı bulmuştum. Televizyona çıkacak ve Fuşya Orkide Mahallesi'nin sesi olacaktım. En azından hedefim buydu.

Bir tane arkadaşım vardı ve o da bir kanalın haber spikeriydi. Ondan yardım isteyerek akşam ki yayına katılmamı sağlamıştım. Şu an canlı yayının yapılacağı yere gidiyordum. Beni canlı yayına hazırlayacaklardı.

Yapabilecek miydim? Aklımda ki tek soru buydu. Hem heyecanlı hem de endişeliydim. Hayatım da ilk defa televizyona çıkacak olduğum

için heyecanlı, mahallenin sesini duyurabileceğimden emin olmadığım için de endişeliydim.

Yayın başlamıştı. Arkadaşım Sinem giriş konuşması yaptı ve beni takdim etti.

“Evet Sayın Seyirciler. Haberlere başlamadan önce bize kısa konuşmaya yapacak olan gazeteci Asya Kaya'yı davet ediyorum.” Cümlesini tamamladığında yanına yürümeye başlamıştım.

“Hoş geldin Asya. Söz sende.” Dediğinde gülümse dim.

“Hoş buldum. Öncelikle beni kabul ettiğiniz için de size minnettar olduğumu dile getirmek istiyorum. Evet Sayın Seyirciler, hepiniz benim şu an neden burada bulunduğumu anlamaya çalışıyorsunuz. Ben buraya Sessiz insanları sesi olmaya geldim. Bazılarınız belki biliyordur ama gene açıklamak istiyorum. Fuşya Orkide Mahallesi, her şeye rağmen kendi benliğini

kaybetmemiştir. Bu mahallede güven ve huzur iç içedir. Kardeşlikte öyle. Bildiğiniz üzere, artık ülkenin hemen hemen her yerinde rezidanslar var ama bu mahalle, müstakil evlerden oluşuyor.

Müteahhitler bu mahalle yi de rezidans yapmak istiyorlar. Mahalle sakinleri ne kadar karşı çıksa da umursamayıp, parayla ikna etmeye

çalışıyorlar. Mahalle sakinleri için önemli olan para değildi. Bunu anlamıyorlar. Üç gün sonra kentleşmeyen tek mahallemiz olan Fuşya Orkide Mahallesi enkaza dönecek. Mahalle sakinleri seslerini çıkaramıyorlar, çırkaranların da sesini duymuyoruz. Mahalle de oturan arkadaşım sesimizi duyur diyerek yardım istedi benden. Ben buraya Fuşya Orkide Mahallesi'nin sesini duyurmaya geldim. Ve duyurdum da sizden ricam bu haberi yaymanız ki üst görevde ki insanlar duysun ve mahalle yi kurtarsınlar. Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.” Dediğimde mutluydum. Eh biraz da heyecanlı.

“Biz teşekkür ediyor ve seni uğurluyoruz.” Dediğinde Sinem, gülümseyerek, kameraların kadrajından çıkmıştım.

Eve geldiğimde mahallelinin sesini duyurduğum için huzurluydum. Sabaha kadar uyumadığım için de bu huzurla birlikte rahat bir uykuya daldım.

Uyandığında yaptığım ilk şey telefona bakmak ve mesajları okumak oldu. Üst görevliler mahallenin sesini duymuş ve orayı dokunulmaz bölge ilan etmişlerdi.

Hedefimi gerçekleştirmiştim.

Benim sayemde Fuşya Orkide Mahallesi'nin sesini duymuşlardı.

ARAYIŞ

Beyza Sena Durukan

Bir hayal kuruyorum yine
Günlerimin mutlulukla geçtiği
Geleceğin umut dolu olduğu
Mutluluktan gözlerimin dolduğu

Bir karaltı çöküyor hislerime
Hissediyorum geleceği
Karanlık gökyüzü, hissiz bulutların olduğu
Güllerin hüznülenip solduğu

Bir fırça verin ellerime
Avuçlarımdan akan renklerle
Çizeyim huzuru, mutluluğu, umudu
Bir şekilde kalsın o hislerin sonsuzluğu

Hisleri taşan bir şair, yazarım ben
Umudundan kendini tattırmayan bir fâniyim
Mutluluk taşıran bir denizim
Kendini anlamayan içten bir yalnızım ben

SARSILAN HAYATLAR

İrem Su Bozağlı

Senelerdir içinde biriktirdiği öfkeyi Shunharca kusan bir insan gibi ansızın ve beklenmedik bir şekilde sallanıyor yer. Korku, müthiş bir hızla tezahür ettiği zihinleri adeta felç ediyor. Hayat da tıpkı korku karşısında felç olan zihin gibi, bir gecede ansızın durabiliyor. Umut, en cılız sesi ile bangır bangır bağırarak acıya galip gelmeye çalışıyor.

Bir baba... Soğuktan çatlamış ve rengi mora çalan dudaklarından evladının ismini eksik etmiyor. Acı, bir annenin kirpiğine takılı kalan gözyaşında en çarpıcı hali ile tezahür ediyor. Boğaza oturan yumru... Nefes almak ciğerleri yakıyor. Beklemek... Bir umut... Cılız bir sesin "Ben buradayım hayatım." demesini beklemek.

Ey insan! Kaldır başını ve bak etrafına. Tabutlar bedava, umutlar firari ... Çaresizlik tüm bakışlarda yerini almış. Elin kolun bağlı... Ağzını açsan diyecek sözün, verecek tesellin yok. Hayat küçük bir çocuğun gülümsemesi kadar içten ve kısa... Bunu yeni yeni idrak ediyor hayatın meşgalesine kapılmış zihinler... Lakin ödenen bedel... Fazlaca ağır... Yitip giden hayatlar, yarım kalmış yahut hiç gerçekleştirilememiş onlarca hayal... Enkaz altında bekleyen cansız bedenler... Nasıl dayanır insan? Nasıl katlanır? Bilemiyorum. Acının iliklerime kadar işlediğini hissediyorum. Çaresizlik ilk

defa bu kadar can alıcı belki... Umuda ilk defa bu kadar ihtiyaç var.

Deprem yalnızca yeri değil hepimizi salladı. Kendine gelmesi gereken insanlık müthiş bir şekilde sarsıldı. Bu muydu hayat? Bu kadar mıydık? Bir nefese bu kadar muhtaç mıydık? Kırıldık, kırdık. Öfkeliydik belki. Ne önemi var. Şimdi hepimiz ölüyüz. Ölüm bu muydu? Bu kadar yakın mıydı? Evet... Bu kadar yakındı ölüm. Ve evet bu kadar muhtaçtık bir nefese.

Kendimize geldik mi bilmiyorum. Geldiysek de ne kadar buralarda kalırsınız emin değilim. Lakin artık bildiğim bir şey var: Yarımız. Hatay, Adıyaman, Şanlıurfa... Saymaya, anlatmaya gücüm yok. Ölümü dileyenleri de gördüm. Ölmekten ölesiye korkanları da... Hayat demiştim. Bir soluk kadar hayat. Dudaklarımızdan pervasızca firar eden bir soluk kadar...

Sussun istedim dünya. Avunmak ve kan kaybetmek kolay. Sustum ne olur, dur dünya! Gün yerini geceye bırakmasın. Ayaz tenlerini üşütmesin. Olmadı. Gün geceye döndü. Ayaz bedenleri üşüttü. Dünya durmadı. İnsanlar öldü. İnsanlık... Onu sormayın. Zamanı çok cesurca kullanan bu insanlar kendisinde çok küçük bir suç bulur belki son kez... Belki son kez insan oluruz.

Sahi insan kaç kez ölür?

MEVLÂNÂNA' DA ÖLÜM

Sema Yüksel

“Külli nefsin zaigatül mevt” yani “Her nefis bir gün ölümü tadacaktır.” (En-biya Suresi 35. Ayette geçer.) Yani Allah ölümü insana baki kılmıştır. İnsanlık tarihi boyunca insanlar ölümün ne olduğu ile ilgili düşünceler ortaya atmışlardır. Yahya Kemal Beyatlı ‘*Sonbahar*’ şiirinde ölümü yaprağa benzetir. “*Yaprak nasıl düşerse akıp kaybolan suya / Ruh öyle yolların uyanılmaz uykuya*” ölümü ilk başta hissedilen sonrasında hiç olmamış gibi farz edilen yaprağa benzetmiştir. Bazı düşünürler her şeyin sonu olarak düşünürken bazıları da onu bir başlangıç olarak yorumlar.

Mevlâna ise ölümü düğüne benzetmiştir yani Şebiarus demiştir ölüm için. Çünkü

onun için ölüm bir yaprak değildi, onun için ölüm dünyadaki insanların en mutlu günüydü, Şebiarus ’tu . Tam da onun istediği gibi kutlanılmaktadır ölüm günü. Yas tutmak yerine onun yaşamını, felsefesini anlatma ve anlama çabasıdır insanlar. O yüzden Şebiarus sema gösterileri, müzik dinletileri, şiir okumaları ve dini sohbetlerden oluşan bir düğün gecesidir.

Ölüm, insanın fiziksel olarak bedeni terk etmesi değil, ruhun ebedi bir varlığa dönüşmesidir. Mevlâna için ölüm bir ayrılık değil sevgiliye kavuşmaktır. Eserlerinde ölüm ebedi dünyaya ulaşmak, burada sınırlandırmalardan kaçmak olarak karşımıza çıkar.

ÖLÜM AYNASI

Lakin ölüm herkes için kurtuluş noktası değildir. Bazıları için bir hapisanedir. Kaç metrelik toprağın altında tek başına yanmaktır. Ölüm o yüzden bir aynadır. Doç. Dr. Emine Yeniterzi “Mevlâna’nın Tefekkür Dünyası” adlı makalesinde “*Ölüm Mevlâna için bir aynadır, iyiler için iyi, kötüler için de kötüdür.*” ifadesini kullanır. İyiler cennette yani güzellikler dolu bir bahçede, kötüler ise bir alevli ateşlerin ortasında bulacaktır kendini. Bu dünyada ne kadar iyilik yaptysak diğer dünyada o kadarını göreceğiz. Divan-ı Kebir kitabında ne demiş Mevlâna: “*Aşk ayasının yüzünü benlik ve varlık nefisi ile bulandırmayalım.*” Nefsimize söz geçirmezsek

zati kaybetmiş olur öbür dünyada diğer iyiliklerimiz hep boş olur. Yine Divan-ı Kebir'de "Maşheri sev, onu sen kurdun." demiştir. İnsan kendi ahiretini kendi hazırlamış çünkü. Mevlâna "Ölmeden önce ölünüz!" diyerek de ölüme hazırlıklı olmamız gerektiğini dile getirmiştir.

Mevlâna ölümü ikiye ayırır: ilki zaruri her nefsin tadacağı tabii ölüm. İkincisi ki iradi ölüm, sadece kendine nefis terbiyesi vermiş olabilen insanların yaşayacağı bu dünyadaki ölüm. Herkes zaruri ölür ama herkes nefsen ölmez.

ZARURİ ÖLÜM

Her nefsin tadacağı tabii bir ölüm vardır. Lakin Mevlâna bunu kastetmemiş. Onun için Ölmeden önce ölüm ifadesi iradi ölümdür. Yani önce nefsi öldürmek. Nefis insanı kötü yollara saptırır. Hak yolunun önündeki şifreli bir kapı olarak düşünebiliriz. Mevlâna bize bu şifreyi öğretmek için çabalamış.

Mezarlıklara gittiğimiz zaman insanın aklına birçok soru gelir: Ne zaman öleceğim, nasıl öleceğim, niçin öleceğim? Allah için ölürsen ne âlâ, lakin dünyalık heveslerle ölürsen durum vahim. Hele de kalp kırdıysan...

Şefik Can Bey'in 'Mevlâna'nın Evrensel Görüşü' adlı makalesinde şöyle bir hikâye geçer: "İçki içip sarhoş olan bir kişi yolun kenarına düşüp eve gidemez hale geldiğinde bazı kişiler, utanmadan

içmiş, sarhoş olmuş, bir de âleme rezil oluyor derken Hz. Mevlâna kim bilir o adamın ne derdi vardı da bu kadar içmiş diye düşünür. Onu alın, eve götürün, yardımcı olun der." Sizce de şifre ön yargıları kırmak insanın içini düşünmek değil miydi? O ne yaptı, demekten çok insan ben ne yaptım, demeli ki nefsini öldürebilsin. Bence öyle birine ön yargıyla yaklaşarak onun kalbini kırarız ki kalp kırmakla Kabe'yi yıkmakla eşdeğer. Mecalis-i Seba kitabında "Gönle gelen her şeyi, söylenen her sözü. Uğranan her hali..." bilendi belki de Mevlâna o yüzden demişti ya alın eve götürün yardım edilecek varsa çözün, bilemeyiz ne hale düştüğünü adamın, bilemeyiz içindeki kuru bizler bilemeyiz belki ama Mevlâna bilmiş insanlara karşı ön yargısı olsaydı o da nereden bilecekti içindeki yangını. O an alsaydı o adamın ahını öbür dünyada nasıl verecekti hesabını. Bu yüzden ne birinin kalbini kırılım ne de birinin ahını alalım. "İnsanların güzelliklerine, dış görünüşüne bakma da ahlaklarına, tabiatlarına bak."

Toprağın altına girdiğinde ona dış görünüşleri değil de içindeki nefse bakacaklar. Nefsinin ne için kullandın hangi yolda kullandın diyecekler. Mevlâna Divan-ı Kebir kitabında "Bir şeyden kaçacaksan yulandan, akrepten, aslandan, kaplandan kaçma da bedenden kaynağını alan nefsanî isteklerden kaç! Çünkü başımıza

gelen bütün belalar, çektiğimiz bütün zahmetler, meşakkatler boş ve olmayacak heveslerden meydana gelir." der, başta da dediğim gibi nefis bizleri doğru yoldan uzaklaştırarak dünyalık işlerle uğraştırır o yüzden bu dünyada ölün ki diğer dünyada neler oluyor demeyesiniz. Ne demiş Mevlâna Mektubat kitabında "Dostların azizi, öğüt veren akıldır, düşmanların en kötüsü de Nefs-i emmare'dir."

İRADİ ÖLÜM

"Ölmeden önce ölünüz." önce bu ifadeyi bir anlamaya çalışalım. Ölmeden önce ölünüz insan nasıl ölmeden önce ölür ki çok değişik geliyor insana, biraz kafa yormak gerekiyor sonradan anlıyor insan ne demek istediğini. Diyor ki önce nefsindeki hevesleri öldür, sonra yine ölürsün. Rubailer kitabında,

"Uyan ey gönül! Dünya geçip gidiyor.

Bu ömür sermayesi eriyip gidiyor.

Beden konağında gafletle oturup uyuma.

Çünkü ömür menzilinden kervan geçip gidiyor." Dizeleleri yer alır.

İnsan nefesine söz geçirirse kazanır lakin insan nefsi çok baskındır. Onu başarmak büyük sabır gerektirir. Ne demiş Abdülbaki Gölpınarlı "Kimi sabrından susar, kimi saygısından, kimi de sevgisinden." Biz üçünden de susalım. Allah sabredeni, Allah için seveni, saygısında kusur

etmeyi sever ama bu üçü de insanın nefisine ağır gelir. Bu yüzden önce nefis sonra bedenimiz ölmeli tabii ki çok zor lakin Mevlâna nasıl nefsimizi öldüreceğimizi de söylemiş bizlere. Sırf sevgiliyle kalmak için, Rubailer kitabında şu ifade geçer: "Alemde tek olan,

eşi bulunmayan sevgilimle 'tek mi, çift mi' oynadık. Bana "Tek mi istersin, çift mi?.." dedi. Ben de 'Seninle çift olmak ve bütün alemden tek kalmak isterim' dedim.." demiştir. Yani nefsanî duygulardan arınmış tek Allah ve Peygamber için yaşamış bir âlim-

dir. Kendine büyük terbiyeler vermiş yanındaki ilim irfan sahibi olmak isteyen öğrencilere ders vermiştir. Üzerinden 740 yılda geçse onu öğrencileri hiç bitmemiştir. Sözlerimi Mevlana'nın şu cümleleriyle noktalamak istiyorum.

*Öldüğüm gün tabutum götürülürken,
Bende bu dünya derdi var sanma.
Benim için ağlama, yazık, vah vah deme;
Şeytanın tuzağına düşersen,
O zaman eyvah demenin sırasındır,
Cenazemi gördüğün zaman firak, ayrılık deme,
Benim kavuşmam, buluşmam işte o zamandır,
Beni toprağa verdikleri zaman,
Elveda elveda demeye kalkışma,
Mezar cennet topluluğunun perdesidir.
O ölmedi sadece düğün vakti geldi.*

GÖKTE BULUT, YERDE YAKUT

Başak Temur

Serin rüzgâr ve bahar,
Açar çiçeklerini sana bakar.
Dur durak bilmez ırmak,
Hayat misali tez akar.

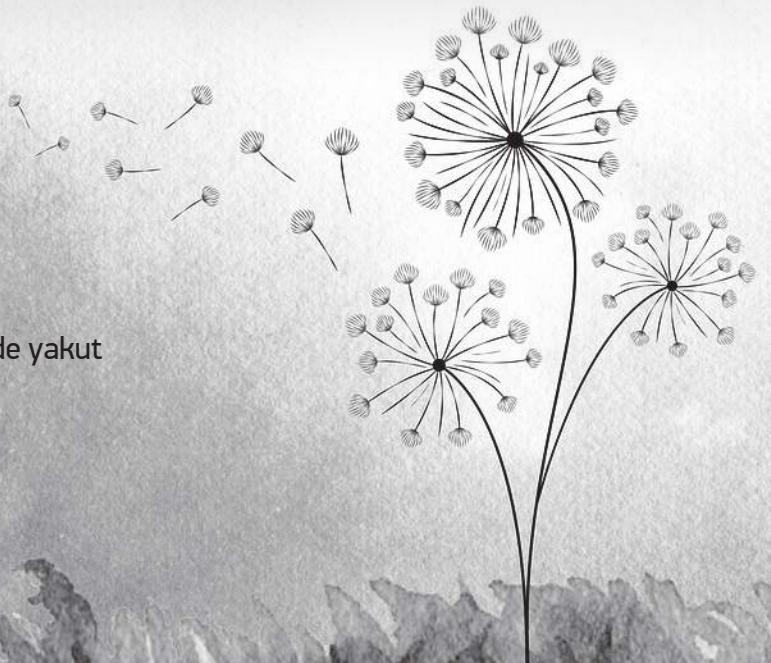
Hayat deyip geçersin
Hep bir ışık gözlersin
Aydınlık göremeyince
Sen hep küsersin.

Göremezsın gittiğini
Nerede başlayıp bittiğini
Hesap edemezsın işte
Göz açıp kapayınca geçtiğini

Bilemezsın kaybolduğunu
Ne zaman yok olduğunu
Bilemezsın gözden kaybolanın
Rüzgârda savrulan gül olduğunu

Her bahar açar çiçekler
Sonbaharda solar giderler
Yazın meyvesini yiyenler
Kışın özlemini çekerler

Bu rüzgâr ki gökte bulut,
Yerde dökülmüş yakut
Bulamazsan beni yerimde
Olmuşum gökte bulut yerde yakut

ALTIN ORAN

Mehmet Demirbilek

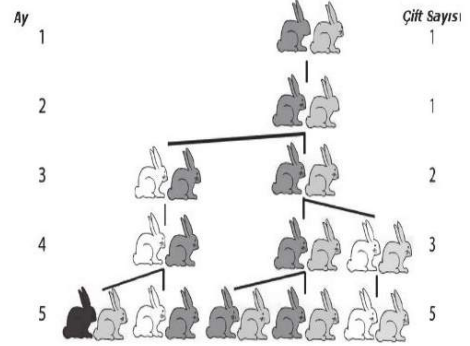
Altın Oran Nedir?

İtalyan bilim insanı Leonardo Fibonacci tarafından oluşturulan ve kendi adı ile literatüre geçen Fibonacci dizisinin herhangi ardışık iki teriminin büyük olanının küçük olanına bölümü ile elde edilen orandır. Fibonacci dizisinin her terimi kendinden önceki 2 terimin toplamı şeklinde ifade edilmektedir.

Fibonacci dizisinin elemanları 1,1,2,3,5,8,13,21,34,55,89 ... sayılarından oluşmaktadır. Altın oran yaklaşık olarak 1,618 sayısına tekabül etmektedir ve Yunan alfabesinde ϕ (phi) harfi ile gösterilmiştir.

Tavşan Üreme Sistemi

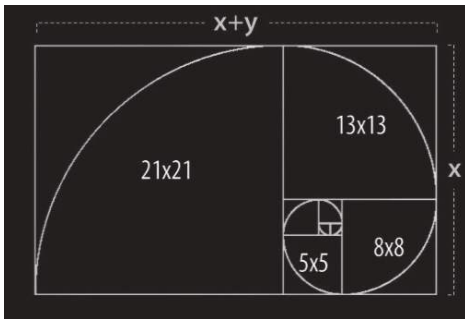
Fibonacci dizi terimleri tavşan üreme prensibine dayandırılmıştır. Diyelim ki hiçbir tavşan ölmüyor ve bir çift tavşan bir ayda olgunlaşıyor. Olgunlaşan bir çift tavşan ikinci ayda üreyebiliyor ve dünyaya bir çift tavşan getiriyor. Bu durumda oluşacak tavşan çifti sayısı Fibonacci dizisinin elemanlarını vermektedir.

$$\phi = \frac{1 + \sqrt{5}}{2} = 1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{1 + \dots}}}}$$

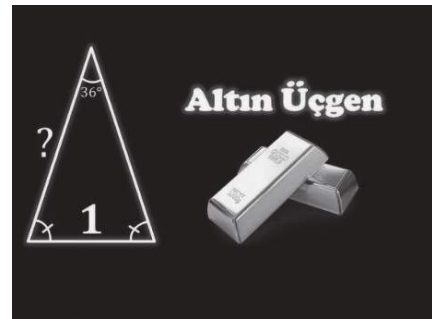
Altın Oran(Phi) Bulunuşu

Altın oran yani Phi sayısı yandaki gibi bulunabilir. Aynı zamanda bu sayı $x^2 - x + 1 = 0$ denkleminin de iki kökünden büyük olan köküdür. Bu orana sahip çokgenler oluşturulabilmektedir. Bu çokgenlere Altın çokgen ismi verilmiştir.

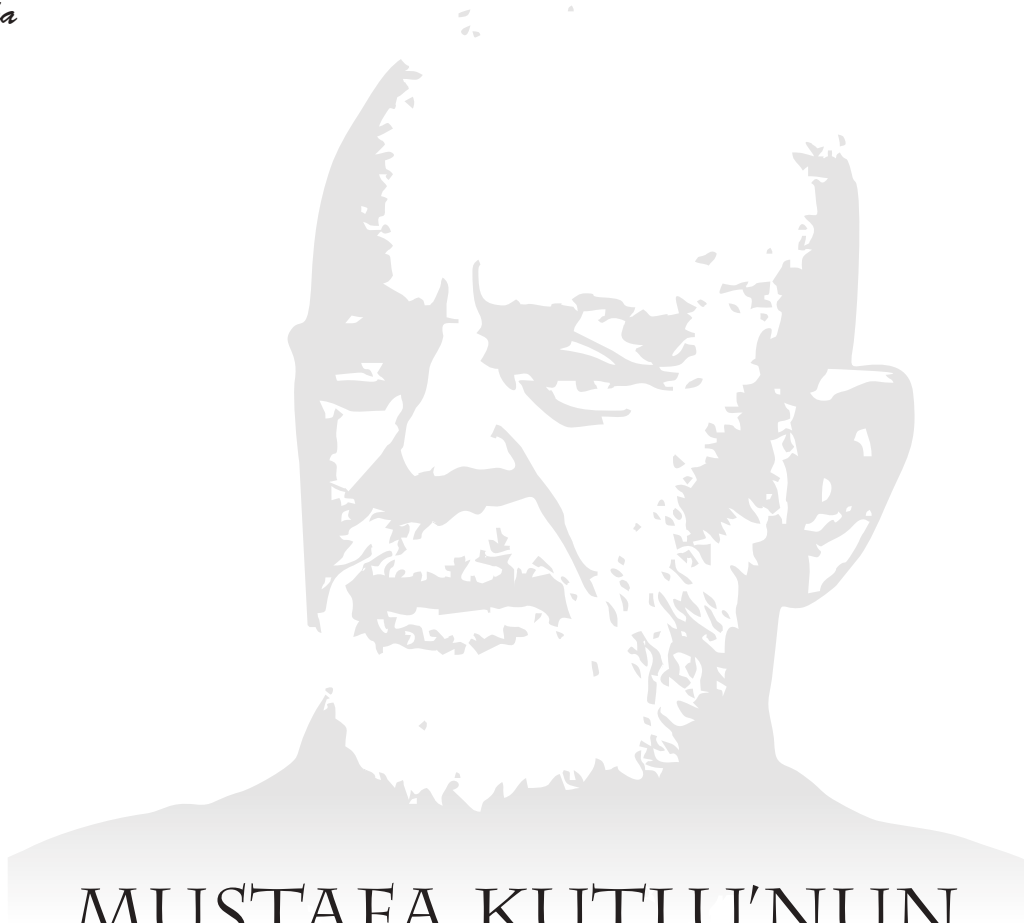
Altın Dikdörtgen

Yukarıda görmüş olduğunuz dikdörtgen altın dikdörtgendir ve altın oran kullanılarak oluşturulmuştur. Her dikdörtgenin içerisine bir çeyrek çember yayı çizilerek bir sarmal oluşturulmuştur. Oluşturulan sarmala da Altın Sarmal denilmektedir.

Altın Üçgen

Tepe açısının karşısındaki uzunluk 1 br olan 36-72-72 üçgeninin ikizkenarları altın oranı yani phi sayısını vermektedir. Bu üçgene altın üçgen denilmektedir.

MUSTAFA KUTLU'NUN ESERLERİNDE UMUT KAVRAMI

Dilara Adıyaman

Umut sözcüğü “Ummaktan doğan güven duygusu, ümit” olarak tanımlanır. İnsanoğlu da daima içinde umudu saklar, güne başlarken bile hep bir umut içerisindedir. Bazen bir olayın gerçekleşmesini hayal etmek bile aslında insanoğlunun içerisindeki umudun en büyük göstergesidir.

Bir şiirinde Cemal Süreya, sevdiği kadın için şöyle diyor: “Şimdi açsam pencereyi beklemem, Sen gelsen. Olmaz ya hani geliversen...” Umut etmek insanı ayakta tutan bir duy-

gudur, bazen bir şeyin isteği-miz doğrultusunda gerçekleşmeyeceğini biliriz fakat umut ederiz, o durumun isteğimiz doğrultusunda gerçekleşmesini umarız ve bu umudumuza güveniriz. İşte umut basit bir duygu gibi görünse de insanoğlunu her daim ayakta tutan ve harekete geçiren önemli bir duygudur.

“Hakikat aramakla bulunmaz, ama bulanlar arayanlardır...” Hakikat aramakla bulunmazsa aramayanlar aslında bulmak istemeyenlerdir yani

hakikati bulmayı umut etmemek aslında hiç aramamış olmaktır. Bestami Hazretleri, her hakikatin içinde umudun gizlendiğine inanır çünkü ona göre aramak, umut etmektir hakikate güvenip inanmaktır. İşte umut, bizim içimizde büyümeyi bekleyen bir filize benzer, filiz ise su ve bakım ister. Biz ne zaman umudumuza güvenirsek içimizdeki filiz de gitgide büyür ve bizi her daim ayakta tutar.

Kutlu, eserlerinde dostluğa, tasavvuf, tevazu, dayanışma

gibi birçok konuya değindiği gibi “umut” kavramına da oldukça önem vermiş ve bu kavramı biz okurlara bunu başarılı bir şekilde aktarmış ve hissettirmiştir. Kutlu’ya göre umut, bir çiçeğe benzer. Çiçek büyümek için suya ve güneş ışığına ihtiyaç duyar. Umut da böyledir, umudumuz olmadığı zamanlar gücümüz de olmaz fakat umudumuz olduğu zaman, bir çiçek gibi büyürüz, zorluklar karşısında dirençli oluruz ve kaybettiğimizi düşündüğümüz anlarda o çiçek gibi yeniden hayata tutunur ve eskisinden daha güçlü şekilde mücadelemize devam ederiz.

Mustafa Kutlu, umut kavramıyla ilgili İyiler Ölmez adlı eserinde şöyle demiştir: “Umudunu kaybetmeyeceksin arkadaş, kaybettin işin bitti.” Umudumuzu kaybettiğimiz anlar olur, çıkmazda olduğumuzu ve kendimizi yalnız hissettiğimiz anlar... İşte böyle anlarda, sevdiğimizimizin yanımızda olmasını, bize doğru yolu göstermesini isteriz. Bu eser; bir Anadolu şehrinde bir araya gelen, dostluğu, dayanışmayı ve umudu vurgulayan 4 farklı insanı anlatır. Onlar, yorgun hayatlarına, öksüzlüğü, yoksulluğa rağmen kardeşliği, umudu ve iyiliği anlatır bize. Umut bir çiçektir ve bu dört insan bunu yaşadıkları zorluklara rağmen, bir arada olup umutlarını diri tutarak nasıl başa çıktıklarını en iyi şekilde bizlere göstermişlerdir.

Kutlu bir başka eseri olan Nur’da ise bu konuyu, şu cümleyle ifade etmektedir: “Umut

kalbimizde bir kuştur, sürekli öter.” İşte burada şunu anlamalıyız ki umut hayattaki çoğu şeyin başlangıcı ve bitişidir. Eğer umudumuzu kaybedersek başlamadan biten hayallerimizin katili oluruz.

Anadolu insanının sevgisi, kederi, yoksulluğu, hayatın tüm canlılığı, umutlarına bağlıdır. Umut bir gece vakti, gökyüzündeki en parlak yıldız benzer, karanlıkta onun ışığından yol alır, onun ışığı sayesinde karanlık yollarda kaybolmadan hedefimize ulaşır, mutluluğa yeniden hep taze umutlarla kavuşuruz. Burada karanlık yollar, bize yaşadığımız ve her daim karşımıza çıkan zorlukları temsil eder. O karanlık yollarda bazen kaybolur, bir çıkış yolu bulamayız ve tam bitti dediğimiz anda umudumuz başlar yani o en parlak yıldız. O yıldız, bize sevinç verir, neşe verir ve en önemlisi yolumuzu aydınlatır, ufkumuzu açar ve zorlukların üstesinden gelmeyi öğretir.

Kutlu, Arkakapak Yazıları adlı eserinde, “Hep bir şeyler olsun diye bekleriz. Gelecek budur. Dalındaki yaprak düşer, tomurcuk patlar. Bazen gökyüzü bulutlarla kaplanır. Sıkıntı kol gezer etrafımızda... Bir ıslık duyulur ve ufuk hep oradadır.” Bu eserde ufuk, umuda benzetilmiştir. Sıkıntı ve kederle kaplanır bazen hayatımız, eserde olduğu gibi kara bulutlarla...

Fakat zor anlarımızda umuda sığınırız çünkü umut, bize daima güven veren içimizi fe-

rahlık verip ruhumuzu rahatlatan bir duygudur.

Kutlu’nun bir diğer eseri olan Rüzgârlı Pazar’da, “Umudu kesmemek lazım. Umudu kaybetsem evden çıkamam, umut bizim ekmeğimiz.” diyen kahramanla birlikte yazar, bizler için çok basit olan evden çıkma olayını bile umuda bağlamıştır. “Rüzgârlı Pazar” kitabı evlatlarına daha iyi bir gelecek sunabilme umuduyla köyden kente iş bulmak için göçen insanların hikayeleriyle kurulmuş ve biz okurlara aktarılmıştır.

Ve son olarak Mustafa Kutlu’nun Hüzün ve Tesadüf adlı eserinde, şu alıntı umut kavramıyla birlikte bizlere bir çok duyguyu anımsatabilir. “Öldü demeye dil değil, gönül el vermiyor. Bir gün olup çıkageleceği düşüncesi, umudu, sönmeye yüz tutan bir kıvılcım olsa da kalbimizin derinliğinde saklı...”

İnsanoğlu gerçekleşmesi imkânsız olan olay ve durumlarda da umut duygusundan vazgeçmez ve her daim diri tutar içinde. Bu eser de ölen bir kişinin tekrar dönebileceğine inanıp umut eden bir insanın o anki durumunu anlatır.

İşte konumuz olan umut, basit bir kavram gibi görünse de insan yaşamı ve faaliyetleri için oldukça önemlidir. Umut kavramını, başarılı bir yazar olan Mustafa Kutlu, öyküleriyle kalıcı kılmış ve biz okurların kalbinde önemli bir yer edinmiştir.

İNSAN OLMANIN DERİNLİĞİ

Dilara Dinç

Yukarıdaki fotoğrafa biraz dikkatli bakalım. Bir Türk askerinin kucağında yaralı bir İngiliz subayı var. Tarih boyunca hiçbir zaman aynı safta yan yana gelmemiş bu iki milletin askerleri arasında nasıl böyle bir dayanışma örneği olabilir, insan gerçekten merak ediyor. Çanakkale Savaşı'nda yaşanmış bir olayın sonraki nesiller tarafından unutulmaması için yaptırılmış bu heykel ile bizden hangi olayı hatırlamamız isteniyor?

Hatırlayalım: 25 Nisan 1915... Conkbayırında Türkler ile İngilizler arasında ölüm kalım savaşı yaşanıyor. Siperlerinden fırlayan askerler birbirlerine süngü ile saldırıyorlar. Amaç düşmanı yenip onun siperini ele geçirmek. Aralarında çok kısa mesafeler bulunan siperleri ele geçirmek kara birliklerinin ilerlemesi için çok önemli. Müthiş bir çarpışma sonunda iki taraf da yenilemeyerek siperlerine geri çekiliyorlar. Yaralıları ve ölülerinden götürebildiklerini de siperlerine taşıyorlar.

Ortalık sessizleşiyor. İki taraf da siperlerinde kendilerine yönelik bir saldırı ihtimaline karşı elleri tüfeklerinde karşı tarafı gözlüyor. Bu arada bir

çığlık sesi yükseliyor. Acılar içinde kıvranan ve bir ayağı kopmak üzere bulunan bir İngiliz yüzbaşı şiddetli bir şekilde feryat etmektedir. Dakikalarca sürer bu çaresiz feryat. İngilizler siperlerinden çıkıp kendi subaylarını kurtarmayı düşünseler de buna cesaret edemezler. Çünkü siperden kafasını kaldıranın aynı anda sayısız kurşuna hedef olması an meselesidir.

Bu arada kimsenin ummadığı, hiç beklenmeyen bir şey olur. Türk siperlerinden bir asker tüfeğinin ucuna beyaz bir mendil bağlayarak tüfeğini sallamaktadır. Askerlikte beyaz bayrağın ne anlama geldiğini herkes çok iyi bilir. Barışı simgeler beyaz bayrak, bizden size zarar gelmez anlamını verir.

Türk askeri ucuna beyaz mendil bağlanmış tüfeğini sallaya sallaya siperinden çıkar. Tüfeğini yere bırakarak yaralı İngiliz subayının bulunduğu yere doğru yürür. Herkes şaşkınlıktan donakalmıştır. Nefes bile almadan ona bakmaktadır. Türk askeri, yaralı subayı kucaklayarak İngiliz siperlerine doğru ilerler. Tam siperin önüne gelince yaralı yüzbaşıyı usulca yere bırakır ve geri döner.

Peki, biz bunları kimden öğreniyoruz? Yaşanmış ve unutulmuş bir olayı bize hatırlatan kim? Bir Türk mü? Hayır... Bir Müslüman mı? Hayır... Peki, kim? Bir İngiliz devlet adamı. Öyle sıradan bir devlet adamı da değil. Müthiş bir kariyere sahip bir bürokrat. Şimdiki devasa büyüklüğe sahip Avustralya devleti o zaman İngiltere'nin bir sömürgesi. Bu devlet adamı da İngiltere'nin Avustralya'yı yönetmesi için atadığı genel vali. Avustralya Genel Valisi sıfatıyla Çanakkale Savaşı'ndan yıllar sonra Türkiye'ye gelen Vali William Casey, Çanakkale'de üstteğmen olarak savaştığı yıllarda gözleriyle şahit oluyor bu inanılmaz olaya. Herkesin unuttuğunu o unutmuyor. Bu müthiş olayı en ince ayrıntısına kadar gazetecilerin gözü önünde herkese anlatıyor. Sanki bir vicdan borcunu ödüyor insanlığa

Bu akıl almaz olayın insani boyutu ne kadar derindir. Savaşın en kanlı anında intikam hislerinin en yükseğe tırmandığı o duygusallık saatlerinde insan olduğunu hiç unutmayan nice halis kalpler var. Allah, onları ve onların başardıklarını bize asla unutturmuyor.

BEN BİR GEMİYİM

Dilara Adıyaman

Ben bir gemiyim okyanuslarda kaybolmuş. Milyonlarca gemi gibi hedefime doğru gitmek istiyorum, her yer kapkaranlık. Geleceği taşıyorum limanıma. Umudu, sevinci, hayatı... Bir milletin geleceği benim. Ben bu karanlıkların arasından çıkmalıyım.

Bana sen lazımsın kutup yıldızım. Bir tek seni izleyebiliyorum gökyüzünde. Sen göstermelisin yönümü; daimi ışığınla, verdiğin umutla. Seninle daim olmalı hayatım, uzun yolculuğuma sen eşlik etmelisin. Senin ışığınla aydınlanmalıyım. Bu uzun yolculukta zorlukların üstesinden gelmeli, yeni ufuklara yelken açmalıyız; zifiri karanlıkta, yönümü kaybettiğim anda deniz fenerim olmalısın, zorlukların üstesinden gelmeyi öğreten olmalısın.

Ben bir gemiyim, bu uzun yolculukta tek yardımcım, yol gösteren pusulam, sensin. Bir hayalin ardında gizlidir umudum, ufka giden yolculuğum. Bu yolculukta, bir birey olarak görevlerimin farkına varmalı, ülkeme sahip çıkmalı, hayallerinin gerçekleşmesi için gelecek nesillere yardım etmeli, onların pusulası da ben olmalıyım ve onları başarıya ulaştırmalıyım. Milletimin sorunları için çözüm yolları bulmalı, bunun için çalışmalıyım. Cahilliği, yoksulluğu ortadan kaldırmalıyım. Senin yol göstericiliğinle başaracağım hepsini. Hayat denen karmaşık okyanusta kaybolmayacağım. Sayende en önde ulaşacağım limanıma.

Bu uzun yolculuk son bulmamalı ve başarıyı ülkem için daim kılmalı, pes etmemeliyim çünkü başarılı olmak sadece kendim için değil ülkem, milletim ve gelecek nesillerimiz için önemli olduğunu biliyorum. Her limana ilk ben varmalıyım, seninle beraber başarmalıyım.

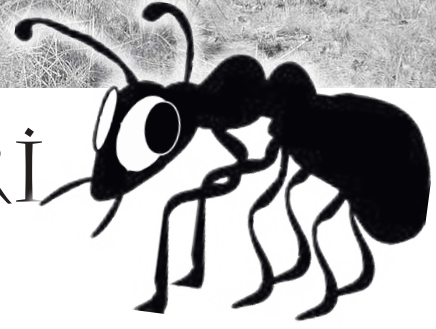
Ben bir gemiyim uzun bir yol var önümde, zorluklarla dolu. Kaybolmayacağım bu zifiri karanlıkta, ışığınla yol alacağım, izinden geleceğim. Deniz fenerimsin sen, ışığınla daima güven veren. Ufkumu genişletip yol gösteren... Işığını gördüğüm zaman bütün kayalıklardan emin olacağım. Hiçbir kötülük kalmayacak önümde. Büyüyeceğim zamanla, ışığın bana başarıyı gösterecek, gücümü kaybettiğim anda güç verecek, vadettiğin başarıyla yeniden umudumu yeşerteceksin.

Ve bugün senin günün pusulam, kutup yıldızım, deniz fenerim. Aslında her gün senin olmalı, bir güne sığmamalısın, biz senin değerini bir ömür bilmeliyiz ve bize her gün 24 Kasım olmalı. Emeğini ödeyemeyiz, bütün çiçekler senin için, en güzel dileklerimiz senin için. İyi ki varsın, iyi ki varsınız!..

TERMİT KULELERİ

Süreyya Ayşe Küçük

Allah'ın yarattığı en ilginç varlıklardan biridir termitler... Termit diye isimlendirilen bu muhteşem karıncaların yaptıkları işlerle cüsseleri arasında bulunan uçurum, onların eserlerine hayran bırakıyor insanı. Termitler bir karınca türü. En önemli özellikleri ise kör olmaları... Görmüyorlar ama görenleri şaşkına çeviren işlere imza atıyorlar. Ortaya koydukları yapılar en yüksek seviyede mimari tasarım zekâsı gerektiren işler...

Hayalinizde boyları bir iki santim büyüklüğündeki termitlerin yaşamaları için gereken bir yuvayı düşünün. Boyutları ne kadar olabilir böyle

bir yuvanın? Enine, boyuna, derinliğine bir rakam biçin. En şişirilmiş rakam, termitlerin yaptığı yuvanın ölçülerinin yanına bile yaklaşamaz. Siz, beş altı metre yüksekliğinde iki - on iki metre genişliğinde bir yuvayla yolda yürürken karşılaşsanız ne düşünürsünüz? Düşünemeyeceğiniz tek şey bu topraktan yapılmış kulenin bir karınca yuvası olacağıdır. Aklınıza her şey gelir de küçücük karıncaların vücutlarına göre böyle devasa bir bina oluşturabilecekleri gelmez. Yanında durup da kafanızı kaldırdığınız zaman sizin üç katınız yüksekliğindeki bir binanın, sizin yüzde biriniz bile gelmeyecek

küçücük karıncalar tarafından inşa edildiğini düşünmek kimin aklına gelebilir ki? Hele bu karıncalar körse o zaman şaşkınlığınız kat be kat artmaz mı?

Dışarıdan bakınca bir kum yığınına andıran bu karınca yuvalarının içinde işleyen düzeni anlayınca insanın şaşkınlığı yerini müthiş bir hayranlığa bırakıyor. Bir bilim heyetinin ince hesaplarının uygulamaya geçirildiği biyolojik bir laboratuvarı andırıyor bu yuva. Bir milyona yakın bir karınca topluluğunun hep birlikte yaşamalarını kolaylaştırmak için gereken ne kadar tedbir varsa en ince detaylarına kadar he-

saplanıp uygulandığı mükemmel bir uyum mekanizması çıkıyor meydana.

İklimlendirme sistemleri, beslenme amaçlı mantar üretme bahçeleri, emniyet tünelleri, geçiş koridorları vb.nin iç içe ilerlediği bu mekânda her şey birbirine bağlı bir fonksiyona sahip. Yarım milimetrelik bir beyne sahip kör karıncaların bu harika sistemi nasıl kurguladıklarını düşünmek insanı gerçekten heyecanlandırıyor.

Bir termit yuvasının ihtiyacı olan oksijen için günlük 1500 litre havanın yuvaya dolması gerekiyor. Fakat bu hava bir anda içeriye girerse ortam dayanılmaz bir sıcaklığa boğulup termitlere yaşama şansı bırakmıyor. Bunun için havanın doğrudan değil dolaylı olarak, aniden değil yavaş yavaş içeri girmesi gerekiyor. Bu yüzden yuva inşa edilirken binanın dış yüzeylerinde havanın içeriye girmesini sağlamak için incecik kanallar açılıyor. Bu kanallardan içeri giren havanın aşağıda bulunan nemli mahzenlere uğramasını sağlıyor bu incecik kanalların yolu. Havayı nemli mahzenlerle buluşturduktan sonra onun yukarıya çıkmasına uygun bir sistem oluşturarak yuvanın içindeki hava dolaşımını ve sıcaklık seviyesini ayarlayan bu incecik kanalların rolünü bu kör varlıklar nerden biliyorlar ve görmedikleri o yolları nasıl açıyorlar? İnsanın bu hadise karşısında ürpermemesi mümkün mü?

Şiddetli yağmurların yapıya zarar vermemesi için yuva aşağıya meyilli bir şekilde inşa ediliyor. Ayrıca bir takım oluklarla bu amaç daha da kuvvet-

lendiriliyor. Bu devasa kulenin içindeki termitlerin dışarıya çıkmadan beslenebilmeleri de oluşturdukları mantar üretme bahçeleri sayesinde gerçekleşiyor. Karıncalar kestikleri ağaç yapraklarını içeriye taşıyorlar. Sonra bunları çiğneyerek belirli bir nem ortamına bırakıyorlar. Bir süre beklendikten sonra bu çiğnenmiş yaprakların üzerlerinde mantarlar oluşuyor. Oluşan bu mantarlar, karıncaların beslenme ihtiyacını bir mevsim boyunca karşılıyor.

Bu toprak kule nasıl oluyor da bir tarafa yığılmadan yukarıya doğru yükseliyor, diye bir soru gelmiştir muhakkak akla. Nasıl bir harç kullanılıyor ki bu yapı yukarıya doğru yükseltilebiliyor? Termitlerin salyaları sağlıyor bu işi. Salyalarını toprakla karıştırınca sert ve dayanıklı bir malzeme ortaya çıkıyor.

Bilim adamları yüz binlerce karıncanın dev bir işbirliği sonucunda meydana getirdiği bu muazzam yapının işleyişini anlayabilmek için bir deney yapıyorlar. İnşasına yeni başlanan bir termit yuvasını daha başlangıç aşamasında ikiye ayırıp ayrılan kısımlardaki termitlerin birbirleriyle irtibata geçmelerine imkân bırakmıyorlar. Sonuçta ortaya müthiş bir tablo çıkıyor. İki ayrı yuva var ama her biri diğerine muhtaç bu yuvaların. Yani bir yuvanın iki ayrı parçası olarak varlar. Bu iki yuva bir araya getirilirse meydana birbirine uyumlu tam bir termit yuvası çıkıyor. Burada şöyle bir sonuç çıkıyor ister istemez. Termit yuvasını inşa eden karıncaların her biri kendine ayrılan alan içinde bir idrake ve role

sahip. Her biri ayrı bir alanın elemanı olarak çalışırken kendi dışındakilerden habersiz. Büyük bütünü görüp planlayan kim o zaman? Termitlerin tek başına yaşamalarını mümkün kılmayan, onları birbirine muhtaç ederek yaşamalarına izin verenin Allah olduğunu anlamamızı sağlayan yüce Rabbimiz, bununla bize hangi mesajı vermek istiyor olabilir? Tabiattaki varlıkların bazıları tek başına yaşarken bazılarının topluluk halinde yaşayabilmesi neyin işareti?

Bu soruyu Charles Darwin'in Evrim Teorisi'ni dayandırdığı "Doğal Seçmecilik" kavramıyla birlikte düşünürsek ufuk açıcı bir sonuca ulaşıyoruz. Darwin, tabiattaki türlerin bir anda toplu olarak yeryüzünde yaratılmadıklarını, zaman içinde evrimleşerek oluştuklarını iddia ederken, türlerin tabiata uyum sağlama savaşı sayesinde var olduklarını söylüyor. Yani zorluklarla savaşıırken güçlü olanlar ayakta kalıp şartların istediği şekilde değişerek "tür" oluyorlar. Bu masala bir an için evet desek bile bunun ancak tek başına yaşayabilen türler için geçerli olabileceğini, topluluk halinde yaşayan türler içinse imkânsız olduğunu söylemek gerekiyor.

Hangi tabiat şartları kör termitleri bir araya getirip onları uzlaştırabilir ki? Onların bir arada yaşamasını sağlayan özellikler parça parça öğrenilerek geliştirilen şeyler değil ki... Ancak bir bütün halinde uygulandığı zaman hayat, termitler için mümkün oluyor. Yeryüzündeki ilk termit topluluğu ile bugünkülerin yaptığı ve yapageldikleri hep aynı.

Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından “15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü” kapsamında düzenlenen şiir yarışmasında okulumuz öğrencilerinden Elif Betül Haklı birinci, kompozisyon yarışmasında da Sema Yüksel üçüncü olmuştur. Öğrencilerimizi ve danışman öğretmenimiz Faruk Özdemir’i tebrik ediyoruz.

Konya’da düzenlenen liselerarası “Genç Kızlar Dart Turnuvası’nda” okul takımımız Konya üçüncüsü olmuştur. Öğrencilerimizi ve onları çalıştıran Beden Eğitimi öğretmenimiz Muharrem Aydın’ı tebrik eder, başarılarının devamını dileriz.

“Genç Nida Kuran-ı Kerim’i güzel okuma yarışması” Konya 1.Bölge finali okulumuzda düzenlendi.

Gazeteci- yazar Ali Erkan KAVAKLI okulumuz öğrencileri ile güzel bir söyleşi gerçekleştirdi. Söleşinin ardından kitaplarını imzalayan yazarımıza bu verimli konferansı için teşekkür ediyoruz.

Tüm geliri Gazze'ye bağışlanmak üzere okulumuzda kermes düzenledik.
Emeği geçen öğretmen, öğrenci ve velilerimize teşekkür ediyoruz.

MEB Din Öğretimi Genel Müdürlüğünce Türkiye genelinde Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencileri arasında düzenlenen Genç Nida Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma Yarışması'nda öğrencimiz Zeynep Betül Aksoy Konya 2. Bölge birincisi olmuştur. Kendisini ve emeği geçen öğretmenlerimizi tebrik eder, başarılarının devamını dileriz.

Endülüs Okuma Grubu olarak Konya Kitap Günlerini ziyaret ettik.

Okulumuzda düzenlenen mesleki yarışmalarda dereceye giren öğrencilerimizi tebrik ediyor, onları yetiştiren ve programı organize eden meslek dersleri zümremize teşekkür ediyoruz.

Okulumuz oryantiring takımı Konya Genç Kızlar B Kategorisinde Konya 3. olmuştur.

“Vakt-i Kuşanmak “etkinlikleri kapsamında okulumuz öğrencileri ve velileri ile Sultan Selim Camisi’nde sabah namazı buluşması gerçekleştirdik.

Mealak Dereleri Öğretmenimiz Yılmaz KIRDI ve öğrencilerimiz Şehitlik ve Gazi Ziyaretleri gerçekleştirdiler.

Okulumuzdan...

